

احمد رفیق

بِالْطَّبْعِ الْمَسْكُونِ

و
يُوكُّ بِتَرْوُ

۱۷۱۱ - ۱۹۱۱

پروت مظفریٹنک ایک یوزنجی دور سنویتی مناسبتیله غیر مطبوع
ونائقه نظراً تحریر و نشر اولومشدر .

طابع و ناشری

استانبول

کتابخانه اسلام و عسکری — تجار زاده ابراهیم حلمی

۴۶ باب عالی جاده سی ۴۶

۱۳۲۷

مطبعة خیریه و شرکائی

محرك سائر آثار تاريخيه سى :

• بويوك تاريخ عمومى .

• تاريخ صحيفه لرى .

• فاتح سلطان محمد و رسام بللى .

• غزوات جليله پيغمبرى .

• صحائف مظفريات عثمانيه .

• برنجى ويانه محاصره سى .

• تاريخ مدنيت .

• مختصر تاريخ مدنيت .

• كوچوك تاريخ عثمانى .

• عثمانلى تاريخنه دائر نقر نه بيلمليدر ؟

• مشهور عثمانلى قوماندانلىرى .

• نشر اولوناجق :

• سليم ثالث و علمدار .

• سليم اولك حيات سياسيه و عسكريه سى .

افاده

۱۹۱۱ سنه سى پروت مظفريتكمز ايكي يوزنجى دور سنويسيدر . بويوك پترويه قارشى احراز ايلديكمز بو پارلاق مظفريتكمز تاريخ عسكريمزده پك مهم بر صحيفه شان و غالبيت تشكيل ايلديكي نظر دفته آينيرسه ، بو بويوك مظفريتكمز ايكي يوزنجى دور سنويسنى كمال شوق و افتخار ايله تلقى ايلديكمز ايجاب ايدر .

• فى الحقيقه بر ملت ايچون ماضيسنه مربوطيت ، پك بويوك بر قوتدر . بوقوت ، آتى ي اصلاحتنوويرمخادم بر عنصر مهم اولدينى كى پارلاق و شرفلى كونلرك ، محتشم و سلطنتلى دورلرك دورا دور خاطرملريله قلمده زوال بولماز بر مسرت حاصل ايدمجبك يكانه ساقدر .

• خصوصيله ذوق غالبيت هر ملتكم حسيات و غنعاتنده پك محترم بر موقع اشغال ايدر . وطن اغورنده قداى جان ايدن افراد ملت ، وطن اغورنده احراز اولونان بر مظفريت

دائماً توقير وحرمتله ياد اولونور . عصر حاضر ك انسانيت
ومسالمت اوزرينه مؤسس افكار وقواعدى بوجسكاورانه
حسلره هنوز غلبه ايدهمه مشدر . بوكون اك صلح پرور ملتير
بيله وطنلرينك شان وظفر كونلرينى ، طبايع قوميه لرينك
غليانلى ساعترلرينى دائماً لسان تكريم و تجليل ايله ياد ايدرلر .
بناءً عليه (پولاتوا) موفقيتي روسلر ايچون نه درجه بويوك
بر اهميتى حائز ايسه (پروت) مظفريتي ده بز عثمانلير ايچون
او درجه شانلى بر غالبيتدن معدوددر .

پروت مظفريتنده قيليج وظيفه سنى تماماً ايفا ايتمش ، فقط
سياست ، مع التأسف ، اداره امور دن بي خبر بر وزيرك هدف
هدف جهالتى اولمشدر . بالطه جى ، اردو اداره سنده كوسترديكى
فطرى درايتى امور سياسيه ده هيچ بر وجه ايله ابراز ايدهمه
مشدر . وثائق تاريخيه كمال بى طرفى ايله اثبات ايدييوركه ،
(فالجى) معاهده سنك بوتون مسئوليتى احمد ثالث وزيرى
بالطه جى محمد پاشايه راجعدر . حتى معاهده نك احكام وشرايطى ده
بالطه جينك حالت فكريه و تربيه اجتماعيه سنه دليل اولاجق
بر ماهيته در .

فى الواقع ، حرم هايونه اودون طاشيمق قابليتى ايله قوجه
بر ملتك مقدراتنى دوش اقتدارينه آلمق صنعتى بيننده آشيلاسى
غير ممكن اوچوزوملر واردر ! امور سياسيه ، بالطه جينك

ادراك ايدهميه چكى بر شعبه علم و معرفتى . بو شعبه ده اداره
امور ايده بيلمك ايچون صوقوللرينك درايتنه ، كوپرولونك
كياستنه مالك اولمق ، مديد . بر تجربه و عرفان ايله تميز ايتمش
بولونمق لازمدى .

بالطه جى ايسه صرف حيل و دسائسله رأس كاره كچمش ،
قاوا توزلرله قالايلي قوزلرك مصاحبت عاميانه سيله تنوير افكار
ايتمش ، عين مكتب تربيتده يتشمش ، عين حالت فكريه ايله
تميز ايلشدى ! حال بوكه بر ملتك اداره مقدراتى ، بر قومك
تدوير سياسياتى بويوك بر تجربه و ذكايه ، عميق بر اختصاص
وده ايه لزوم كوسترز . ملتير بيننده موازنه وقار و منافعى تأمين
ايدن اك مهم عناصر ، هر ملتك تمثال مشخصى تشكيل ايدن
ذكاردر . بو ذكارك متخصص و تجربه ديده اولمالرى ، حتى
هيچ اولمازسه ، اقوام سائره بى تمثيل ايدن ذكارله عين سويه ده
بولونمالرى ايجاب ايدر . بوكى شرائطى حائز اولمادن رأس
كاره كچمك احتراصنه تابع اولانلر ، وطنلرينى اك آشكار
موفقيتلردن محروم براقدقلى كى كنديلرينى ده بك اليم
خجالتلره گرفتار ايدرلر . بر ملت كنديسنه فنالق ايدنلرى
هيچ بر وقت اونوتاماز . زمان ، تأثير محيط و استبداد ايله بو
خطالرى بر سكوت موقته كچيشديرر . فقط تاريخ ، وطن
نامنه ايشلنن بو جنايتارى الى الابد نقرتله ياد ايدر .

شو کو چوک اثر، پروت مظفریتندن اولکی احوال داخلیه -
 مزك حال پریشانی ایضاح ایتک و پروت ساحلارنده فدای
 جان ایدن قهرمان عسکرلریمزك نامنی کمال حرمت و تجیل ایله
 یاده بر وسیله اولمق ایچون وجوده کتیرلمشدر . مندرجاتی اک
 امین واک ظوغرو وثائقه مستنددر . مناسبات خارجیه مزری
 تدقیق ایچون اک موثوق آثاره مراجعت ایدلدیکی کی سیاست
 داخلیه مزری تتبع ایچونده دیوان هایون قلمنده محفوظ غیر
 مطبوع وثائقندن استفاده اولونمشدر .

— ۹ مارت ، ۱۹۱۱ —

احمد رفیق

دولت عثمانیه - روسیه

قارلوفجه معاهده سندن سوکرا - احمد ثالث و صدر اعظمیری -
 قانانوز ، انشته حسن پاشا ، قالایی قوز ، بالطه جی - بویوک پترو -
 اجرات و اصلاحاتی - شمال حربی - بویوک پترو و دمیر باش شارل -
 چورلیلی علی پاشانک سیاستی - اون ایکنجی شارلک مرخص اعزامی
 - شارلک یوسف پاشا ایله مخبره سی - پولتاوا - اون ایکنجی شارلک
 (بندر) ه فراری .

(قارلوفجه معاهده سی) عثمانلی حاکمیتنه بویوک برضربه
 اورمشدی . (قالن بهرغ) ، (سالانقامین) و (زهنتا) مغلوبیتلری
 آرتق عثمانیلرک خارجی قوتلردن ده محروم اولدقلرینی کوستر -
 ییوردی . عثمانیلر بویوک مغلوبیتلره کلنجیه قدر واقعا داخلی
 برچوق فلاکتلره ، انحطاطلره دوچار اولمشلردی . فقط خارجاً
 بو قدر آغز هزیمتلره ، بودرجه قانلی مغلوبیتلره گرفتار اولدقلری
 کورولمه مشدی . ابراهیم اول قادینلر ایچنیده ، سرایک مزین
 و مطرا باغچه لرنده ذوق و سفاهتله اصرار حیات ایدر ، مصطفای
 اول خزینه ملتی اختلال شعورینه فدا ایلر ، مراد رابع غدارانه

براعتساف ایله صحیفه سلطنتی قان لکهلری ایچنده براقیر، بوتون بوجنتلر و جنایتلر ملتی قهر واستبداد آلتنده اُزر، فقط اردو هیچ اولمازسه خارجاً برمتانت ابراز ایدر، سوابق شوکت وسطوتدن برنبده سنی اولسون کوسترمکه غیرت ایلردی... شمدی آرتق ملتک یکانه سرمایة موجودیتی تشکیل ایدن نفوذ عسکری ده زائل اولمش، حیثیت ظاهریه دن اثر قالمامشدی. اردو، پرنس اوژنهک متوالی ضربه لرله (بودابشته) دن کمال مغلوبیتله چیقاریلور، اردل ایله مجارستان آوستریایه براقیلیوردی. (قایچه) ایله (پودولیا) و (غربی اوقرانیا) پولونیایه ترک ایدلمش، آزاق قلمه سی روسیه یه قالمق اوزره روسلرده برمه اده عقد اولومشدی. ده ها طوغروسی، عثمانیلرک اسکی دشمنلری آره سنه شمدی یکی برایم پراطورلغک کنج و فعال بر حکمداری ده داخل اولمشدی!

احمد ثالث قانلی براختلالی متعاقب وطنک مقدراتی آینه آلدینی زمان وضعیت خارجییه بوسر کزده ایدی. وضعیت داخلیه ایسه برعصردن بری دوام ایدن آلم برتذبذب اداره نک، رشوت وارتکابلرک، قانلی و فجع محنه لرک اک مضر تأثیراتی آلتنده پریشان اولمشدی. بوتذبذب اداره نک یکی برذکا ایله آرتق کلیاً ختام پذیر ایدیه میه جکی احمد ثالثک ده ایلک کونلرنده آکلاشلشمشدی: احمد ثالث، جلوسنک ایرتسی کونی جامعه کیدرکن وزرانک قتلانی طلب ایدن عاصی و شپاریق عسکرلره

جواب موافقت و یردیکی زمان ضعف و تسلیعیتی تماماً اظهار ایلشدی (۱). آرتق اوتاریخدن اعتباراً مدید اغتشاشلرک، متمادی ارتکابلرک بر معتاد دوام ایده جکی حس ایدلمشدی. احمد ثالث طبعاً ضعیف اولدینی کبی صفا واستراحتده میال ایدی. حیاتنک هان قسم اعظمی قره آغاج کوشکلرنده، دلکشای صیفیه لرده کچیرر، لاله لرله مزین باغچه لرده چراغانلر ترتیب ایتدیرردی. وقایع داخلیه سنک قسم مهمنی دو کونلرو ضیافتلره امرار ایدن بویادشاه، اوچ سنه ده «صلب پاک تابنا کندن سکنز دختر سعاد اختر ایله شهزاده جوانجی زینت افزای سرای شهود ایتمش»، محیطنی تشکیل ایدن درایتسز صدر اعظملر و آغالرایچنده امرار حیات ایلشدی. احمد ثالث دورینک بو کزیده رجالی اره سنده اک مهم سیالری قاونوزلرله قایللی قوزلر.. ده ها صوکراده بالطه جی محمد پاشا تشکیل ایدیوردی.

قاونوز احمد پاشا یکیکچری عصیانلری اثناسنده موقع اقباله نائل اولمش، مقام عالی صدارته یکیکچریلرک توصیه سیله اصعاد بویورلمشدی. اساساً اقتدارسز اولان بوذات، اک زیاده جهل ورشوتله شهرت بولمشدی. احمد پاشا رشوت وارتکابی صوک درجه یه وارد یرمشدی. رتب و مناصبی پاره ایله صاتار، کندیسنه منصب طلبی ایچون کلنلرله آچیقدن آچیغه بازارلغه باشلاردی. احمد پاشا اوته کندن بریکندن پاره حکمکی اودرجه موجدانه

بر صنعت حالته کتیر مشدی که کندیسنه بین الامام (قاوانوز)
عنوانی ویرلشدی . احمد پاشا بودور قامتی ، طیقناز وجودی ،
اطوار و حرکات غریبه سی ایله طبایع ممتازی حائز برسیما
تشکیل ایدیوردی . انک بواخلافتنه احمد ثالث ده واقف بولونیور ،
حتی قاوانوزی مقام صدارتدن سقوط ایتدیرمک ایچون موافق
بر زمانه انتظار ایلوردی . احمد ثالث ، صدارتی بر قاج دفعه لر
انشته حسن پاشایه تکلیف ایتیش ، قبول ایتدیکنی کورونجه
متأثر اولمش ، نهایت قاوانوز حقنه کی شکایتلرک چوغالماسی اوزرینه
مهر صدارتی آلدیرمه قرار ویرلشدی . قاوانوز ، احمد ثالث
مهر هایونی طلب ایچون کوندردیکی ساجدار آغادن بو خبر فلاکتی
طویار طویماز « کمال اضطراب ایله زمان وزمین باشنه زندان
اولوب مهر شریفی غیطان ایله یاقه سنه باغلو اولمغله بوقدر زمان
حل عقد و اموره درکار اولان ناخن اقتداری بودفعه اوقدر جق
بر عقدی حل ایده میوب » غیطانیه برابر یاقه سندن قوپاروب
ویرمکه مجبور اولمشدی !

یکی صدر اعظم حسن پاشا امور اداره یه اولدجه واقف
بر ذاتدی . فقط احمد ثالث محیطی دائماً تزویرات ایله آلوده
اولدینی ایچون مقام صدارت هیچ کیمسه نک عهده سنده قالمیور ،
وزرا انتخابنده قیزلر آغاسنک و والده سلطانک تأثیرلری
کورولیوردی . بو تأثیرلرینه نتایجی حاصل ایتیش ، امور دولت
بستون مذذب برحاله کلشدی . بوتون خلق : « قایللی قوز احمد

پاشا صدارته کچسه ، ایشلر نصل دوزه لیر ! » دیمکه باشلامشدی .
احمد ثالث ، افکار عمومییه تأثیراتنه قایللار قایللی قوزی انتخابه
مجبور اولمش ، مهر صدارت قایللی قوز احمد پاشایه تودیع
اولنشدی (۱) .

احمد پاشا بالطه جیلقدن یتشمش ، بالا خره (قندیه) یه والی
تعیین اولونمشدی . فقط بویکی صدر اعظمک حسن پاشایه مقیس
اولامیه جغنی احوال رجاله و قوفی اولانلر کاملاً تسلیم ایدیورلردی .
قایللی قوز ، همان همان قاوانوز قیراطنده ، عین تربیه فکریه یی
حائز ، عین محیطک تأثیری آلتنده یتشمشدی . کندیسنده
منافع ملک و ملتیه خادم نظامات تأسیس ایتک ، اوتنه دنبری
نفوذینی ضایع ایدن مقام صدارته سوابق عظمتی بخش ایلک
اقتداری موجود دکلدی . قایللی قوز بوتون قابلیت دماغیه سنی
صرف ایتیش ، نهایت اجراآت جدیده نامنه یکی یکی مودالر
ایجاد ایلکی مهم بر موفقیت عدا یلمشدی . قایللی قوزک درایتسزلیکی
نفوذ نظر صاحبی ذوات عننده اوتنه دن بری مسلم ایدی . حتی
شعرا ی زمانه دن بری :

(۱) « قوزک جیلر اوطه سی طرفندن قایللی احمد پاشا نمایان اولوب
یدینه مهر هایون تسلیم ودوش صدارته الباس خلعت تکریم اولندی .
بو حالتدن کمنه خبر اولمیدندن جمله سنه حیرت کلوب پادشاه فلاطون
شعور حضرتلرینک عقل رشده استدلال بیوردیلر سبحان اه » تاریخ
راشد ، جلد ۳ ، ص ۱۴۲

ناکمان برکون قالایی قوز کلوب اولدی وزیر ،
هرکورن دیدی : « وزارت عرضنی ایلر شکست . »
بن دیدم : « اوصالندی ، زیرا چرخ تأدیب اینیوب
تربیت قیلمق کرکدر ، انی بونجه سرگذشت . »
دیدی بر دانای کار آگاه وصاحب تجربه :
« تربیت نا اهل راجون کرد کان برکنبدست . »

طرارنده قالایی قوزک صدارتی آلقیشلامشدی !

قالایی قوز اساساً قبریسیلاییدی . سرایه اولا بالطه جیلقله
داخل اولمش ، بالاخره محمد رابعک قیزلر آغاسی یوسفک
حمایه سنی جلبه موفق اولارق صره سیله قطع مراتب ایلمشدی .
قالایی قوز ، احمد ثالث دورینک غریب و کولنج سیالرننددی .
یالانجیاق ، اوکونمک ، کندینی مدح ایتک پاشانک اک برنجی
خصلت لرننددی : قالایی قوزک اک صمیمی ارقداشی قسطمونیلی
بالطه جی محمد پاشا ایدی . بالطه جی محمد پاشا ایله مناسبتلری
دها قاپو یولداشلق زمانندن باشلیوردی . ایکسی ده براوجاقدن ،
بالطه جیلر اوچاغندن یتیمشیلردی . ایکسیندهده یکدیگری نی متمم ،
یکدیگری له عین درجه ده اوصاف و طبایع موجوددی . بری یالانجی
و خود پسند ، او بری دساس و حیلله کارایدی . فقط ایکسیندهده
مشترک برخصالت واردی که اوده پارهیه ورشوته قارشو بیوک
برضعف قلب اظهار ایلمکدی . قالایی قوزله بالطه جی ، بو اوصاف
ذمیمه بی تهوینه مدار اولاجق هیچ بر محیط اره سنده یاشاماشلردی .
یاشاسه لرده طبیعتلری نی اصلاح ایده جک قابلیت کو ستره مه مشلردی .

اوپوردقلری یر ، اساساً قسم اعظمی کندیلرله هم عیار ،
وظیفه لری فکردن زیاده قوه بازوایله ایش کورمکه مساعدسرای
بالطه جیلرله مملوایدی . بو اوجاق ، حرم هایونه ناظر اولماق ایچون
سرای قاپوسنک صولنده ، غایت درین ورطوبتلی بریره انشا
اولونمشدی . قغوشه قابا وعادی طاش مردیونلرک اینیلیر ، لوش
ومقسی ، قلبه ظلمت و برودت حس ویرن بر اولویه تصادف
اولونوردی . اولونک اوستی آجیق ، صولنده اوزری قسمانی معنی ،
فقط قیمتدار چینیلر مزین ، قسماً ساده و طاشلر اوزرینه محکوک
کتابه لرله چشمه لر ، آخشاب ویو کسک قغوشلر ، صاغنده دیوارلرینه
لوحه لر آصیلی اوفاق وقار ائلق برجامع ، دها صوکرآ آغالرک
اوپورماسنه مخصوص صره واری پیکرلر و قهوه اوجاقلری
کلیردی . ایشته بو کتابه لردن برنده موجود مصرعک معنای
تضاد آلودینه کوره :

جنت آسا بوجای بی همتا

قالایی قوزله بالطه جی محمد پاشانک ایلک محل مداومتی
اولمشدی .

بو ایکی دوستک بالطه جیلر اوچاغنده کچیردکلری حیات
یالکر ایفای خدمته منحصر قالمالاردی . صباحلین قبه آلتی اوکنده کی
مظلم سرورلر کونشک ایلک ضیالری ایله یالیزلانیدنی
زمان ، بالطه جیلر اوچاغنک قرانلق دیوارلری اره سنده ، عادی
بر قاپو طوقاغنک آهنگسز طاقدیلری بوتون بالطه جیلری

اویاندر ، او زمان قالایی قوزله بالطه جی، آرقه لرنده حرمی کورمه مک ایچون اوزون یقه لی البسه لر، دارالسعاده آغلرینک آره سندن کچر لر، برطرفدن سرایک ایشلرینی کورمکه مشغول اولور لر، دیگر طرفدن قیزلر آغاسته چاتمق، سرای رجالتک آتریقه لرینه آلت اولمقدن ده خالی قالمالردی. احراز مراتب ایچون بو فنک بیلنمسی بهمه حال لازمدی. ده ها طوغروسی یکنانه علم و معرفت، بو کبی خیل و دسائسده کوس تریله جک مهارتدن عبارتدی. احمد ثالث بو کبی حیلله ره بازیچه اولدینی متعدد دفعه لر کورولور، حتی بوندن موفقیتده استحصا ل اولونیوردی.

قالایی قوزک صدارتی بللی باشلی هیچ بر وقعه ایله تمیز ایتمه مشدی. یالکز صدر سابق انشته حسن پاشانک کتخداسندن بر قاق یوز کیسه آچقه صیزدیرلش، احمد ثالث ندما سندن برایی کشی کلمات غیر لایقه صرف ایتدکاری ایچون قفالری کیلیمش، اهلینک صیرمه لی البسه کیملری منع ایدیلرک بوشرف یالکز رجال دولته حصرایدلش. برده آزاق دکزنده کی (یکی قلعه) نک انشاسنی روسلره قارشى حمایه ایچون مقدار کافی دونامو عسکر کوندرلشدی (۱). اصل مهم حادثه، تام قالایی قوزک استانبوله کلدیکی کون، پایتخت صولرنده ۱۶۰۰ قیه قتلتنده ایری بر موریتبالغنک ظهور ایتیمی ایدی. قالایی قوز بویله خارق العاده

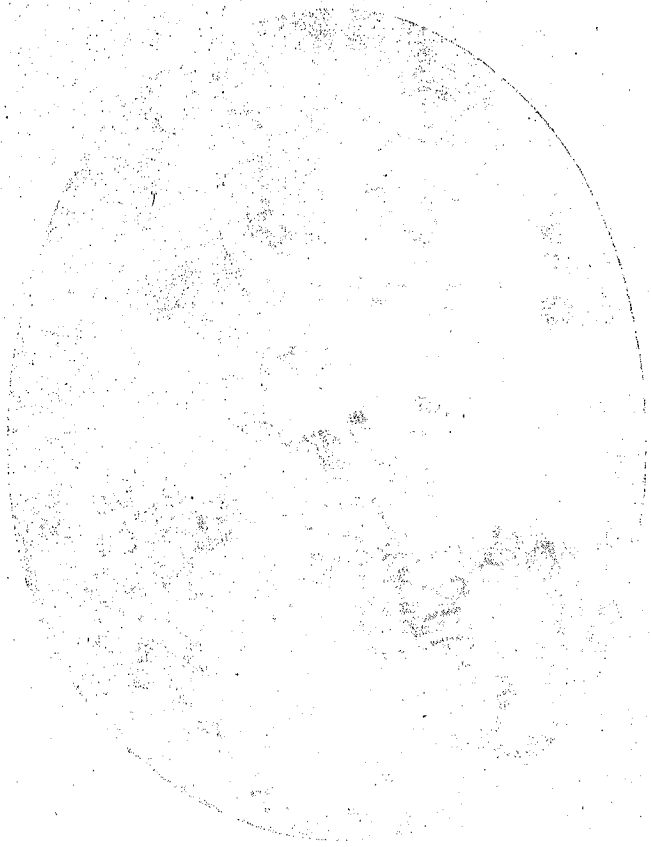
شیلردن پک حفظ ایدردی. اوکون مقام صدارتی احراز ایدوبده حضور پادشاهییدن چیقیدینی صروده یالی کوشکننده مسافر اوطه سنه کیش، اطرافنه طوبلانان سرای رجالتنه پادشاه ایله وقوع بولان ملاقاتنی آکلاتیوردی. احمد پاشا اوتهدن بریدن بحث ایتدکن صوکر سوزی بالق مسئله سنه انتقال ایتدیره رک: «جانم شونده بر ویوک بالق چیقمش. جته سی پادشاهمزی عجه کتورمش. بن قپودان ایکن آق دکزده بر بالق چیقمشدی که بونی سرای بورنندن ایوبه قدر واریردی.» دیمشدی. صدر اعظم پاشا حضرتلرینک بو وقوفنه قارشى هیچ بر کیمسه اوفاق بر علامت شبهه بیله اظهار ایدمه مشدی! آرتق بالق مسئله سی قالایی قوز ایچون مهم بر فرصتدی. پاشا، حضورده اولان سوزلری نقله دوام ایدیور، حاضر ونک کنیدیسی کمال احترام ایله دیکلیدیشندن بسبتون جسارته کلیور: «نه دیر سکز، چکدیری ایله کتیردیکم خدامده شوکتلی افندیمنک منظور هایونی اولمش. بکا: «سنک نه قدر چوق خدامک وار» بیوردیلر. بنده جواباً «بو نه اولسه کرک، بر زمان، عالم بنم خدام ایدی،» دیدم، صورتنده اظهار بلاهت ایدیوردی! قالایی قوزک بویله قاش یاپایم دیرکن کوز چیقاردینی کثرتله واقع اولوردی. حتی برکون بعض ارکان ایله کوروشورکن کویا پادشاهی کنیدیسنه منتدار ایتک زعمنه قایلیمش: «جلوس

پادشاهی به باعث اولان ادرنه وقعہ سی ہپ ہم تدبیر ملہ اولمشدر»
طرز ندہ ادارہ افکار ایلشدی .

قالایی قوزک صدارتی اطرافہ شایع اولور اولماز وقمیلہ
قالایی قوزک صحبتندہ بولونان برچوق جہلا آقین آقین استانبولہ
کلیکہ باشلامشر ، ہپسی دہ صدر اعظم پاشادن مأموریت الملق
آرزوسنہ تابع اولمشلردی .

قالایی قوزک ضرابتری بربرینی ولی ایدردی . گاہ دیوان
ہایونہ کلیدیکی زمان کیدیکی قلاوی یہ عادتدن زیادہ تللر طاقار ،
گاہ باشقہ باشقہ قیافتلر ایجاد ایدرک کندینی بیک درلو شکلہ
صوقاردی . احمد ثالث ، بوبوالہوسانہ حاللردن واز کچمسنی
کندیسنہ اخطار ایلدیکی زمان : « وزیر اعظم اولانلرک حشمت
ولباسدہ سائر وزرایہ التباسلری روا اولیوب اعتباردہ سرافراز
اولدقلری کبی اسباب زینت وحشمتدہ دخی انلردن ممتاز اولمالری
ایجاب ایدہ جکئی سویلردی . قالایی قوز برکون ویردیکی امری
ایرتسی کون فسخ ایدردی . حکومت نامنہ ایفا ایلدیکی یگانہ
اجرا آت ، اون ایکی فروندن باشقہ ہیچ بر فرونہ خاص اکمک
پیشیرتمہمک ، ترلکلرلہ صاریققرلہ و بردہ قایقجیلرہ مخصوص
برتعرفہ وضع ایتمکدن عبارت اولمشدی !

فقط بیروت اردوسنک مستقبل قوماندانی ، قالایی قوزدندہ
باصقیندی . بالطه جی محمد پاشا قالایی قوزک بلاہتی و صافدرونلغنی
بیلیر ، حیلہ کارانہ فکرلری ایلہ قابویولداسنی ایستہدیکی کبی ادارہ یہ

موفق اولوردی . حتی محمدپاشا قالایلی قوزه صورت حقندن
کورونه رک تقرب ایتیش ، انشته حسن پاشا صدارتنده سرایدن
تبعید ایدلمشکن قابو یولداشی قالایلی قوزک همیتله قابودان
پاشالغہ نائل اولمشدی .

آرتق بالطہ جینک یکانہ دوشونجه سی قالایلی قوزی برمناسبتله
سقوط ایتدیرمک ، یرینه موقع صدارتی کندی احراز ایلدیکدی .
محمد پاشا بوکا موفق اولمق ایچون قالایلی قوزک کتخدانغندن
مطرود عثمان آغایله اتفاق ایتیش ، پلانلری موفقیتله نتیجه لندیکی
تقدیرده کنديسنه داخله نظارتی وعدا ایلمشدی . صوکر قیزلر
آغاسی ايله قالایلی قوزک آردسی آچیق اولدیغنی خبر آلیر آلماز
قالایلی قوزی مفتی یه مسلط ایدرک مقتینک اغتشاش چیقارمق
تشیبته بولوندیغنی قالایلی قوز واسطه سیله احمد نالته اخبار
ایلمشدی . فقط قالایلی قوز بومسئله یی اثبات ایدمینهجه احمد
نالت قیزلر آغاسندن تحقیقات اجرا ایتیش ، قیزلر آغاسی ده
بالطہ جینک تشویقی ايله قالایلی قوزک علمینده بولونمشدی . بالطہ جی ،
قالایلی قوزی صاغلام بر صورتده سقوط ایتدیرمک ایچون
درحال قالایلی قوزه قوشمش ، احمد نالت شاید مفتی حقنده
تکرار برشی سئوال ایدمک اولورسه بو حوادثی اوجاق
رجالندن طویدیغنی سویله مسنی قالایلی قوزه توصیه ایلش ، اوده
بو دیسیسه کارانه توصیه یی حرفی حرفه اجرا ایلمشدی .

سلطان احمد ثالث

احمد ثالث بالطه جینک اوجاق آغالیله مناسبتی بیلدیکی ایچون آرتق او آندن اعتباراً بالطه جیدن معلومات آلفه قرار ویرمشدی .
 بالطه جی محمد پاشا ، احمد ثالث ایله مناسبتی تأمین ایلد کدن سوکرا مقصدینه پک قولای نائل اولمشدی . حتی احمد ثالث کندیسنه بومسئله دن بحث ایتدیکی زمان برکون قدر مهلت ایسته مش ، در حال یکچیری اوجاغنه کله رک زغر جی باشی طور طوملی ابراهیم آغایی برکوشه یه چکمش ، کندیسنک قریحه پادشاهیدن صدارته نائلی ایلدیکنی ، صدراعظم یکچیریلر علمینده افترا ده بولوندیغی ایچون عزل اولوندیغنی ، بناءً علیه پادشاه طرفدن کندیسنه برستوال واقع اولدینی زمان صدراعظمک فی الحقیقه یکچیریلری تشویق ایتدیکنی سویلر سه کندیسینی یکچیری آغاسی نصب ایده جکنی سویله مش ، ابراهیم آغاده بوکا راضی اولمشدی .
 بالطه جی بوترباتی ا کمال ایتد کدن سوکرا صدراعظمک حقیقه اوجاقلی بی عصیان تشویق ایتش اولدیغنی احمد ثالثه سویله مش ، مسئله ابراهیم آغادن تحقیق ایدمش ، بالطه جینک دسائسی مطلوب اولان نتیجه یی حاصل ایلشدی ..

بالطه جی ، قالا یلی قوزک یرینه مقام صدارتی احراز ایدر ایتمز کیمه مأموریت وعدا یتش ایسه بو وعدلرینی برر برر ایفا ایدیوردی . ابراهیم آغایه یکچیری آغالنی ، عثمان آغایه داخلیه نظارتی ویریلور ، عزل ونصبلر بررینی ولی ایلور دی .

بالطه جی محمد پاشا امور اداره ده هیچ برمه ارتق حائز دکلدی (۱). فقط دسائسلقده ، مکرو حیله ده اخذر شوته صو کدرجه ماهر دی . مهم اموری اداره یه اقتدار یی اولمادیغی ایچون اک مهم ایشلری اهل ایتدیکی کبی مصالح جاریه یی ده قصداً اهل ایدر ، بوتون مسئولیتی احمد ثالث ندما سنه بر ا قیردی . احمد ثالث بونلرک کافه سنی بیلیردی . حتی بعضاً بالطه جی یی حضورینه جاغیرر ، اوراده کی اغتشاشک اسبابی سئوال ایدردی . اوزمان بالطه جی ، عجزینی فقدان وسائله ستر ایتک ، کندیسنک مستقل اولمادیغنی ایما یتک ایچون : « بن بو خدمتک رجلی دکلم . ایکی اوکوزله چفتجی اولقلغم کر کدر . » دیردی . بالطه جینک اهلیتسزلکی تماماً آکلا شلمش ، رأس و کاره فساد و دسیسه ایله کچن محمد پاشا یینه عین وسائله عزل ایدیلرک (ساقز) ه نفی ایدلشدی (۱۹ محرم ۱۱۱۸) .

(۱) « امور دین و دولته دماغ اقتدار ی اولیوب اول مسند والایه قدومندن بری هرکاری حیل و خدعه یه مبنی اولدیغندن اصلاً کندودن باعث ذکر جیل اوله جق » برایشه موفق اوله میوب کندو همیان ادخارینه کیرن اموال مفصوبه یی قارونه ابداع و خلقه طرف سلطنته ویرمک اوزره اسماع ایتکله ... عنان امور و حرکاتی اتباعنک دست تصرفنده اولغله اطرافنده اولان بعض نامستحقینه زعامت و تیمار ، و : « وزیرنه کریم دولتلودر » دیسونلر دیو زید و عمروه خلاف رضای هایون یوزر و یوز الیشرا قچه وظائف توجیبی کی انجامای عطار و خلیفه کیسه سندن سخا ل ایدرک اموال میریه یی خوان یغما یه دوندیروب ... » تاریخ راشد ، جلد ۳ ، ص ۱۹۲ .

بالطه جیدن صوکر مقام صدارته چورلولی علی پاشا چمشدی. فقط مقام صدارت اهلیتدن زیاده دسائس و منفعت تأثیر یله توجیه اولوندینی ایچون هیچ کیمسه نك عهده سنده پایدار اولامیور، امور حکومت نامنه هیچ اجرا آت یاییلامیوردی. دولتک امور سیاسیه سنی اداره ایدنلر بالطه جیلقدن یتشمه، اداره امور دن بی خبر، رشوت و التماس ایله احراز مقام ایتمش دواتدن عبارت ایدی. اوروپانك البویوک دولتلرینی عرفانیله، سیاستیله مجبور توقف ایدن، عثمانلی سیاستنی خارقه نما بر ذکا ایله تدویر ایله ن کویرولولرک مقامنی شمیدی هر درلو اوصاف و مزیتدن محروم، کوزلری حرص منفعتله پرده دار بالطه جیلر و سرای خدمه لری اشغال ایدیوردی. عثمانلی دولتک اداره سی بوجاهل آلرده (۱) کوندن کوندا انحطاطه، زمان زمان اضمحلاله تقرب ایلدیکی ائنهاده هم جوار حکومتلرده قوجه بر ملتک احیاسنی تأمین ایده جک، اقوامک حیات اجتماعیه سنده انقلابلر حصوله کتیره جک سیاسیلر یتیشیوردی.

عثمانلی سیاستی آجینه جق بر حالد ایدی. قره مصطفی پاشا،

(۱) امور اداره نك جاهلار آلنده قالدیغنه دلخون اولان پك چوق ذوات واردی. حتی احمد ثالثك سرکاتجی کیلاری زهدی پك بو حالدن دلخون اولارق:

بو کیدیشه کلیر زوال ملکه

چونکه جاهل کیرر بوتون سلکه

دیمشدی. تاریخ عطا، جلد ۴، ص ۲۰۹.

اردونك وقار و حیثیت ظاهریه سنی ویانه خندک لرینه دفن ایتدیکی زمان نفوذ سیاسیمزده برلکده افول ایدوب کیتیمشدی. امور دولت عظیم بر ائتشاش ایچنده جریان ایدیور، بو حاله وطنمزده اوطور اجنیلرده حیرت ایلمیوردی. حتی اون درت سنه صوکر، رلی راقوچینک تکفور طاغنده ساکن مابینجیسی میکش، احباسندن برینه یازدینی مکتوبده عثمانلی حکومتنی اداره ایدن رجالدن بحث ایتدیکی صروده: «بوکون صدر اعظم محمد پاشا سفردن عودت ایتدی. شهره پك یارلاق مراسمله داخل اولدی. کنديسنی پك اوزاقدن کوره بیلدم: یاقیشیقلی، کوچلی وقوتلی بر ذات. مع مافیه بو، شایان حیرت برشی دکدر. چونکه محمد پاشا باباسنك اوینده هپ طاوارلر و اوکوزلرله ادمان ایتمشدر. شمیدی ده موقع صدارتی اشغال ایدیور. فقط دوشونیورمده، بو ایمپراطورلغک اداره سی بویله قصابلرک، بالطه جیلرک آلنده بولونورسه نصل اینی کیدر؟ دییورم» طرزنده تصویر ایلمیوردی (۱). مملکتده ارباب حمیت و ذکا یوق دکلدی. فقط بونلر حیل و دسائسه، رشوت و ارتکاباته تنزل ایتدکاری ایچون هپ قلعه قوماندانلقلرینه، حدود بویلرینه کوندرلمشدری. رأس کارده بولونانلر ایسه کندي منفعتلرندن باشقه برشی دوشونمیورلر، جوارلرنده کی حکومتلرک احوالی، ترقیاتی، مسلک سیاسیسنی نظراعتباره آلا جق اقتداری حائر بولونمیورلردی.

(۱) میکه شک (مکتوبلر) ی، ۹

انلرك فكر نجه بوتون قوت ، قدرت ، سطوت ، هپ قليجه ،
طوپه ، قان دوكمكه ، قلعه ضبط ايتمكه منحصر ایدی . کویا
فاتحلرك ، سلیملرك دور سطوت بونلرایچون لایفی بر سرمایه
ایدی . اوروپا باشند باشه سیاسی واجتماعی انقلابلرله چالقایوردی .
هر ملت حیات اجتماعیه سنی اصلاحه چالیشیور ، بشریتی تعصب
واستبداد آلتنده یاشاتان کلیسا تحکملرینه قطعی ضربه لر
ایندی ریور ، انسانیتی ظلم واعتسافدن قور تارمق ایچون افکاری
تنویر ایده جک علمی و اخلاقی دستورلر وضع ایدیوردی .
عثمانی حیات اجتماعیه سنده ایسه بونک هیچ بر عکس تأثیری
کورولمئوردی . ماضی یه قناعتله آتینک پارلاق امللرینه ،
انسانیتک فکری تعالیسنه قارشى کوستریلن بولاقدی ،
دولتک ضعفی بر قات دها تشدید ایدیور . . شمدی بوکا ،
خارجی تجاوازلرك ، عصرلردن بری تراکم ایدن عداوتلرك ،
اخذ انتقام احتراصلرینک دها مؤثر و دها قطعی بر صورتده
اجرای تأثیر ایتمیده انضمام ایلئوردی . آرتق عثمانلی
ایمپراطورلغنک اک ضعیف نقطه لری ، عثمانلی اداره داخلیه سنک
پریشان حاللری تمامیه آکلاشمئمئدی . اردولریمز مغلوب
و پریشان تعقیب اولونمش ، ضبط ایتدی کمزیرلر کاملاً استرداد
ایدلمش ، هر طرفده ملیت و مدنیت فکرلری اویانمش ، وطنمزه
قارشى دینی و سیاسی بر عداوت حاصل اولمئدی . عثمانلیلر
بو عداوتی الا آن قلیجه بر طرف ایتک ممکن اولدیغنه ذاهب

اولیورلر ، اوروپا لیلرك اصلاحاتنه قارشى مقابل اصلاحات
اجراسنی عقللرینه بیله کتیر میورلردی . عثمانلی اداره سنی
بالطه جیلرك حرص مذمومنه فدا اولدینی صرده آوستریاده
پرنس اوژن ، روسیه ده بویوک پترو (۱) ظهور ایتمئدی .
پرنس اوژن ، سلیمان قانونینک سلیم اول پولتیقه سنی براقهرق
« غلام خوش اندام و انواع سیم وزر » جاذبه سیله ویانه لره قدر
قدر اوزانان وخیم سیاستک جزاسنی احفادینه قانلی هزیمتلر
شکننده چکدیرمش ، بویوک پتروده بو هزیمتلرله دوچار ضعف
اولان عثمانلی دولتک ضررینه بویوک ومدنی بر ایمپراطورلق
تأسیسنه قیام ایتمئدی .

پترو نک اوروپا دستکاهلرنده عمله لکله ، کیجیلکله کچیردیکی
حیات و مساعی ایله احمد ثالث بغداد کوشکی اوکنده دکزک
مائى صولرینه قارشى رنکارنک لاله لرك جنبش الوانی سیرایلمی
بیننده پک بویوک فرق واردی . احمد ثالث ، محافظه تاج
وسلطنت ایچون قیزلر آغاسنک ویا والده سلطانک تزویراتنه
اهمیت ویره رک آیده بر صدر اعظم تبدیلیله مشغول اولدینی
صرده بویوک پترو روسلرك وحشت وجهالته مستند طرز
حیاتی ، تشکیلات اداریه سنی ، حیات اجتماعیه سنی دکشیدیرمک ،
روس ملتته مدنیت فکرلرینه مؤسس بر قوت بخش ایتک ،
(۱) عثمانلی تاریخلرنده (آق بیق پترو) و (دلی پترو) نامیه

و صوگرا بوقوته استناداً جوارنده کی ضعیف و اداره ملکیده دن محروم دولتری ازمک ایچون حاضر لانیوردی .

پترو ، پک کنج یاشده چار اعلان ایدلمش ، همشیره سی صوفی ، پترونی بر صیفیه قاپاتارق امور اداره بی کنیدی کورمکه باشلامشیدی . پترو ، اوقومه و یازمه اوکر نهمه مشیدی . فقط آوروپالیرله دوشوب قالماسی ، آوروپا ترقیاته دائر اوناردن معلومات آلماسی حس و فکرینی آچمش ، انده بوترقیاتی وطنه ده تطبیق ایتک ارزوسنی او یاندر مشیدی . پترو اوروپانک ترقیاتی بالذات کورمک ، تدقیقات لازمه اجرا ایتک ایچون اوروپایه کیتمش ، کنیدیسی ایله برابر ایکی یوزی متجاوزده روس کنجلیری کوتور مشیدی . صوگرا ، اوروپانک بوتون تکملاتی کمال دقنه تدقیق ایتمش ، روسیه یه عودتنده بونلری برر برر تطبیقه باشلامشیدی .

پترو روسلرک چارلرینه صوگ درجه اطاعت ایتدکلرینی بیلدیکی ایچون بوتون امرلرینی انفاذ ایدمجه کنه قانع بولونیوردی . پترو روسلرک اعتقادات سخیفه سندن ، جهالتندن ، عاداتندن ، دینلرینه مربوطیتلرندن نفرت ایدردی . بوسبیدن روسلری وحشت ایچنده یاشاتان بومؤثراتی اورتادن قالدیرمق ایسته مش ، بوکا موفق اولمق ایچون ده هر درلو وسائط جبرییه توسل ایلشیدی . پترونک مقصدی روسیه ده اول امرده اجتماعی اصلاحات یاقمقدی ، روسلرک اسکی ، قاپا ، دین تعصبلرینه مستند جاهالنه

عادت و نظاملرینی قالدیرمق ، اوروپانک حریت افکار ، رفاه بشریت ، ذوق صنعت اوزرینه مستند معقول و اساسلی نظاملرینی وضع ایتک اک برنجی املی ایدی . بوتون آوروپایی ظلم و حقارت ، قهر و اسارت آلتنده یاشاتمیش اولان تعصب ، روسیه بی ده وحشت حالنده طوتیوردی . اوصرده آوروپالیرلر آنجق دینی اصلاحات سایه سنده بردوره رفاه وسکونه داخل اولمشلردی . رهبانک جرمنفعت ، اجرای تحکم واستبداد ایچون بوتون عاداته ادخال ایتدکلری دین رابطه لرینی کاملاً قیرمشلر ، دینی صفوت وزاहत عالیه سی ، بشریتی رفاهه سوق ایدن ، مسعودیته نائل ایله یین دساتیری ایله تطبیق ایتمکه باشلامشلر ، دینک پایدار بر دستور اخلاقی اولدیغنی نظر اعتباره آلارق عادتلرینی وترقیلرینی ملتلرینک طبیعنه ، احتیاجات قومیه لرینک درجه سنه کوره تعین ایتشلر ، بوسایه ده ظلمتدن نوره انتقال ایلشلردی . پترو بونلره تماماً واقف اولدیغنی ایچون عموم اهالی یه خطاباً بر امرنامه نشر ایدیور ، بوا امرنامه ده بوتون مأمورینک یکنسق بر قیافتی حائر اولمالرینی ، قادیلرک دائماً مجالسده بولونمالرینی ، اوزمانه قدر مستور کزن نسوانک آوروپا قیافیله ویوزلری آچیق اولارق مجلسلره کلرینی ، پتورسبورغده بر سالون حیاتی تأسیس ایدلمسنی . . دانس ، موسیقی ، ادبیات کبی بر قومک روح صنعتی کویسترن صنایع بدیعنه نک ترقیسنه چالیشلماسنی ، اهالینک اوزون صقال بر اقاماسنی امر ایدیوردی .

پترو نك بو امری بوتون روس خلقنی جریحه دار ایتمشدی .
 بونلر، انسانلرک هر محیطه تدریجی بر صورتده آلیشاجقلرینی،
 رفاهلرینی تأمین ایدن هر تبدلک کندیلرنده بالاخره اعتیاد مقامنه
 کچه جگنی بیلمدکلری ایچون بوندن پک متأثر اولیورلردی .
 بر چوققلری، پترو نك اوروپاده اولدیکنی ویرینه اجنبی برچار
 کله رک کندیلرینه بو ظلمی اجرا ایتدیکنی سویلیورلر، خصوصیه
 راهبیلر صقالسز بر آدمک حضرت یسوعه بکنزه مک شرفندن
 محروم قالارقی روحاً معذب اولاجقلرینه ذاهب اولیورلردی .
 بوتون بو اجراآت، پترو علیهنده بر جریان حاصل ایدیور،
 چارک امر و قوماندانی اجنبی ضابطلره تودیع ایتمسندن متأثر اولان
 (استرالیچ) لر پترونی اولدیرمک ایچون اتفاقلر عقد ایدیوردی !
 پترو بو عصیان اماره لرینی باصدیرمق ایچون روسلری
 قونوت ضربه لری آلتده ازییوردی . استرالیچلرک ققلارینی
 کندی ایلله کسپور، رهبانک نفوذندن قورتولمق ایچون بطریق
 لغوا ایدیوردی . دیگر طرفدن ده خلقک تنویر افکارینه خدمت
 ایتمکه چالیشیوردی . پترو، بر طرفدن ممالک اجنبیه دن
 کتیردیکی عالملرک و صنعتکارلرک فعالیتندن استفاده ایدیور،
 دیگر طرفدن مکتبلر تأسیس ایدرک علم اقتصاده و جغرافیا به متعلق
 اوروپا مدوناتی روسجه به ترجمه ایتدیریوردی . ایشته بوتون
 بو اصلاحات روسلرک طرز حیاتی دکیشدیرمش، انلره مدنی
 واساسلی بر قوت بخش ایتمشدی (۱) .

(۱) والیزه و سکی، بویوک پترو - بروکنه ر، بویوک پترو .

پترو نك بو خدمتلری روسیه نی احیا ایلشدی . حتی روس
 مؤرخلرندن پاغودین، پترو دن بحث ایتدیکی صرعه ده : « پترو
 روس تاریخک بر جوهر یکتا سیدر . پترو حقنده بر چوق
 اثرلر تدوین ایدلمش، فقط هیچ برنده ده تفرعاته قدر تدقیقات
 و تتبعات اجرا ایدلمه مشدر . علم و تنقید، پترو حقنده هنوز
 اودرجه تتبعاتده بولونما مشدر . » طرزنده بیان مطالعات ایلدیکی
 کی روسیه نك حساس و آتشین شاعری، پوشکین ده، پترو نك
 (نهوا) نهرینه طوغرو ایلریله ین جسم بر قایا پارچه سی
 اوزرنده کی اسب سوار هیکنه خطاباً یازدیگی بر منظومه ده :
 « گاه عالم، گاه قهرمان . . گاه عمله، گاه کیچی . . حاصلی کافه طریق
 مساعی بی اکمال ایدرک تخت اقبالک اوزرنده بوتون روح
 و جسمکله بر عمله کی چالیشدک ! » دییوردی .

بویوک پترو روسیه نك احوال داخلیه سی اصلاح ایتدکدن
 صوکره وطننک امنیت خارجیه سی ده تأمین ایتک، روسلری
 ظفر و غالبیت جاذبه سیله ده جلب ایلک ایستیوردی . پترو،
 بو مقصده نائل اولمق ایچون عثمانیلره قارشى بر (آزاق،
 آزوف) سفری آچمش، فقط احوال داخلیه نك بوزوق
 و پریشان اولماسنه رغماً خصلت ارثیه لرینی ینه محافظه ایدن
 عثمانلی عسکرلرینه قارشى هیچ بر موفقیت احراز ایده مه مشدی .
 پترو، کنج ایمر اطورلغنک ایلک تجربه سلاخی اولان بو محاربه ده
 بوتون شجاعتی کوستیریور، کندینی تهسکله ره آتیوردی .

حتى سو كىلى همشيره سى ناتاليا ، پترويه صيق صيق يوللادىنى
مكتوبلرده اويله حياتى تەلىكەيە آتماسنى يازيپور ، پترو بو
مكتوبلرە وديرىكى جوابلرده: «قاردمش! بن رجالىكى طوتيور،
طوب كوللەلرینه قارشى هيچ كىتميورم؛ فقط اونلر بكاظوغرو
كليورلر. اصل سن اونلرە امر ايت دە بويلە ياماسينلر!» طرزنده
لطيفە ايدىيوردى .

پترو، عثمانلرە قارشى دوچار اولدىنى بوموفيتسىزلىكى بردرلو
هضم ايدەمەمش، برسنە صو كرا كىجەلى كوندوزلى چالشمش،
(آزاق قلەمەسى) نى كال مظفريتله ضبطە موفق اولمشدى. پتروك
بوموفيتى كىنج ايمپراطورلق ايجون بر تازيانە تشويق مقامنە كچمش،
آرتق پتروك نجم اقبالى اولانجه شەشمە سىلە طلوع ايتەك باشلامشى.
پترو بو مظفريتى متعاقب پارلاق بر آلاى ايله (موسقوا) يە
داخل اولمش، اجراآت مستقبلى سەنى يىكى زمينلر حاضر لامغە
باشلامشى. حتى جنوبىدە بوموفيتى تامين ايلە كدن صو كرا،
شمالەدە بالطق ساحللىرى دە آلدە ايتەككى تصميم ايله مشدى. فقط
بونك ايجون دە اولان عثمانلر طرفندن وقوع بولاجق تعرضلرە
مانع اولق، جنوب حدودىنى صورت قطعىدە امين بر حالە
قويمق لازمىدى. پترو، اوروپاي غريبىدن هيچ بر امداد
آلامىه جغنى، روسيەك كندى قوتىدن باشقە هيچ بر قوتە استناد
ايدەمىه جگنى آكلامشى. بومقصدك حصولىدە آنجق حكومتى
اصلاحت و تسليحات ايله قوتلشديرمك سايە سنده ممكن

اولا بيله جگدى. بونك ايجون (وورونەش) ترسانەلرينك
تزييد فعاليت ايتلىرىنى امر ايتمش، حتى صو ك بهارده (۱۶۹۸)،
(۱۱۱۱) بو ترسانەلرى بالذات زيارت ايدرك غيبوشتندە قىزاقلرە
چكىلن كىلرى نظر تفتيشدن كچيرمشدى .

پترو، قارلوفچە معاهده سنده حاضر بولونان مرخصى ووزنى
چىندن ممالك عثمانیه احوالنه دائر معلومات آلمش، عثمانلر
طرفندن هيچ بر تعرض وقوعى محتمل اولمادىغنه قانع اولمشدى.
حتى دها زياده امنيت پيدا ايتك و عثمانلرله طوغرودن طوغرو
مذاكراتدە بولونمق ايجون او قرەنچەوى استانبولە كوندرمشدى.
فقط پترو، روسيەك ايجانبندە هيچ بر شيدن قورقمايدىغنى عثمانلرە
كوسترمك ايجون دونانماسنى دە قرە دكزە كوندرەك ..
او قرەنچەوى، راكب اولدىنى سفینه حربيه ايله سرايك سورلرى
او كنده دمير آتاجقدى ..

او قرەنچەوى (قلعە) نامندەكى سفینه سىلە حركت ايتمش،
استانبول اوكلرينە كلدىكى زمان قرق طوب آتارق سراى او كنه
دمير آتغە باشلامشى. عثمانلر روس سفائن حربيه سنى كورر
كورمن كىلرى زيارت ايتمشلر، نرەدن كلدكلرىنى ووزرە
كىتدكلرىنى سؤال ايتشلردى. بو حال مصطفىاى نانى يى دە
انديشە ايجندە براقش، معيته آلدىنى اركان ووزرا ايله كى يى
زيارتە كمش، هر طرفنى طولاشمش، كىنك طرز انشاسنى
تقدير ايدرك چارك دها بويلە بر چوق كىلرى بولونوب بولونمايدىغنى

سؤال ایتشدی . فقط بر مدت صو کرا استانبولده هیجان انکیز شایعه لر ظهور ایلشدی !

بر چوق کیمسه لر پترو نک بویوک بر دونانما ایله آناتولی ساحل لرینه چیقدیغنی ، ممالک عثمانیه یه تعرض فکرنده اولدیغنی سویلوردی . حتی او آقشام روس سفائننده ویریلن برضیافتده اظهار سرور ایچون طویلر آتیلمش ، بو غیر معتاد طوپ صدارلی او اساسنر شایعه لر بر قاندها قوت بخش ایلشدی . فقط بر مدت صو کرا بور وایتلرک اصل و اساسی اولمادیغنی آکلاشینجه هر کسده بر امنیت ، بر اعتماد حاصل اولمغه باشلامشدی .

روس لر تشرین نائیده مذا کراته باشلامشلردی . بو مذا کرات بک چوق زمان دوام ایدیور ، و بر درلو قطعی برقرار ویریله- میوردی . روسلرک شرائطی عثمانیلرک منافعه کلیاً مغایردی . روسلر (آزاق) قلعه سنک و (دینه بهر) نه ری جوارنده کی قلعه لرک صورت قطعیه ده ترکی ، قریم خاننه ویریلن ویرکینک لغوینی ، قنامه کلیسا سنه کن روسلر سهولت کوسترلمسنی ، قره دکرده سربستی سیر سفائن حقنی طلب ایدیورلردی . فقط عثمانیلر بالخاصه صو ک ماده یی اصلاً قبول ایده میورلردی . بوصو ک ماده ، حقوق عثمانیه کلیاً مغایردی . عثمانی مرخصی بوشرطی قطعاً قبول ایده میور : « کرک قره دکر و کرک بوتون قره دکر ساحل لری ذات شاهانه نک حاکمیتی آلتنده در . عثمانیلر بورالر حاکم اولدجه بوصولرده هیچ برکی کورونه مز . و بورالرده

ذات شاهانه دن باشقه کیمسه حاکم اولاماز . حتی بوندن اول فرانسزلر ، انکلیزلر ، فلمنکیلر و ونیدیکیلر قره دکره تجارت کیملری کوندرمک ایچون التماسده بولومشلر ، باب عالی بونلرده عین جوانی ویرمشدی . قره دکر باب عالینک نظرنده صاف ویا کیزه بر باکر مشابه سنده در . اوکا هیچ کیمسه نک آلی سوروله مز . ممالک عثمانیه آلت اوست اولمادجه قره دکرده ده هیچ بر اجنبی کیمسی کورونه مز « دیوردی (۱) . مذا کرات کتدکجه اوزایوردی . نهایت مذا کراتک دها زیاده اوزاماسنه میدان ویرمه مک ایچون بوتکلیفدن واز کچلمش ، ۳ تموز ۱۷۰۰ ده مذا کراته ختام ویرلشدی . عقد اولونان معاهده موجبنجه آزاق قلعه سی روسیه ده قالاچق ، دینه بهر قلعه لری حکومت عثمانیه ویریله جک ، قریم خاننه ویرکی ویرلیه جک ، روسیه ایله قریم خانلغی آره سنده بیطرف بر منطقه براقیلاجق ، روس زوارینک قنامه یی (۲) زیارت ایتلرینه ممانعت ایدلیه جکدی .

عثمانیلر بومصالحه ده روسلر بک زیاده مساعدات بخش ایتشلردی . بوتاریخدن اعتباراً روسیه آزاق دکرزی ساحلنه تمامیله یرلشمش ، کنیدیسنه جنوبدن وقوعه کله جک مهاجماته

(۱) بره ننانو ، بویوک پترو ، ۷۱ و ۷۴

(۲) « ماده ۱۲ - مسقوطائنه سنک عوامی و راهبری قدس شریفه واروب زیارتگاه لرینی زیارت ایتسکه اذن ورخصت اوله و بومقوله زیارته کیدنلردن قدس شریفه و غیر یرلرده کمرک خرجی و پیشکش طلب اولنیه » . مجموعه معاهدات ، جلد ۳

قارشی ۳۰ سنه تأمینات آلمش، بوتون قوتیله شمال فتوحاتنه دوام ایتمکه قرار ویرمشدی.

پترونک شمالده تعقیب ایلدیکی غایه، بالطق دکنزی ساحلنه تمامیه یرلشمکدی. اوصرده دانیمارقه قرالی دردنجی فره دریق (۱۶۹۹-۱۷۳۰) و قتیله اسوهج قرالارینه قایدیردینی یرلری استرداد ایتمک ایستیور، هولشتاین قونتلفی دانیمارقه یه تابع ایتمک ارزو ایلوردی. پولونیا قرالی وساقسونیا پرلسی ایکنجی اوکوست (نعلقران) ده (لیولاند) ی آلد ایتمکه چالیشوردی. شمدی بواوچ حکمدار هپ برغایه تعقیب ایدرک بوتون بوموفقیتلری اسوهجک ضررینه احراز ایتمک فکرنده پولونیورلردی. بیوک پترو کندی مقصدینی تأمین ایچون پولونیا قرالی ایکنجی اوکوست ایله اتفاق ایتشدی. استانبولده مذاکرات صلحیه ختامه ایرنجیه قدرده هیچ سسنی چیقارنامش، کیزی کیزی تدارکاتده، سفری حاضر لقلرده بولونمشدی. فقط بوائنده دانیمارقه قرالیک حربیه مباشرتی، اسوهج قرالی اون ایکنجی شارلی (۱) بردنبره غلیانه کتیرمش، اسوهج اردوسی (قونپهاغ) اوکنده قره یه چیقهرق دانیمارقه قرالنی مصالحیه مجبور ایلشدی (۱۸ اغستوس ۱۷۰۰). بومصالحه موجینجه هولشتاین قوتی حقوق و اراضیسنی استرداد ایدیهجک، دانیمارقه ایله پولونیا ییتنده عقد اولونان معاهده منفسخ عد ایدیهجکدی. اون ایکنجی شارل بوموفقیتی احراز ایلدکن

(۱) عثمانلی تاریخلرنده (دمیر باش) لقبیه مذکوردر.

صوکر پولونیا قرالی ایکنجی اوکوستک (رینا) یی ضبط ایتسنه مانع اولمق ایچون (لیولاند) ه طوغری یوروشدی. آراتق شمال حربی بوتون شدتیله باشلامشدی. بوصرده پتروده استانبولده عقد اولونان مصالحه یی خبر آلمش، اون ایکنجی شارله قارشی یورومک ایچون هیچ فرصت فوت ایتمه مشدی. حتی پترو (قونپهاغ) فلاکتی خبر آلمدن اسوهجه قارشی اعلان حرب ایتمش، اردوسنک انتظامسزلنی یوزندن (ناروا) ده اون ایکنجی شارل اردوسنه قارشی بیوک برانهمه کرفتار اولمشدی. اون ایکنجی شارل بوموفقیتلری اخراز ایلدکن صوکر پولونیادنه برچوق یرلر ضبط ایلشدی. بوصرده ایکنجی اوکوست تختدن ایندیرلمش، یرینه استانیسلاس لهسچینسکی کچمشدی.

اون ایکنجی شارل، پولونیا، سیلهزیا وساقسونیاده قرالاری ایندیروب بندیرمکه مشغول اولدینی صرده پترو فرصتدن استفاده ایدرک (پتروسبورغ) ک اساسلرینی وضع ایتمکه باشلامشدی. پترونک یکانه مقصدی روسلر ایچون بر آچیق دکر، کندی تعمیری وجه ایله، آوروپایه قارشی بر پنجره بولمقدی. بوخرجی قره دکنده تأمین ایدیهجکنی آکلاینجه بوتون آمانی بالطق ساحلرینه حصار ایتشدی. شارل بوائنده پترونی بالطق ساحلندن طرد ایدیهیلردی. فقط شارل طوس طوغرو (موسقووا) یه کیرمک، پترونی اوراده عقد صلحه مجبور ایتمک ایستیوردی.

شارل بومقصدہ نائل اولمق ایچون روسیہ حامیہ سندن چیقان قازاق خطمانی مازہ پیا ایلہ اتفاق ایتمش، فقط ممالک عثمانیہ حدودینہ تقرب ایلدیکی جهتله عین زمانده عثمانیلرله ده مناسبات تأمیننی دوشونمشدی (۱۷۰۹).

اون ایکنجی شارل، دشمنلرینه قارشى مظفریتلر احراز ایتدیکی صرده ممالک عثمانیہ ده موقع صدارتی بالطه جینک خانی چورلولی علی پاشا اشغال ایدیوردی. علی پاشا بویوک بر ذکایه مالک اولماقله برابر بالطه جی درجه سنده ده مکر وحيله ایلہ تأمین موقع سوداسنده دکلدی. علی پاشا او ائنده کی احوال سیاسیہ یی تعقیب ایدیور، شمال حربنک روسیہ، اسوج و پولونیا آرسنده پیدا ایلدیکی خصومتلردن ممالکتی مستفید ایتمک ایستیوردی. علی پاشانک سیاستی روسیہ یی ضعیف دوشورمکدی. بونک ایچونده اسوج قرالی اون ایکنجی شارل ایلہ مناسبات دوستانه تأسیس ایتمک ایجاب ایدیوردی. حتی بومناسبتک ایکنجی مصطفی زمانده تأسیسی آرزو ایدلمش، اسوجک استانبولده سفیر بولوندرماسنه موافقت کوسترلش، فقط بعض موانع ظهوریله بومسئله تأخر ایلشدی.

علی پاشا، بویوک پترو ایلہ اون ایکنجی شارل بیننده وقوعه کان مخاصماتی اوزی والیسی یوسف پاشانک کوندردیکی خبرلردن آکلادینی زمان پک ممنون اولمش، حتی یوسف پاشایه بر امر کوندره رک دمیر باش شارلی موققیاتندن طولانی تبریک ایتمک

ایچون کندى طرفندن برهیئت کوندرمسنی تکلیف ایلشدی. یوسف پاشا صدر اعظمندن آلدینی امره امتثالاً اتباعندن یر کوکیلی محمد افندی یی (طورن) شهرینه، اون ایکنجی شارل نزدینه کوندرمشدی. اوصرده لهستانک اکثر محللاری روسیہ نك حامیہ سی آلتنده ایدی (۱). محمد افندینک مرورینه روسلرک ممانعت ایتلری دائماً ملحوظدی. بوسیدن محمد افندی مجارستان حدودی ایلہ لهستان و آوستریا حدودلری آرسندن کچمکه مجبور اولمش، آوستریا حدودینه کلدیکی صرده آوستریا مأمورلری طرفندن استجواب ایلشدی. محمد افندی مسئلہ یی آوستریا مأمورلرینه اولدینی کبی آکلاتارق یقاسنی قورتاردقندن صوکر بیک درلو مشکلات ایلہ (طورن، طورین) شهرینه کله بیلمشدی ..

یوسف پاشا طرفندن کوندریلن مرخصک ورودی اون ایکنجی شارلی فوق العاده ممنون ایلشدی. شارل بونیر مأمول فرصتدن استفاده ایتمک آرزو ایدیور، دولت عثمانیہ نك اسوج حقنده کی تمایلاتی آکلامق ایستیوردی.

شارل، محمد افندی یه ممالک عثمانیہ احوالندن بحث ایتدکدن صوکره :

-- پادشاهکزک بکا قارشى بوقدر دوستلق کوستمسینه

سبب نه اولابیلیر؟

دیه سئوال ایتشدی. محمدافندی، شارلک بوسئوالنه قارشى:
— پادشاهمز سزك جسا ارتكزى يك زياده تقدیر ايدر .
غیا بکزده يك زياده حرمت بسار .

دیمش ، وصو کرا آرهلرنده شومکالمه جریان ایتشدی :

— عثمانلیلر آرهنده شهرتم نه درجه ده در ؟

— عثمانلیلر آرهنده اودرجه شهرتکزی یوقدر . چونکه
سائر دولتلرک استانبولده هپ بررسفیری بولوندیغی حالده سزك
هیچ سفیریکنز یوقدر . اسمکنز ، یالکزی مملکتکزدن کلوب
کیدن تبحار واسطه سیله معلومدر .

— يك اعلا . سزك پاشا کنز بنی دولت علیه ایله دوست
ایدوب مملکتکزده بر سفیرم بولونماسنه ، تبحاریمزك کلوب
کیتمنسه توسط ایده بیلیرمی ؟ فقط بزم مملکتمز سبته بوغازی
خارجنده در . تبحار سفینه لیمز بوغازدن کچرکن جزایر لیلر ضبط
ايدر ، اوزمان نه یا باجغز ؟

— پاشامز دولت علیه ده هرشیئی یا بقیه قادردر . ذاتاً
جزایر اوجاغی دولت علیه یه تابعدر . بزسزکله دوست اولوبده
استانبولده سفیریکنز بولونقدن صو کرا بوغاله يك چابقی برطرف
اولور .

— پکی ، مادامکه او یله در . کچنده جزایر لیلر بزم برقالیونمزی
آلدیلر . باری اونى استرداد ایدیویرک . برده ، حکومتکزر روسیه یه
قارشى عجبا بزه یاردم ایده مزمی ؟

بونک اوزرینه محمد افندی :

— سزکله دولت علیه بیننده کی مسافه اوزا قدر . امداد
نصل قابل اولور ؟

دیمش ، شارلده :

— بونک قولای وار . بن لهستاندن (قمانجه ، قامنیچه) یه
طوغرو کیدرم . حکومتکزده بکا اوطرفه امداد کوندریر .
جوابنده بولنشدی .

شارلک مقصدی علی پاشانک سیاستنه ده موافقدی . فقط
محمد افندی یوسف پاشا طرفدن بوکی مسائلی حله مأمور
اولمادیغی ایچون یالکزی بو موادی حاوی اولمق اوزره اون
ایکمنجی شارلدن برکاغد آلارق (اوزی) یه عودت ایتمش (۱)،

(۱) « مواد مذکورہ نك تکمیلنی مزبور محمد افندی عهدہ
سفارتنه آلوب قرال مسفور دخی فیابعد دولت علیه نك دوستونه دوست
دشمننه دشمن اولمق اوزره سائر ملل نصارا کی آستانه ده بر بالیوسی
مقیم اولمق و طرفینک بازرگانلری امتعه لرینک رسم اولان کمرکلرین
ویرمک شرطیله کلوب کیتملری واسسوجلونک جزایرلی یدینه کرفتار
اولان بر قلیونلرینک تخلیصنی وله قرالی استانصلاو ومسقوو نعلقرانه
هوادر اولان لهلویه اطاعت وانقیاد وله مملکتی ایچندن مسقولوی
طرد وابعاد ایتدیرمک ایچون عسکريله امداد اولونمق رجاسنی متضمن
کرك اسوج قرالی وکرك استانصلاو قرالی بوخصوصلر ایچون خاصه
دولت علیه یه بر ایلیچی کوندرمک اوزره نیت وعزیمتلرین مبین کاغد
ایله ایلیچی مزبور اعاده اولنوب » تاریخ راشد ، جلد ۳ ،
ص ۳۹۳ ، ۳۹۴ .

کیفیتی یوسف پاشایه اوزون اوزادی آکلاتمشدی .

یوسف پاشا وقوع حالی صدر اعظم علی پاشایه برکاغده خبر ویرمشدی . علی پاشا ، اون ایکنجی شارل طرفدن واقع اولان تکلیفلردن بعضلرینی قبول ایتمش ، اوزی محافظی یوسف پاشایه کوندردیکی بر جوابنامه ده جزایر لیلرک اسوه جلیلردن آلدقلمری قالیونک استردادای غیر ممکن اولدیغنی ، بومسئله اتفاقدن اول وقوعه کلدیکی جهتله جزایر لیلره قارشى بویله بر تکلیف ایرادینه شرعاً مساع اولمادیغنی ، مع مافیه بوندن بویله بحرآ اسوه جدن کله جك سفائنه تعرض اولونماق اوزره جزایر ، تونس و طرابلس غرب اوجاقلرینه اوامر لازمه کوندلمک قابل اولدیغنی ، فقط روسیه ایله عقد صالح ایدلمش اولدیغنی ایچون روسیه یه قارشى امداد ازدوسی کوندلمک امکان خارجنده بولندیغنی یازمشدی . علی پاشا بومظالمده بولونقدن صوکرآ ، باب عالی ایله تأمین مناسبات آرزوسنده بولوندیغنی تقدیرده شارلک استانبوله بر هیئت مخصوصه کوندرمى ایجاب ایددجکفی سویله مشدی . اوزی محافظی یوسف پاشا ، صدر اعظم علی پاشانک بو بیاناتی اون ایکنجی شارله تبلیغ ایتمش ، آرتق اوتارینخن اعتبارآ شارل ایله یوسف پاشا بیننده بر مخبرد قابوسی آچیلیمشدی .

علی پاشا ، روس سیاستنک آلدیغنی رنگ و طوری بیلدیکی ایچون روسلرله دائماً حرب ایتمک ، انلری تشکلملرینک هنوز

بدایتنده ازمک آرزوایدردی . فقط انک معقول برسیاسته مستند اولان بومسلسکفی احمد ثالث هیچ بکنمزدی . نذا علی پاشاده احمد ثالث احوال سیاسیه دن استفاده خصوصنده کی لاقیدیغنی بیلیر ، فقط رأینه مخالف حرکت ایتمکدن ده چکینیردی . بونک ایچون شارل ایله باب عالی بیننده اوزی محافظی توسیط ایتمش ، حتی روسلرله محاربه ایتدیکی تقدیرده قریم خانک اردوسیله برابر امداده کله جکفی شارله اخبار ایتدیرمشدی . علی پاشا بو فکرینی اون ایکنجی شارله صورت قطعیه ده بیلدیرمش ، بالاخره احمد ثالث کیفیتی خبر آلدیغنی زمان علی پاشایی بومسلسکندن طولای تکدیر ایتمش ، روسیه ایله منعقد معاهده یی قطعاً فسخ ایتمه سی ایچون قریم خانه بر حکم یازماسنی امر ایلیمشدی (۱) .

اون ایکنجی شارلک عثمانلی پایتختنده اولان شیلردن قطعاً خبری یوقدی . شارل ، صدر اعظمک تأمیناتی آلیر آلاماز اسوه جلیلرله بوتقال و براباش قازاقلرینی معیتله آلارق پترویه تعرض ایتمش ، (پوتائوا ، بالتوه) ده وقوعه کلن بر محاربه ده اردوسی پریشان ، کندیسیده آیاغندن مجروح اولمشدی . پترو بو بارلاق مظفریتی احراز ایتدکدن صوکره آمیرال آپرا قزینه یازدیغنی بر مکتوبده : « ایشته شمیدی عون حقله پتورسبورغک تم طاشی آتیلدی ! » دیمشدی . آرتق اسلاولر ایچون بردور اقبال

آچیلیمش، روسیه دولتی پارلاق مظفریتلری، عزیمپورانه حرکتلری سایه سنده دول معظمه صیراسنه کیرمکه موفق اولمشدی...

شارل بو اَلم فِلاکتِه اوغراقدن صوکر اکندیسی ایچون عثمانلی دولته التجادن باشقه چاره اولمادیغی آکلامشدی. خصوصیه یوسف پاشا ایله اولان مناسبتلری کندیسنه بیوک بر جسارت ویرمش، شارل مغلوب و منهزم عثمانلی ممالکنه طوغرو فرار ایلشدی.

فقط روسلر شارلک پیشنی بر درلو بر اقیورلردی. شارل (دینه پهر) نهری ساحلنده روسلرله قالموقلره قارشى حرب ایدیور، قریم خانک کندیسنه اهانت ایتدیکنه ذاهب اولدینی ایچون اک قیصه یول اولدینی حالده او طرفدن اجتناب ایدیور، متصل (اوزی) یه طوغرو فرار ایلوردی. او صروده اوزی محافظه سنده عیدالرحمن پاشا تعیین اولونمشدی.

روسلر اون ایکنجی شارل اردوسنک رجعت ایده جکی استقامتده بوتون وسائط نقلیه یی یاقشیلردی. شارل بو محرومیتدن پک زیاده صیقنتی چکمش، آرابه تحته سی و سائر کبی آله کچن شیلرله صالدر یاپه رق قارشى ساحله کچمشدی. صوکر (بوغ) نهری جوارینه، روس کچیدینه کلدیکی زمان روس عسکرینک تعرضنه هدف اولمشدی. بو ائنده بش یوز اسوه جلی ایله اوج

(۲) پوتقول و زاپوروغ قازاقلری.

دوت بیک قازاق قاف اولمش، محاربه اوکیجه صباحلره قدر بوتون دهشتله دوام ایله مشدی. روسلر متبادیا تعرض ایدیور، اسوهج عسکرندن بر چوغی نهره دوکولوب غرق اولوردی. قرال، (بوغ) نهرینک او بر ساحلنده اولدینی ایچون قورتولا بیلیمشدی. شارلک بو فِلاکتِه یکانه سبب، عبدالرحمن پاشا ایدی. عبدالرحمن پاشا، شارله قایق تدارکی ایچون کلیتی بر پاره طلب ایتمش، بو ائنده شارله وقت غائب ایتدیره رک شارلک کلیتی تلفاته دوچار اولماسنه میدان ویرمشدی. عبدالرحمن پاشا بونکله ده اکتفا ایتمه مش، «اسوجلودن وافر تازه اوغلان و قیزلری پاشانک کندوسی و اوزی اهالیسی آلوب اسیر» (۱) ایتشلردی.

شارل بو فِلاکتدن قورتولوبده (بندر) کلدیکی زمان بابا طاغی محافظی یوسف پاشانک مأموری طرفندن استقبال ایدلمشدی. حتی شارلک دوچار اولدینی فِلاکت یوسف پاشا طرفندن خبر آلدینی زمان درحال احمد ثالثه بیان کیفیت ایدلمش، احمد ثالثده یوسف پاشایه بر حکم کوندره رک عبدالرحمن پاشادن اسرانک آلمانسی و کندیسنک کتخداسی ایله برابر (بندر) ده قلعه بند ایدلمسنى امر ایتمشدی (۲). فقط شارل عبدالرحمن پاشایه برشی بایلمامسنى صورت مخصوصه ده استرحام

(۱) تاریخ راشد، جلد ۳، ص ۳۰۱

(۲) ذیل، نومرو ۴.

ایتمسی اوزرینه ، پاشایه مجازات اجرا سندن صرف نظر ایدلمش ،
استانبوله کله مک شرطیله اطلاقه قرار ویرلمشدی .

شارل بابا طاغ محافظی یوسف پاشا ایله ملاقات ایلدیکی زمان
سکون و اعتدالی محافظه ایش ، حق « بز ، دولت علیه ایله ایچی
کوندره جکدک . مکر کنیمزک کله مز قسمت ایش ! » صورتنده
لطیفه ایشدی . بو صروده شارلک معیتنده قونت پیه
و یونیا طووسکی ایله مابینجیسی مولله ، کاتبلرندن قیلینقو و ستروم ،
خوروده نسکی ، دون قازاقلرینک خطمانی ایله بوتقول و براباش
قازاقلرینک خطمانی مازه پیا بولونیوردی . .

بندرده اون ایکنجی شارل

یوسف پاشا و اون ایکنجی شارل — شارلک (بندر) هیرلشمه سی
— حکومتدن معاش تخصیصی — روسلرک تعرضی — یوسف پاشا
وروسیه مرخصی — روسیه سفیری تولستوی — اون ایکنجی
شارلک دسائیسی — شارلک مملکتنه یوللانماسی ایچون باب عالینک
تشبثی — یونیا طووسکی — والده سلطان — چورلولی علی پاشا —
کوپرولو زاده نعمان پاشا — قریم خانک نفوذی — روسیه نک
حرکات خصمانه سی — بالطه جینک ایکنجی دفعه صدارتی — روسیه
ایله حرب .

شارل عثمانلی طوپراغنه آباق باصار باصماز کاتی نویکه باوئری
صدر اعظم علی پاشایه کوندرمش ، عثمانلرله تدافعی و تعرضی
بر اتفاق عقدینی تکلیف ایلشدی . فقط نویکه باوئری سیاسی
هیچ بر صفی حائز اولمادیفی ایچون یالکز صدر اعظم طرفندن
قبول ایدلمشدی . صوکر ا شارل ، تکرار کنشدی طرفندن
احمد ثالثه بر مکتوب یازمش و مکتوب بنده اجرا آت مظفرانه سندن
بحث ایتدکن صوکر ا شو یولده بیان مطالعه ایلشدی :
« امضای حکمداریمزی احتوا ایدن شو مکتوب بله ذات شاهانه لرینه
شونی بیان ایلر زکه ، احکام معاهداتی و قوانین مللی پایمال ایدن

خائنلری عادلانه اولدینی درجده موفقیته کارانه مجازات ایتد کدن و پولونیا نك حکمداری اولمقدن زیاده تیرانی مثابه سنده پولونان پولونیا قرالی اوکوستی پولونیادن دفع و پولونیا لیلره کنیدی ملت نردن و باب عالی یه دوست بر قرال نصب ایدرک اوکزدن فرار ایدن جاری (پولتاوا) یه قدر تعقیب ایلد کدن صو کرا اوزون یور ویشلر و بیک درلو محرومیت لرله بیتاب قالان اردومن بحکمة الله تعالی کنیدیسنه اوچ مثلی فائق دشمنلرک تعرضاتنه گرفتار اولمش و اوحار به بزم ایچون پک مشغوم بر نتیجه حاصل ایلد مشدر. اوزمان، یکی قوتلر جمعنه موفق اولامیه رق و بار بار لر و خائنلر آلینه دوشمکدن ده احتراز ایدرک ممالک علیه شاهانه لرینه التجادن و پولونیاده کی اردولریمزه ملاقی اولارق اوراده اجلاس ایلدیکمز قرالی حمایه و سائطنی سزدن طلب ایتد کدن باشقه چاره بولامادق. یکانه ارزومن، دوستلرگز ی قازانق و بالمقابله اظهار مخالفت ایلد کدر. مخالفت صمیمانه مز ی ذات شاهانه لرینه اثبات ایچون شوراسنی عرض و بیان ایدرک احتراصاتنه نه عدالتی، نه حسن ناموسی، نه شجاعت حقیقیه یی، حاصلی هیچ بر شیدی رهبر اتخاذ ایتدین چار، شاید فلاکت مزدن استفاده یه فرصت یاب اولورسه، در حال هیچ امید ایتدیکمز بر زمانده ممالک شاهانه لرینه تجاوز ایده جکدر؛ نصایک بزم ایالتلریمزه ده او یله یامشدر. حتی هیچ مأمول ایتدیکمز زمانده دیمکه ده حاجت یوق. ذاتاً چار (تانیس) ایله (پالوس - مه توتید) ه قلعه لر انشا ایتدی می؟

قره دکزده دولت علیه لرینی تهدید ایده جک بر دونانما بولوندر میورمی؟ بناءً علیه باب عالی لری ایله آرد مزده عقد ایدله جک بر اتفاق قدر اونک عقلنی باشنه کتیره جک برشی تصور اولوناماز. اوزمان بز، عسا کر شجیمه کزک حمایه سی آلتده پولونیا یه و مملکت مزه عودت ایدر وعدالته مقارن اولمان احتراصاتنه ممانعت ایتد ایچون او خائن چارک ممالک کنده یننه تجربه سلاح ایلرز. ذات شاهانه لرندن کوره جکمز مساعداتی ایداً فراموش ایتیه جکمز ی بیان ایدر و ذات خسروانه لرینک محب صادق اولمغی مدار مباهات عد ایلرز» (۱).

احمد ثالث اوزمان بو مکتوبه هیچ بر جواب ویرمه مش، یالکز اون ایکنجی شارله هدیه اولارق «بر بساطلی آت ایله بر مجوهر خنجر» کوندر مشدی. آلتی آی صو کرا کوندر دیکی جوابنامه ده ایسه شارل طرفیندن وقوع بولان تسکلیفک اوزون اوزادی دوشونولمکه محتاج اولدیغنی، حتی مسئله نك دیوان هایونه حواله ایدلدیکی سویلیور، شارله حمایه خسروانه سنی وعد ایتدیکله برابر کنیدیسنه معاش تخصیص اولوندیغنی، ایستدیکی محله امن و سلامتله کوتورلمسی ایچون روم ایل و آناطولی بکار بکیرینه و امر لازمه اعطا ایلدیکنی ده بیان ایدیوردی (۲). شارل آرتق (بندر) یرلشمش، کنیدیسنه یومیه تعیینات

(۱) اوچافوف، ۱۳ تموز ۱۷۰۹.

(۲) اوائل شوال، ۱۱۲۱.

بھامی اولمق اوزره درت یوز اون درت بچن غروش تخصیص ایدلمشدی (۱). مع مافیہ شارل، بورادده بردرلوراحت طورامیور۔ دی۔ حتی برقاچ هفته اول، یوسف پاشانک اخطاراتنی دیکلمیہ رک، پولونیا حدودینی ترصدایچون (مولداوا) یه بیک قدراسوه جلی کوندرمشدی۔ روسلر اون ایکنجی شارلک بوقطعه عسکریہ یی نه مقصده مبنی کوندردیکنی بیلدکلری ایچون درحال (جرناویچ) جوارنده اوزرینه تعرض ایلشلردی۔ وقوعه کلن مصادمهده اسوه جایلردن بر قسمی تلف اولمش، بر قسمی فرار ایتمش، بر قسمی ده اسیر ایدلمشدی۔ روسلرک بو تعرضی استانبولده بویوک بر تاثیر حصوله کتیرمشدی۔ باب عالی روسلرک بو تعرضندن اندیشه یه دوچا اولیور، حدودینه التجا ایدن اون ایکنجی شارلی محافظه ایلکی وظیفه ناموس عد ایللیوردی۔ علی پاشا، حدود وقایعی خبر آلیر آلاماز رئیس افندی ومقتی ایلہ اوزون اوزادی مذاکره ایتمش، روم ایل قضااتندن بعضلرینک (بندر) متوجهاً حرکت ایتلری ایچون حکملر یازلمشدی (۲)۔

روس عسکرینک حدوده تجاویزی روسیہ نک باب عالی نزدنده کی سفیرینی بویوک مشکلات ایچنده براقشدی۔ تولستوی، اون ایکنجی شارل طرفندن اعزام اولونان نویکه باوژک مواصلتندن برقاچ کون اول حضوره قبول اولوندینی

(۱) ذیل، وثیقه، ۱۰

(۲) تاریخ راشد، جلد ۳، ص ۳۰۳

زمان، احمد ثالث ایلہ وزیرینه غایت قیمتمدار هدیه لر تقدیم ایتمش، بونلرک تاثیر جاذبی آلتنده مذاکراتنه دوام ایده بیللمشدی۔ شمدی پترو، اون ایکنجی شارلک عثمانلی طوبراغنه التجاسی مناسبیله یکیدن ایکی تکلیفده بولونیوردی: چار، اولاسوهج قرالنک عثمانلی طوبراغنده اوزون مدت قالماسنه باب عالینک ممانعت ایتسنی، نانیا مازمپیا روس تابعیتنده بولوندینی ایچون مازمپیانک کندیسنه تسلیمنی طلب ایدیوردی۔ روسیه سفیری ایلہ بو مسئله یی مذاکره حسین پاشا زاده الحاج محمد افندی مأمور ایدلمشدی۔ فقط روسلرک بو مدعیاتی اسعاف ایدیلهمیه جک بر طرزده ایدی۔ حتی روسلر بابا طانغی محافظی یوسف پاشایده مراجعت ایدرک بویله بر تکلیفده بولونمشلردی۔ فی الحقیقه اوزمانلر، حدودلره عائد بوتون مسائل حدود قو۔ ماندانلریله مذاکره ایدیلیر، مسئله اونلرله حل اولونور، نتیجه مقررات باب عالی یه تبلیغ ایدیلیردی۔ یوسف پاشا بوبابده کی صلاحیتنی استعمال ایچون روس مرخصلرینی یانه چاغیرمش، انلرله مذاکره یه باشلامشدی۔ یوسف پاشا ایچون اول امرده مازمپیا مسئله سنی حل ایتک لازمدی۔ روسلر مازمپیا ایستیه بیلیرلردی۔ فقط یوسف پاشا، مازمپیانک تسلیمنی شان سلطنته منافی کوریور، ویرمکی ده سیاسته مغایر عدایدیوردی۔ بونک ایچون یالکیز بر چاره واردی: مازمپیا قریم خانسه کوندرمک... فی الحقیقه قریم خانلرینک قانونی موجبنه کندیلرینه

دخالت ایدنلر اصلاً تسلیم اولونمازدی. ایشته یوسف پاشا مازہ پیا مسئله سنده بو پولتیقه بی التزام ایتیش، و مسئله بی حسن صورتله حل ایلشدی. اون ایکنجی شارل مسئله سنه کنتجه: یوسف پاشا بو مسئله بی ده کمال موفقیتله حل ایتشدی. حتی روسیه مرخصلرینه: «سز حدودیمزدن اوتوز آلتی ساعت ایچریلره قدر تعرض ایتدیکنز. مسافریمیزی مملکتیمز داخلنده باصمغه جرأت ایلدیکنز. دها بز بو تجاوزیکزدن طولای دعوایه مباشرت ایتمه دن سز قباحتسکیزی باصدیرمق ایچون برده فضله اولارق اسوه ج قرالی ایستیورسکیز. مع مافیه شاید محاربه یه تصدی ایدم جک اولورسه کز صلحی کندیکز اخلاص ایتیش اولاجقسکیز. مازہ پیا واقعا چاره تابع ایتیش؛ فقط بز اسوه ج قرالنک معیتده کلدیکی ایچون بز اوئی اسوه جلی عدایدرز. اسوه ج قرالی مملکتیمزدن چیقدقندن صوکر مازہ پیا یه ایسته - دیککیزی یا با بیلیرسکیز» (۱) دییه جواب ویرمشدی.

کرک یوسف پاشانک، کرک باب عالینک نقطه نظری روسیه سفیرینی مشکلات ایچنده براقشدی. تولستوی اولا اسوه ج قرالنک (بوغ) نهری ساحلرینه قدر تعقیب ایدلمسندن طولای بیان معذرت ایتیش، (چرناویچ) باصقیننی تمامیه انکار ایلشدی. فقط روسلرک (چرناویچ) نه صورتله وهانکی استقامتدن تعرض ایتیش اولدقلرینی تحقیق ایچون کوندریلن هیئتک

موتوق بیاناتی اوزرینه روسیه سفیری مازہ پیانک ممالک عثمانیه دن اخراجی مسئله سنی بسبتون قاپاتیش، (قدس) ده کی (قامه) کلیسائی اناختارلرینک قاتولیکلردن آلوب اورتودوقسلره ویرلمی کیفیتنی ده سکوت ایله کچیشدیرمشدی. فی الحقیقه روسلر معاهدات منعقدیه قطعاً رعایت ایتدکلری حالده حکومت عثمانیه دن فضله فضله مطالباتده بولونیورلردی. از جمله باب عالی پترونک قره دکز ساحلرینه انشا ایتدیردیکی قلعه لریک یقلمسنی ارزو ایدیور، روسیه بوکا قارشی هیچ سس چیقارمیوردی. نهایت ایکنجی مصطفی زماننده عقد اولونان معاهده اساس اتخاذ ایدیلهرک روسلره بر معاهده عقد ایدلش، بو معاهده یه ماده منضمه اولارق ده اسوه ج قرالنک مناسب کوردیکی یولدن بلا تعرض عودت ایدم بیللمسی حقنده بعض تکلیفات یازلمشدی. بوسره ده شارل (بندر) ده کمال استراحتله اوطوریور، روسیه ایله دولت عثمانیه ارسنده بر حرب وقوعه کتیرمک ایچون پروژه لر ترتیب ایدیوردی. شارلک مقصدی روسیه یی حاکمیت قطعیه آلتنه آلمقدی. شارل بو واسع مقصدلرینی پونیا طووسکی یه آکلاتیش، انی هیچ بروطفه ایله توظیف ایتیه رک (استانبول) ه کوندرمشدی. فقط پونیا طووسکی، ذکاسی وعرفانیله اون ایکنجی شارله پک بیوک خدمتله ایتشدی. شارل، پونیا طووسکیدن اول استانبوله مجاری فوره نیچ حورواتی ده کوندرمشدی. شارلک آمالنه پونیا طووسکی ایله دو قنور

فونه سقا قدر خدمت ایدن اولما مشدی. فونه سقا، بالخاصه علم و کمالی ايله تمیز ایلشدی. سنه لردن بری استانبولده او طوران بوذات، عثمانلیرک احوال و عاداتنه و قوف پیدا ایتمش، باب عالی محافلنده بویوک بر حزم قازانمشدی. پونیا طووسکی مقصدینی قوده دن فعله کتیرمک ایچون سرای رجالیه مناسباتده بولونمغه غیرت ایلش، حتی آله ایتدیکی بریهودی قادینی ايله والده سلطانک نفوذینی قازانمغه چالیشمشدی. بو قادین دائماً سرایه کیدر، شارلک موفقیتانی والده سلطانه حکایه ایدر، اون ایکنجی شارل حقه‌ده سرای محافلنده بویوک بر صمیمیت تولیدینه غیرت ایلردی.

آرتق والده سلطان شارلی هیچ کورمدیکی حالد کنه‌دینه قارشی بر حس احترام بسله مکه باشلامش، حتی شارلک فتوحاتی ایشیده ایشیده قولاق‌لری طولمشدی. بعضاً اوغلی احمد نالته: «جانم، آرسلانمه نه زمان یاردم ایده جکسکده شو چاری پارچه پارچه ایده جک؟» دییه صوراردی. والده سلطان، سرائیک او صیقی انضباطنی بیله نظر اهمیته آلامش، پونیا طووسکیه بو مسئلهیه دائر مکتوب بیله کوندرمشدی (۱). شارل، استانبولده بو موفقیتلر حاصل اولدینی صرعه‌ده (بندر) ده مستریخانه امرار حیات ایدیوردی. یوسف پاشا اولا شارل ایچون غایت ظریف چادرلر قوردیرمش، صوکر (۱) وولتهر، اون ایکنجی شارل، فصله.

شارل کنه‌دینه آریجه بر او انشا ایتدیرمشدی. شارلک او طوردینی بر، کنه‌دینه وضابطانه مخصوص باراقه‌لرله عاداتا اوفاق بر شهر حالنه کیرمشدی. شارل، یاره‌سی ایی اولور اولماز بارکیرلره یینوب تفرجلر اجرا ایدیور، عسکرلرینه تعلیملر یایدیریوردی. حکومت عثمانیه، شارلک استراحتنی تأمین ایده جک هر درلو اسبابی حاضر لامشدی. تعیینات بهاسی اولوق اوزره هر کون آلدینی درت یوز اون درت بچق غروش اییجه بریکونه بالغ اولدینی کبی، فرانسه دن و استانبولده کی اسوه‌ج تاجرلرندن آلدینی پارده هر درلو احتیاجاتی تأمینه کفایت ایدیوردی. شارل بوپارهنک بر قسمی استانبولده سرای رجانی، وزرای آله ایتک ایچون صرف ایدیور، متباقیسنی معیتده خدمت ایدن یکیکچرلرله اسوه‌جیلرله ابدال ایللوردی.

استانبولده شارل حقه‌ده روایت اولونان سوزلر و غریب حکایه‌لر اوزرینه بر چوق اجنیلر، شارلی کورمک ایچون (بندر) ده قوشوب کلیوردی. تورک، تاتار، اجنبی، حاصلی هرکس شارله قارشی بویوک بر محبت پرورده ایدیوردی.

شارل (بندر) ده شو صورتله امرار حیات ایلدیکی صرعه‌ده پونیا طووسکی ده استانبولده لازم کلن تداییده قصور ایتیوردی. حتی صدر اعظم چورلولی علی پاشایه بیک دوقه

قدر بر هدیه تقدیم ایلدیکی زمان ، علی پاشا : « بر الیه قرالکیزی ، بر الیهده قیلجی آلیر ، دوستمز قارولوسی ایکی یوز بیک کشیک بر اردو ایله (موسقووا) یه قدر کوتوررم . » دیمشدی . روسیه سفیری تولستویک نهایت باب عالی ایله تجدید صلحه موفق اولماسی ، علی پاشانک بو ارزوسنی کلیاً عقیم بر ایشدی . .

احمد ثالث ، روسیه سفیری ایله تجدید مصالحه ایدر ایتمز قریم خاننه وحدود محافظلرینه حکملر کوندرمش ، اون ایکنجی شارله کوندردیکی بر نامه ده ایسه ، مذکور مصالحه نامه نك بر ماده سنده ذکر اولوندی اوزره ، کندیسنك ایسته دیکی محلدن مملکته عودتنه روسیه نك موافقت ایلدیکنی تبلیغ ایدرک ۱۰۰۰۰ آلتون قدر خرج راه ، « بر رأس مکمل بساطلی ویکرمی بش رأس یلکندست آت » کوندرمشدی . احمد ثالث اون ایکنجی شارله بو هدیه لری کوندردیکی کبی چورلولی علی پاشاده آیریجه « بر رأس مکمل بساطلی و اوچ رأس یلکندست بارکیر » (۱) هدیه ایتشدی . فقط شارل ، روسیه ایله تجدید معاهده ایدلمسنی اك زیاده علی پاشادن بیلدیکی ایچون پاشانك هدیه لرینی قبول ایتمه مش ، حتی : « بن دشمنلریمك هدیه لرینی قبول ایده مم . » دیمشدی .

علی پاشانك بوکا فوق العاده جانی صیقلمشدی : علی پاشا ، بونی اك زیاده یوسف پاشادن بیلور ، یوسف پاشانك عزلی

ایچون تدابیر لازمه اتخاذ ایدیوردی . بوانساده قریم خانی دولتکرای علی پاشایه پولونیا قرالی اوکوستک بر مکتوبنی کوندرمشدی . بومکتوبده پولونیا قرالی اوکوست ، قریم خانك توسطنی طلب ایدیور ، قرالغنسك تصدیق ایچون لازم کلن معاونتده بولونماسنی رجا ایلوردی . اساساً قریم خانی ایله اون ایکنجی شارلک آره سی صوک درجه آچیقدی . دولتکرای ، (پولتاوا) هزیمتدن صوکر شارلک قریمه التجا ایتمه مسندن طولایی کوجنمش ، دائماً شارل ایله باب عالینك آره سی بوزمغه ، شارله مضر اولاجق تکلیفلر درمیان ایتمک باشلامشدی . شمدی ده شارلک سلاح قوتیله عزل ایتدیکی اوکوستک قرالغنی تصدیق ایتدرمک ایتدیوردی .

صدر اعظم علی پاشا ، شارلدن انتقام آلمق ایچون بوتکلیفی موافق کورمش ، کذا احمد ثالثی ده اقناع ایدرک اون ایکنجی شارله بومسئله نك تبلیغی ایچون بر هیئت کوندرلمسنی تأمین ایلشدی . بو هیئت ، قریم خانی یوسف پاشا ایله کندی میر آخوردن مرکب اوله جقدی .

علی پاشانك تعیین ایلدیکی هیئت (بندر) ده طوبلانارق اون ایکنجی شارلی یوسف پاشانك قوناغنه دعوت ایتش ، فقط شارل کله مک ایچون بهانه لر درمیان ایلشدی . بونك اوزرینه کندیلری شارلک اقامتگاهنه کیدرک احمد ثالث بومسئله حقتده کی خط شریفی تبلیغ ایلشوردی . فقط شارل بوتکلیفی

قطعیاً رد ایتش ، حق (بندر) دن چیقحق خصوصنده
هیچ بر جواب موافقت ویرمه مشدی . شارلک بوتعدی احمد
ثانیه عرض اولوندینی زمان پک زیاده حدتی موجب اولمشدی .
احمد ثالث ، شارلک ممالک عثمانیه الیتهجاسنی هپ علی پاشادن
بیلیور ، علی پاشا خصماسنک تزویراتی ایسه صدر اعظم حقنده کی
حدتی برقات دها تزید ایدیوردی .

فی الحقیقه سرای ارکانی اره سنده علی پاشا علینده بر جریان
حاصل اولمشدی . علی پاشانک عزل ایتدیروب سینوبه نفی
ایتدیردیکی شیخ الاسلام علی افندی استانبوله جلب ایدلمش ،
قیزلر آغاسنک نفوذی ده بو خصوصتله انضمام ایدرک نهایت علی
پاشانک عزله قرار ویرلمشدی . احمد ثالث ایسه قیزلر آغاسنک
وصایاسی اوزرینه علی پاشادن مهر صدارتی آلمش ، کوپرولو
زاده نعمان پاشایه تودیع ایلشدی (۱۷۱۰) .

نعمان پاشانک اداره سی سلفلرینک اداره سندن پک
فرقی دکلدی . نعمان پاشا مقام صدارته کچدیکی زمان ، صدر
اعظم لک اقتدار سزلقلرندن ، مملکتک حال پریشانیدن
دلخون اولان خلق آرتق حکومته بر شرف کله جک ظن
ایدیور ، کوپرولو خاندانندن بر وزیرک کوپرولور مقامی
احراز ایلسنی اودور شوکتک اعاده سنه براعت استهلال
عد ایدیوردی . واقعا نعمان پاشا فرط حمیتی ، حس عدالتی
ایله سائر وزرادن تمیز ایدیوردی ؛ فقط کنديسنده امور

دولتی واقفانه واحاطه لی بر صورتده اداره ایده جک قابلیت
مفقوددی . نعمان پاشانک بعض اوصافی اوزمانک متفسخ محیطده
فنا بر تاثیر حصوله کتیریور ، بعض نواقصی ده مملکت ایچون
مضر نتیجه لر تولید ایلوردی . نعمان پاشا عدالته صولک درجه
رعایت ایدیور ، بوتون اموری الک اوافق تفرعانه وارنجیه قدر
اجرا ایلوردی . عدالته رعایت ایتسی رشوت وارتکابه آلیشان
مأمورلری دلکیر ایدیور ، تفرعات امور ایله اشتغالی ایسه
مهام امورک عقیم ومعطل قالماسنه سبب اولیوردی . فقط بالا آخره
رأس کاره هپ کندی دوستلرینی ، آدملرینی قاییرماسی ، بوتون
والیملکره برکوی اداره سندن عاجز جاهلاری تعیین ایلسی ،
علینده خصومتکارانه بر جریان حاصل ایلشدی . نعمان پاشا
امور داخلیه ده بو کی یولسزقلره میدان ویردیکی کی امور
خارجیه ده وقوفسزلقی ده دولتک وضعیت سیاسیه سنی پک وخیم
درکله سوق ایدیوردی (۱) . نعمان پاشا ایکی آی قدر
مقام صدارتده قالمش ، بومدت ظرفنده امور سیاسیه ده هیچ
بریکیلک کوسترمه مشدی . نعمان پاشا برطرفدن روسیه ایله
منعقد معاهده موجبنه ممالک عثمانیه دن چیقماسنی شارله تکلیف
ایدیور ، دیگر جهندن قره مصطفی پاشا اردوسی کی مدهش

(۱) « اگرچه وزیر مشارالیه حضرتلری فاضل وکامل اولوب
لکن امور خارجیه دن بالکلیه بیخبر اولدیغندن ... » تاریخ راشد ،
جلد ۳ ، ص ۳۳۰

براردونك اون ايكنجی شارلی قرالغنه قدر ایصال ایده جكنه
دائر پولونیا په مکتوبلر کوندریوردی. نعمان پاشانك سیاسته،
قاعدۀ تدبیره کلیاً منافی اولان شوسوزلری حالت فکریه سنه پك
بلیغ بر ترجمان اولیوردی. نعمان پاشا عادل و فضیلتپرور
برذات ایدی. فقط کندیسینده بوعدالتدن مملکتی مستفید
ایده جك قابلیت فطریه موجود دکلدی. دهها طوغروسی
حرکتنده برصافدرونلق، امور سیاسیه دن بی خبرانه بر عظمت
فروشلق واردی.

نعمان پاشا یکچیری معاشاتی خزینۀ پادشاهیدن تسویه
ایتمش، بو حال احمد ثالث پك زیاده جانی صیقمشیدی. حتی
احمد ثالث نعمان پاشایه بو حالندن شکایت ایدرك: «سلفك
چورلولی، عسكرك معاشی ویرمك ایچون باشقه چاره لر بولوردی!»
دیدیکی زمان نعمان پاشا: «اونلر رشوتلر و یغمالره ذات
شاهانه لرینی زنکینلشدیرمك صنعتی بیلیورلر مش. فقط بن، بو صنعتی
بیلمه مكله افتخار ایدرم!» دیمشیدی. کوپرولونك بو طوغرونی
احمد ثالث قلبنده براغبار حاصل ایتمش، سرای اُنتریکه لرینك
توالیسی کوپرولونك سقوطنه باشقه بر تأثیر اچرا ایلشیدی. شمیدی
سرایده یکیدن بالطه جی لهنده بر جریان حاصل اولیور، بالطه جینك
کتخداسی عثمان آغانك رشوتلر وعد ایتمسی سایه سنده محمد پاشانك
موقع اقباله کلمسینه بر زمین حاضر لانیوردی. حتی احمد ثالثه
بالطه جینك رأس کاره کتیرلمسی حقننده وصایاده بولونولدیغی زمان

احمد ثالث بوفکری پك مصیب کورمش، نهایت نعمان پاشای
(نغمه بون) ه مأمور ایدرك مهر صدارتی بالطه جی محمد پاشایه
تودیع ایلشیدی (۱).

بالطه جی محمد پاشانك مقام صدارته کله جکی کیمسه نك
خاطرینه کلمه مشیدی. بالطه جینك اخلاق و طبایعی دهها ایلک
صدارتنده آکلاشلمشیدی. لیاقت سیاسیه دن محرومی ایه
احمد ثالث نزدنده مسلمدی. فقط احمد ثالث وزیرینی دائماً
کندینه منقاد بروضعیتده بولوندرمق ایچون بالطه جی بی ترجیح
ایتمش، اونیده «شمديك» انتخاب ایلشیدی.

بالطه جی محمد پاشانك استانبوله ورودی پك یارلاق اولمشیدی.
احمد ثالث بو کزیده وزیرینی استقبال ایچون بیکلر جه یکچیری
کوندریلیور، بالطه جی محمد پاشا ویووک بر دبدبه ایله استقبال
اولونیوردی. بوسره ده اون ایکنجی شارله باب عالینك تکلیفی
کتورمکه مأمور اولانلرده عودت ایتمشلر، روسلرک تعرضاتندن
شکایت ایدن اهالی لسانندن برچوق عرض حاللر کتیرمشلردی.

(۱) «نعمان پاشا حضرتلرینك مزاج دولته مفایر اوضاع
واطواری باعث خلجان خاطر هایون اولوب طشره و زراسندن دخی
کتورلسه ینه بونك کبی طور دولتن خارج حرکت باشلاسه کرکدر.
باری بر اجنبی کتوروب امور دین و دولتی پامال اختلال ایتمکدن ایه
وزیر مشارالیه مبدأ نشوونماسندنبری کندو چراغ مخصوص مز اولوب
هرقدر تقصیراتی دخی اولسه ینه تربیت ممکن اولق حسینله شمديك
وزیر مشارالیهی کتورتك اولادر دیوقرار ویریلوب متصرف اولدینی
حلبدن دعوت ...» تاریخ راشد، جلد ۳، ۳۳۲.

محمد پاشا اساساً مقام صدارتہ کچدیکی زمان سرایده اسوہ ج
قرالی طرفدارانی پک زیادہ غالب بولمشدی . یونیاطووسکی ،
شارلی التزام ایدہ جک بر محیط حاضر لاق ایچون یورولمق بیلمز
بر سعی ایله اوغراشمش ، روس نفوذینک آزماسنه ، عثمانلرله
روسلر آرہ سندنہ منافرت سبیلری احدائنه بوتون ذکاسیہ غیرت
ایلمشدی . خصوصیلہ سرایده والدہ سلطان ، قیزلر آغاسی ودها
سائر متنفذان روسلرله حرب ایتک ارزوسندنہ بولونیور ،
روسلرک صلح و مسالمت سترہ سی آلتندہ اجرا ایلدکری تجاوزلر ،
تعرضلر و غصبلر بوکا آریجہ بروسیلہ تشکیل ایدیوردی .
روس بولتیقہ سنک ودها طوغروس یو یوک پترو سیاستنک
اوزمانکی طور و مقصدی پک آشکار ایدی . پترو شہادہ بالطق
ساحلرینہ آیق آتدقن صوکر ا ، جنوبدہ قردکز ساحلر نندنہ
بر مخرج بولمق ایستیور ، حکومت عثمانیہ نک ضعف داخلینسی
آمال و مقاصدینہ زمین مساعد اتخاذ ایدیوردی . روسلرک بو
حرکاتندن قریم خان دیولتکرایدہ یزار اولمشدی . اساساً قریم
خاننک بو خصوصدہ شکایتلری اولدینی جہتلہ بومسئلہ حقندہ کی
فکرینی آکلامق ایچون کنڈیسی استانبولہ دعوت ایدلمش ، و حضور
ہایونہدہ قبول اولونمشدی . دولتکری احمد نالہ روسلرله قطعاً
حربہ کیریشلمسنی توصیہ ایدیور ، حتی : « شوکتلو خنکارم .
بوکافر حیلہ کار و مکار بر کافر در . اگر عہد و صلحنہ اعتماد
و عرض و محضر لردن اعماض عین اعتداد بیوریلورسہ عاقبت کار

پک دشوار اولور . ہلہ قریم مملکتی شمڈیلک الدن کیتدی .
روم ایلی خود قبضہ تصرفدن چیقمغہ یوز طوتمشدر . « (۱) دیبہ
احمد نالہ مملکتک معروض اولدینی تہلککری آکلاتیوردی .
دولتکرای یالکز بونکلہ قالمامشدی . یوسف پاشا حقندہ کی
عداوتندن طولای پاشایی عزل ایتدرمکہ ، بغداد و یودہ سی
نیقولا ماوروقورداتو (۲) پی عزل ایتدیرمکدہ موفق اولمشدی . دولتکرای
قانتہ میری و یودہ نصب ایتدیرمکدہ موفق اولمشدی . دولتکرای
سرایدہ اودرجہ بر نفوذ قازانمشدی کہ بایرامدہ دیوان ترتیب
ایتک عادت دکل ایکن بغداد و یودہ سنک نصبی ایچون صورت
مخصوصدہ دیواندہ ترتیب ایدلمشدی ..

احمد ثالث قریم خاننی مجوہرلی قلیچلر و ققتانلرلہ تلطیف
ایلدکن اون کون صوکر اکابر دولندن ، علما و آغالردن
مرکب اولمق اوزرہ تشکل ایدن دیوان مخصوصدہ حاضر
بولونمشدی . دیوان مخصوصک انعقادندن مقصد ، روسیہ یہ
قارشئ اعلان ایدیلہ جک حربہ اسباب سیاسیہ بولمق و بواسبابک
مشروعیتنی تقدیر ایلمکدی . فی الحقیقہ روسیہ یہ اعلان حرب
ایچون اوصردہ پک چوق سبیلر واردی : روسلر (اور)
قلعہ سندن بر قاق فرسخ مسافدہ (قمانک) ؛ (صہارہ) نہرینک
(دنیہ پر) نہریلہ برلشدیکی محلہدہ (صہارجق) قلعہ سنی انشا

[۱] تاریخ راشد ، جلد ۳ ، ص ۳۳۸

(۲) اسکرپت اوغلی (اسکندر اوغلی) .

ایتمش‌لردی . صوکر ا بغدادان ایله (بوغ) نه‌ری جه‌تدن متع‌دد دفعه‌لر حدودی تجا‌وز ایتمش‌لر ، اسوه‌جلیله (چرنوویچ) ده آنسزین تعرض ایتمش‌لردی . روس‌لر یالکیز بونکله‌ده قالمش‌لردی . ده‌ا یاقین زمانده بوتقال و براباش قازاقلرینی کن‌دیله‌رینه تابع ایتمک‌لری کی (قامیچه) قلعه‌سینی ده روس عیسا کر محافظه‌سینه اشغال ایتم‌دیرمش‌لردی . روس‌لرک بوتون بو تجا‌وزلری ، بو استیلام‌مقدمه‌لری ، حرب ایچون بر سبب کافی تشکیل ایدی‌یوردی . مجلس ، بوتون بو مسائلی اوزون اوزادی تدقیق ایتمش ، نهایت پاشم‌جی زاده علی افندینک فتواسیله روسیه‌یه اعلان حرب ایتمک‌ه قرار ویرم‌شدی .

پروت مظفریتی

روسیه‌یه اعلان حرب - تدارکات سفریه - احمد ثالث دوریده عثمانلی اردوسی - بیوک پترو اردوسی - پترونیك بالقانلرده تدابیر خفیه‌سی - روس‌لر واورتودوکس‌لر - عثمانلیلرک حرکات سوق‌الجیشیه‌سی - روس‌لرک حرکاتی - پروت ساحل‌لرنده اوچ کون - قریم خان - صوکر هجوم - محاصره - پترونیك اسارتی - برنجی قاتهرینا - بالطه‌جینک چادرنده قاتهرینا - مصالحه - بالطه‌جی ودمیرباش شارل .

احمد ثالث روسیه‌یه اعلان حرب ایدر ایتمز تدارکات حربیه‌یه باشلامش ، پروت اردوسی قوماندانلغنه بالطه‌جی محمد پاشای تعیین ایلم‌شدی . بالطه‌جی محمد پاشا امور سیاسی‌ده هیچ مهارتی حائز دک‌لدی . حتی اردونک سوق‌و اداره‌سینه مأمور اولدینی زمان کن‌دی‌ده عجزینی اعتراف ایتمش ، کنجل‌کنندن بری تعقیب ایتم‌دیکی مسلک‌ک بویله بیوک ایشلری ایفایه کفایت ایدمه‌یه چکنی سوبله‌م‌شدی (۱) . فقط احمد ثالث اصراری اوزرینه چارناچار قبول ایتمش ، روسیه‌یه قارش‌ی حرکت ایچون اردونک حاضر لقلریله مشغول اولغنه باشلام‌شدی .

احمد ثالث ، روسیه سفرینه بیوک براهیت بخش ایدی‌یوردی .

سفرک حسن صورتله اجراسنی تأمین ایده جک هر درلو اسبابه
توسل ایدیور ، خزینه نك آجیغنی قاپاق ایچون والیرله حکملر
یازیوردی . اوزمانلر بر حرب وقوعنده والیرک اعانه حربیه ده
بولونماسی اصول اقتضاسندیدی (۱) . هروالی به بر حکم یازیلیر ،
خزینه عامریه لزومی قدر پاره کوندرمسی امر اولونوردی .

احمد ثالث بر طرفدن اردونك لوازمی اكمال ایچون
پاره تدارکی ایله مشغول اولیور ، دیگر طرفدن بوتون
والیرله « اول بهار خجسته آئارده » اجرا اولوناچق
سفر هایون ایچون « جنك و حربه یرار تام السلاح و توانا
قبو خلقی و سواری آدم لریله و ایالت روم ایلینك عموماً زعما
و ارباب تیمار و آلائی بک لریله روز حضرده » طویلا نمارلی امر
اولونیوردی . بوا مرلرک هر برنده بوتون والیرک کتیره جکلری
(۱) حتی صدراعظم بالطه جی محمد پاشا مدالی به نفی اولوندقن صوکراده
ینه بویه بر احتیاج حاصل اولمش ، کندیسنه شو حکم یازلشدی :

سابقاً وزیر اعظم اولان محمد پاشایه حکم که ،

سنکه وزیر مشارالیه سن ، میری به اولان دینکی بالتام ادا ایتدکن
صوکره بهمه حال بر مقدار آخه دخی تدارک و تسلیم خزینه عامریه
اکمال ایچون خط هایون شوکتمقروم صادر اولوب و خصوص مذبور
ایچون ... مباشر تعیین و ارسال اولغله امدی امر شریفم واردینی
کبی میری به اولان دینکی بالتام ادا ایدوب و اندن ماعدا فرمان اولدینی
اوزره بهمه حال بر مقدار آخه دخی تدارک و مباشر مومی الیه معرفتیه
بجالة تسلیم خزینه ایتدیره سن دیو یازلشدر .

اواخر شوال ۱۱۲۳ — ذیل ۶

افرادك مقداری تصریح ایدیلیور ، آناطولیدن کله جک والیرک
(ادرنه) ده ، روم ایلیدن کله جک والیرک ده (ایساقچی)
صحراسنده طویلا نمارلی صورت قطعیه ده بیان ایدیلیوردی .
صوکره ، بوتون بوا مرلر دفتر مخصوصنه قید ایدیلیور ، هانکی
والیرله یازلدینی زیرنده شرح اولونیوردی .

احمد ثالث یالکز اردونك استکمالات مادیه سیله مشغول
اولیوردی . اردونك حرکاته اجرای تأثیر ایده جک اسباب
معنویه پی ده کندیسنه خاص بر توکل صافدرونانه ایله اجرا
ایلیوردی ! بوا اجرا آتک الکمه می ، قریم خاننك تزویراتی
نتیجه سی اولارق اوزی والیسی یوسف پاشای عزل ایتسی ایدی .
یوسف پاشا تمام یکر می سنه اوزی محافظه غنده بولونمش ، حدود لرك
محافظه سنده بویوک بر فطانت کوسترمشدی . شمدی بو خدمتک
مکافاتی اولارق صرف قریم خاننك عداوتی ، کندیسنك اون
ایکنجی شارل ایله مناسباتی چکه مه می یوزندن (قیل برون) ده
حبس ایدیلیور ، بوتون اموال و اشیای حکومت نامه حجز
اولونیوردی (۱) . ینه بوضرعه صرغش بکلر بکی دولتك بو

(۱) یوسف پاشا بالاخره عفو ابدلش ، قندیه والیسی وزیر سابق
قالابلی قوز احمد پاشانک یرینه تعین اولوغشدی . احمد پاشا ده حرص و طمع
بلیه سی اولارق بوتون کایسا مجوهراتی حظه قالشما سی . شعمدانلرله
بخوردانلردن بارکیرینه کم و اوزنکی اعمال ایتدیره می یوزندن عزل
ایدلشدی . حامره ، جلد ۱۳ ، ص ۲۳۳ .

مشكل زمانلرندن بالاستفاده اعلان عصيانہ قيام ايدييور ، احمد نالت بو عصيانى ده تسكينه موفق اوليوردي .

احمد نالت پروت سفري نك اجراسى ايچون لازم كلن تدابيرى [اتخاذا ايلديكى صردهه آناطولى وروم ايلیده سفر حاضر لقلرى كوروليوور ، (ادرنه) و (ايساقچى) ده وقوع بولاجق اجتماعلر ايچون بويوك بر فعاليت مشاهده اولونيوردي .

پترو اعلان حربى خبر آلديغى زمان هيچ متحير اولما مشدى . پترو ، بيزانس ايمپراطورلرينه خلف اولمق ايچون اوتة دنبرى تعقيب ايلديكى مسلكده ذاتا دوام ايده جك ، عثمانليلرله بهمه حال قطعى بر حرب اجرا ايليه جكدى . فقط پترو ، بو حربى منتظم ، حاضر لقلى و قطعى اولارق اجرا ايتك ايستيوردي . شمدى ايسه بو حاضر لقلره ميدان بولمادن مجبور اولمشدى . پترو عثمانليلره قارشى حرب ايتك ايچون قوتنك كافى اولما ديغنى آ كلايوردي . عسكر ك اساسلى بر تشكىلاتى حائز اولماسى اونى دها اول اون ايكنجى شارله قارشى ده ايچه اوغراشدير مشدى . بونك ايچون بالقانلرده ، اصل عثمانلى سلو پر اغنده متفقلر بولمق ، سياست مستقبليه سنه مادى سبيلر وزمينلر حاضر لامق لازم كليوردي . پترو بومقصدك حصولنه اك زياده بغداد و ويوده سى قانته ميرى مساعد بولمشدى . قانته مير اساساً عثمانليلر سايه سنده يتشمش ، اوسا يه ده كسب رفعت ايتش اولديغى حالده عثمانليلره قارشى ينه دائما كين وعدا وتله ملو بر قلبه مال كدى . قريم خاننك توصيه سيلاه بغداد و ويوودالغنه

بويوك پترو

تعیین اولونان بوذات، وویودا اولدینی کونک فرداسی چاردن دها
 زیاده بر لطف کوره جکفی مأمول ایتش، عثمانلیله اهانته
 بولونمشدی (۱). قانته میر، پترونگ اون ایکنجی شارله غلبه
 ایتدکن صوگرا عمرنده هیچ حرب ایتین بالطه جی کبی بر
 وزیر بهمه حال غلبه ایده جکنه قانع اولیور، روم بطریقندن
 کوردیکی تشویقاتدن بسبتون جرأت آلارق ممالک عثمانیه ده کی
 روملرکده کنديسنه التحاق ایده جکلرینه ذاهب اولیوردی.
 پترو، قانته میرک بو حالت فکریه سندن استفاده ایچون کنديسیله
 در حال خفی بر معاهده عقد ایلدیشدی (۱۳ نیسان ۱۷۱۱).
 بومعاهده موجبجه بغداد روسیه نك حایه سی آلتده بر
 برنسلک تشکیل ایده جک، قانته میر ایله خلفلری قید حیات شرطیله
 بوایالتی اداره ایلیه جکلردی. بغداد پرئسی ده بوکا مقابل چاره
 ۱۰,۰۰۰ کشیلک بر قوه امدادیه حاضر لایه جق، بوقوه عسکر یه نك
 معاشی بویوک پترو طرفندن ویریه جکدی.

پترو بونکله ده کتفا ایتمه مش، اوروپا دولتلرینه کوندردیکی
 برخطر دهه، خلفلرینک عثمانلیله قارشى بر قاج عصر تعقیب
 ایلدکلری سیاستی، شرق مسئله سنک اک مهم قسمتی تشکیل ایدن
 دینی سیاستی تعقیب ایدرک، روملرک، اولاحلرک، بلغارلرک
 و صربلرک عثمانلیله طرفندن اذا وجفا کوردکلرندن شکایت
 ایتمشدی. صوگرا، قردطاغه مرخص اولارق میلورد اوچی

كوندرمش ، كنديسنك اورتودوقس خرسيتيانلري عثمانلى
حاكيتندن خلاص ايجون حربيه كيريشه جگنى ، « هر كس
وظيفه سنى حسن ايفا ايتديكى تقديرده وحشى اسلاملك عربستان
چوللارينه قدر دفع ايديله جگنى » (١) يازمىدى . پترو قره طاغه
بوخبرلري كوندرديكى كى ماكدونيا وهرسك صربلرينى ده آلد
ايمكه چالشمىدى . پترونك بوحركتى ، ممالك عثمانيه ده كى
خرسيتيانلري حمايه ايجون روسيه چاروچاريجهلرينك تعقيب
ايتدكلري مسلكك ، عثمانيلري ستهلرجه ضيف دوشورن
مداخله سياستك بر مقدمه سى ايدى . آرتق پترونك برچوق
مأمورلري رومانياه طولاشيور ، روسلك خرسيتيانلره قارشى
بياننامه لرني نشر ايدىور ، بوبياننامه لرده طونه اياالتلرنده كى
اهالينك حریت دينيه نائل اولاجقلري ، عثمانلى تحكمندن
ابدیا قورتولاجقلري بيان اولونيوردى . حتى بودسيسه لرك
باشليجه محركى اولان قدس بسقبوسلرندن برى ، قسطنطينك
مزاوى اوزرنده بريازى كشف ايتديكنى ، بويازيده توركلرك
اوروپادن صارى برقوم طرفندن طرد ايديله جگى بيان اولونديغنى
ايلك دفعه اولارق ايجاد ايدىوردى . فقط بودسيسه لردن ،
افترالردن هيسج برئمره حاصل اولىوردى (٢) . پترو واقعا بغدان

(١) قلاچ قوس ، شرق مسئله سنك تكامل (رهدو ده دوموند
ده بر مقاله) - قارلرته رفون ساقس ، عثمانيلرك تاريخ انحطاطى . ٨٥ .
(٢) اوبى چينى ، طونه ورومانيا اياالتلري .

برانسى قانته ميره صورت قطعيه ده اعتماد ايدىيور ، فقط بغدان
اهالينك قانته ميره تابع اولماديغنى بيليوردى . بغدان اهاليسى
« بويوكلردن بشقه كيمسه يه ضررى طوقونمين ، خراجكذار
اقوامه قارشى حلم و ملايمتله معامله ايدن عثمانلى حاكيتندن ممنون
اوليورلر ، خرسيتيانلردن واك زياده كنديلرينه قارشى
انسانيتسزجه سنه حركت ايتش اولان روسلردن دلگير
بولونيورلردى » (١) .

روسلك بالقانلرده بو موفقيتسزلكلري حصوله كلديكى
صرده عثمانلى ممالك كنده بويوك برفعايت عسكريه حكم فرما
اولىوردى . استانبولده روسيه سفيري رهن اولارق (يدى قوله) ده
محافظه اولونديغى صرده مجدداً ٣٠٠٠٠٠ يكيچىرى ، ١٠٠٠
جبهه جى ، ٧٠٠٠ طويچى و ٣٠٠٠ مصر عسكرى قيد اولونيور ،
ارزاق و ذخيره نك سلاينك ، قواله و اينوز اسكله لرندن آلمانى
ايجون حكملر يازيليور ، (كىلى) اسكله سته چيقارلق اوزره
قره دكز طريقه ٣٠٠ شاهى و ضربن ، ٢٠ هاون طويى ،
قرق بشقيه لك مرمركله آتار ايرى شايقه طوييله برچوق
باليمز وقولونبورنه لر سوق اولونيوردى (٢) . پروت سفرنده
اردوايله دوناتمانك توحيد حرکاته فوق العاده دقت ايدىليوردى .
قابوقولى افرادى (داود پاشا) اردوگاهنده طويلانقلري

(١) وولتهر ، اون ايكنجى شارل ، فصل ٥
(٢) تاريخ راشد ، جلد ٣ ، ص ٣٤٩

صره ده ، قاپودان ابراهیم خواجه معیتند ۸۰ قالیوندن مرکب بر قوت آق دکنر محافظه سنه کوندریلیور ، قاپودان دریا محمد پاشا معیتندده آزاق قلعہ سنک ضبطی ایچون قره دکنر بر قوہ بحریه سوق اولونیوردی (۱) .

دونانما مرتباتی بوصورتله اکمال اولوندی کبی تجهیزات سائرہ سی ده آز بر زمان ایچنده اتمام ایدلمش ، حتی دونانمایه اون ایککنجی شارلک معیتی ارکانندن بر قاچ اسوہج جنرالی ده ترفیق اولونمشدی (۲) .

پروت سفرینی اجرا ایدن اردولرک ہر ایکسی ده انتظامدن محرومدی . بری هنوز مبتدی لک مخصوص انتظام سنزلقلر ،

(۱) بوقوہ بحریہ آئیدہ کی سفائنندن عبارت بولونیوردی :

باشداردہ هایون

۲۲	امرای دریا چکدیری	۱۶۰۰۰	لوند
۲۷	قالیون ، مرتباتی	۲۲۰	»
۳۰	قالیتہ ، بہرینک مرتباتی	۸۰	»
۶۰	فرقتہ ، »	۷	»
۱۰۰	قانجہ باش ، »		
مجموعی ۳۶۱	سفینہ	۳۵۰۰۰	نکردن

عبارت ایدی .

(۲) دونانمادہ اسوہج عسکری بولوندیغنه دائر تاریخلر دہ ہیچ بر قید یوقدر . فقط دیوان هایون دفتر لرنده (۱۱۹ نجی دفتر) شارلک ممالک عثمانیہ دن چیقارلماسی وحق اسوہج قرالک معیتی افزاندن ہیچ برفردک استانبولہ کچمہ مسی امر اولوندینی زمان دونانمادہ کی

دیگری دور شیخوخته خاص معلولیتلرله دوچار ضعف اولمشدی . عثمانلی اردوسی ، (صرح دابق) و (ریدانیہ) مظفریتلرینی احراز ایدن ، (مهاج) ده خارقه نما مظفریتلر احراز ایلہ یں پرتاب شہ باب ، مطیع وفدا کار عثمانلی اردوسی دکدی . اردونک نظامات اساسیہ سی ، بومہم قوتک محافظہ اہمیتی تقدیر ایدہ مین پادشاہلر طرفندن اخلاص ایدلمش ، یکپجری اوجاغنه (آغا چراغی) وسائرہ نامرلیہ خارجدن افراد قایرلمش ، اوجاغک روابط وانتظامی بوزولمشدی . ۷۳۰ دن مراد ثالث زمانہ قدر اوزون بردورہ انتظام اتناسندہ بوتون انضباطنی محافظہ ایدن بواردو ، مراد ثالث دورندن اعتباراً اسکی انضباطنی غائب ایتمش ، عصیانلر و قتاللر بر برینی ولی ایتمشدی . اردویہ آرتق بر چوق کشیلر داخل اولیور ، التماس ورشوتک فوق العادہ تأثیری اولیوردی . اردو تعلیم و تربیہ عسکریہ دن محروم ، عسکرلکی مدار تعینش اتخاذ ایتمش کیمسہ لرلہ طولدینی ایچون

اسوہج جنرالرینک دہ اعادہ سی امر اولونمشدزک ، بواسرک صورتی بروجہ آتیدر :

قپودان پاشایہ حکم کہ ،

حالا دونمای هایونمدہ اولان اسوج جنرالی ایلہ نمقدار اسوجلو وار ایسہ جملہ سنک حالا بندردہ مکث اوزرہ اولان افتخار الامراء العظام العیسویہ و مختار الکبراء الفخام المسیحیہ اسوج قرالی دوستمز قارولوس ختمہ عواقب بالخیر والرشاد ... یانہ ارسال وایصاللری مهم ومنقضى اولغله ...

سفر کرده هیچ بر موفقیت احراز ایده میور، اوزمانه قدر هم جوار حکومتلره قارشی محافظه ایلدیکی فائیتی غائب ایتش بولونیوردی. مع مافیه عثمانلی صفارنده هیچ بروقت اکسیک اولیان فطری جسارت، اعتماد نفس و غرور مردانه اردونک موفقیتنی برمدت قدرتمدیده مدار اولابیلیوردی. فقط عثمانلیلرک اصول حربنی، ضعیف نقطه لرینی و انضباط سزقلرینی تدقیق ایتش اولان آوستریا اردولری قارشیسنده بومقاومتدن قطعی برنمره حاصل اولامیوردی. پتروایله سفره مباشرت اولوندینی زمان عثمانلی اردوسی ویانه، زمنتا وسالانقلمینده بوزولان عثمانلی اردوسی ایدی. فقط عنعنات تاریخیه، اعتیادات عسکریه بواردویی ینه یاشاتیور، ضعیف دشمنلره قارشی ینه موفق ایدیوردی. عثمانلی اردوسنده بوکچی نواقص موجود اولدینی حالده روس اردوسی ده هنوز تشکیل ایدلمش بولونیوردی. پترو، اولا اردویه آلدینی افرادی قیدحیات شرطیله عسکر ایتش، اردویی ملتدن بسبتون آیری برصنف حاله قویمشدی. (ناروا) محاصره سنده دوچار اولدینی فلاکت اوزرینه پترو اردونک عناصر معنویه سنه ده اهمیت ویرمش، اوتارینندن اعتباراً نفرك روح وقلبنی تربیه ایتکه چالیشمشدی. فقط روس ملتنده اوپله برطاقم کواکشمش نقیصه لر واردی که پترو بونلری ینه ازاله ایده میوردی. امور اداره ده اخلاق سزلق، امر و قومانداده کفایت سزک اولانجه محاذیریه حکم فرما اولیوردی.

پترو دن اولکی روسیه، حربه آالشقین دکلدی. پترو ایسه روسلری عین زمانده مدنی و جنگاور برملت حاله کتیرمکه چالیشیور، فقط عثمانلیلره حربه کیریشدیکی زمان بوتشبتک ایلک دوره لرنده بولونیوردی (۱).

بوصره ده استانبولده جداءعظیم بر فعالیت حکم فرما اولیوردی. بالطه جی حضوره قبول ایدیلیور، کندیسنه طرف پادشاهیدن «سراسره قلو و ساده ایکی خلعت الباس و میاننه بر مجوهر شمشیر و بر مجوهر ترکش بند» احسان بیوریلدیور، «قلاویسنه دخی ایکی مجوهر سرغوج» طاقیلیوردی. شیخ الاسلام افندی یه ده «بیاض چوقه یه قلو برسمور کورک» احسان اولونمشدی. بواننده مصر عسکر یله آناطولینک صاغ قولی پیاده و سواری عسکری (چارداق) دن (کلیبولی) یه، قصوری ده (اسکدار) دن (بشکطاش) ه کچیور، خاصه اردوسی ده داود پاشادن (ادرنه) یه طوغرو حرکت ایدیوردی.

بالطه جی محمد پاشا (ادرنه) ده اردونک یوروش نظامنی ترتیب ایلدیکی زمان سپاهیلرله سلحدارلری پیدشداره ویرمشدی. صو کرا، یکیکچریلرله برابر قبه وزیرلری و سائر وزرا و بکلر بکیلر معیتی افرادی ایلرله برابر کلیور، یوک آرابه لری ایلرله یوک بار کیرلری و آغزلقلر اردونک کریسندده اوزون بر قافله تشکیل ایدیوردی. اردو، (ایساقچی - قارتال) طریقله (فالچی) یه کلدیکی زمان

بویوک پترویه حرکات سوق الجیشیه ده تمامیه تقدم ایتیش بولونیوردی .
 بوانساده پترو، معیتی افرادندن ۲۰۰۰۰ کشتی بی شهره مه تیه فک
 (شرمتوف) قومانداسنده جبری یورویشلرله آشانی طونه یه
 کوندرمش، کنیدیسی ده ایکسجی زوجہ سی قاتہرینا (مارط) ودها
 سائر قادینلرله برابر قسم کای ایلہ حرکت ایلشدی . پترونک شرمه تیه فی
 جبری یورویشلرله سوق ایتیمکدن مقصدی عثمانیلرک (طونه) یی
 کچملرینه و طونه ده کی خرسیتیانلرله مسکون اراضی یه داخل
 اولمالرینه مانع اولمقدی . فقط روسلر (یاش) ه داخل اولدقلری
 زمان ارزاقدن فوق العاده صیقینی چکمشلردی . حزرانک
 یکر می بشنجی کونی پتروده (یاش) ه کلش، مولداوا و یوده سی
 قاتنه میر طرفندن کمال صمیمیتله قبول ایدلمشدی . فقط اولاح
 و یوده سی ایلہ مولداوا و یوده سی بیننده موجود خصوصیت
 پترونک کنیدیلرندن استفاده ایتسنه مانع اولمشدی . رومانیا لیلر
 ایکی یوزلی حرکت ایتیشلر، اقوام سائرده عثمانیلر طرفنی
 التزام ایلشلردی . حتی اولاح بکی آچیقندن آچیغه عثمانلی
 تابعیتنه بولوندیغنی اثبات ایتیش، همان ۲۰۰۰۰ کشتی یه یاقین
 بر قوتله پترونک حرکت مانع اولمشدی . بونک اوزرینه،
 پترو هر درلو امداددن، معاونتدن کلیاً محروم بر حالده قالمشدی .
 روس اردوسی بوموانع ایلہ اندیشه ناک بولوندیغنی صرہ ده
 بالطه جی محمد پاشا پترونک (پروت) نهرندن کچدیکنی، (فالچی) ده
 اردوگاه قوردیغنی، حتی جنرال شهره مه تیه فک نهر کچیدلرینی

محافظه ایلدیکنی خبر آلمشدی . بوضرہ ده قریم خانی ده شمش،
 اون بیک تاتار عسکری ده آتلیغی نهره صالدر اراق کچمشلردی .
 حتی کیجه لین کال فعالیتله درت کوپرو انشا ایدلش، بوتون عثمانلی
 اردوسی قارشی ساحله سرور ایلشدی . بوضرہ ده پترو اردوسنک
 اشغال ایلدیکی موقع پک تهلکه لی ایدی . (فالچی) اوواسی
 غایت باتاق و سازلوق بریر اولمقله برابر اطرافنده کی طاغیرک ده
 تحت حاکمیتنه ایدی . عثمانیلر بو طاغیری اشغال ایتدکلری
 تقدیرده روس اردوسی، آرقه سنده (پروت) نهری وقارشیسینده ده
 عثمانلی عسکری اولمق اوزره ایکی مانع آرہ سنده قالاجق،
 روسلر ایچون هیچ بر جاره خلاص موجود اولامیه جقدی . فی الحقیقه
 بوتهلکه تمامیه ظهور ایتیش، ایکی کون کیجه لی کوندوزلی
 دوام ایدن بر محاربه یی متعاقب بویوک پترو پروت نهرینی کچن
 تاتار عسکری ایلہ آرقه دن، بالطه جی محمد پاشا قوماندہ سنده کی
 اردو ایلہ ده جبهه دن احاطه ایدلمشدی . پترونک، ۱۴۰۰۰۰
 کشتی یه بالغ اولان عثمانلی اردوسنه قارشی ۶۰۰۰۰ کشتیک بر
 اردو ایلہ هر درلوموانع ایچنده مقاومت ایدمیه جکی آب آشکاردی .
 پترو، اطرافنی احاطه ایدن عثمانلی عسکرلرینی کوردیکی زمان
 مایوس و مضطرب نه یاپه جغنی شاشیرمش : « ایشته شمدی
 قاردشم شارلک پولتا واده اوغرا دینی فلا کتدن دها بویوک بر فلا کته
 دوچار اولدم . » دیمشدی (۱) .

بوصره ده دمیر باش شارلک معیتی رجالدن قونت پونیا
طووسکی ده برقاچ پولونیالی وبرقاچ اسوه جلی ایله برابر بالطه جی
محمد پاشاک یاننده بولونیور . هپسی ده آرتق روس اردوسنک
مضمحل و پریشان اولاجنه قانع اولیوردی . حتی پونیا طووسکی ،
روس اردوسنک فلاکتی شارله خبر ویرمش ، اون ایکنجی
شارل ، معینته قرق قدر ضابط آلاق چارک فلاکت وانهرامی
کمال سرور ایله تماشا ایچون (بندر) دن حرکت ایلشدی .
روس اردوسی تماماً محاصره آلتنه آلمشدی . پترو ،
اطرافنی احاطه ایدن عثمانلی عسکرلری اورتاسنده هردلو
وسائطدن محروم ، الیم کیجه لر کچیریوردی . پترو ، وطنی
احیا ایتک ایچون برچوق فلاکتله تحمل ایتش ، فقط
شمدی آتیسنک کلیاً محو اولدیفنی دوشونمکه باشلامشدی .
احتمالکه شمدی یه قدر باشلادیفنی وهنوز اکمال ایدمه مدیکی ویوک
ایشلر ، روسیه یه دولتلر آره سنده شرفلی بر موقع تأمین ایده جک
تصورلر بردها اکمال ایدیلهمیه جکدی . پترونک اردوسی ده ،
حیاتی ده تهلهکه ده ایدی . روس اردوسی آجلقدن تلف اولاجقدی ؛
چونکه آج وبی علاج عسکرلر ، آتلی اولمش سواریلرله
عثمانلیرک یوزبیک متجاوز اردولرینه قارشى اجرا ایدیله جک
بر حرکت ، پک مذبوخانه اولاجق ، عثمانلی اردوسنک آهنین
صفالرینه قارشى ضعیف برضربه تصادمه پریشان ومضمحل

(۱) وولتهر ، اون ایکنجی شارل ، فصل ۵ .

اولاجقدی . پترو ، وضعیتک نه درجه مشکل اولدیفنی آکلایور ،
تاج وتختدن ، واسع امللردن ، وطنی ایچون قوردیفنی پلانلردن
بوتون امیدنی کسیونردی . پترو ، عثمانلی صفلی آره سندن
قاچیرارق (موسقوا) یه کوندردیکی برمکتوبده (۱) دوچار
اولدیفنی حال پریشانی یی تمامیه تصویر ایدیوردی . پترو ،
مکتوبنه شو طرزده باشلایوردی : « ایشه یا کلس فکرلره
قاییلارق هیچ بر جرم اولمادیفنی حالده اردومه درت مثلی فائق
بر عثمانلی اردوسی ایله اردوگاهمه محصور بولونیورم . جناب
حق هیچ امید ایتدیکمز برزمانده امدادیمزه یتشمیه جک اولورسه
بوراده ارزاقدن کاملاً محروم اولدیغمز ایچون یا یارچه یارچه
ایدیله جک ، ویا خود اسیر اولاجغز . شاید عثمانلیر طرفدن
اسیر ایدیلیرسم ، آرتق بنی چاریکروسه نیوریکز عد ایتیکز .
حتی بنم یازم اولدیفنی بیله آکلاسه کز ینه طرفدن هیچ بر
امر بکله میگز . کندم کلنجیه قدر بکله میگز . شاید بن محو
اولور وحقیه ده وفات ایتش اولدیفنی طویارسه کز ، اوزمان
ایچکزدن اک لیاقتلیسنی بکا خلف انتخاب ایدیکز » . پترو ،
اوصره ده یکریمی بر یاشنده بولونان اوغلانی چارلقدن اسقاط
ایتمک ایستیوردی .

پترو ، صوک دفعه اولارق نومیدانه بر خروج اجراسنه
قرار ویرمشدی . حتی آقشام اوزری جنرال شهرمه تیه فی

(۱) بو مکتوب سرای ایمپراطوریده حفظ ایدلشدی .

ياننه چاغيرمش، ايرتسي صباح بر خروج حر كتي اجراسني امر ايلشدي. صو كرا، آرابه لرندن و آغر لقلرندن عثمانيلرك استفاده ايمه ملري ايچون بونلرك ده يا قيلماسني توصيه ايتمشدي. پترو بو امرلري ويرد كدن صو كرا عظيم بر يأس ونوميدى ايچنده چادرينه چكلمش، او كيجه همان هيچ كيمسه ني ياننه صوقامشدي.

عثمانلي اردوسنده ظفر و غالبيت حسلري ايچنده بر سرور مردانه حكم فرما اولديني صروده پترونك محصور اردوسنده فلاكت، اضمحلال، خرابي علامتلري كوروليوردى. آغر لقلر و آرابه لر بي انصافانه يا قيليور، هر كس قيمتدار ايشياني طور اقلره كوميور، عسكردنه اميدسزلك و نشئه سزلك حكم فرما اوليوردى. بو صروده روسلرك اردوليله برابر كتي ردكلى قادينلرك فريادى كنديلرينه بر درجهيه قدر مدار تشويق اوليور، هر كس ايرتسي صباح وقوعه كله جك مصادمه يه انتظار ايدييوردى. فقط پترو اردوسي بو مصادمه يه هيچ لزوم كورمه مش، پترونك دلبر متره سنك سميحانه تدبيرلري انلري بويوك بر فلاكتدن خلاص ايلشدي. او كيجه پترو، چادرده مايوس و مضطرب دوشونور كن پترونك متره سي مارط (قاهرينا) جنرالارله مذاكره ايتمش، بو مذاكره يه پك زياده اهميت و يرلمشدي. اوصروده، جاذبه حسننه هر كس جذب ايدن زوجه سيله برابر چارك معيتنده بولونان ليونلي برازه ي، او كيجه كي مذاكره ني

شو صورتله تصوير ايدييور: «قاهرينا، جنرال يانوس، جنرال بارون دوستن و فلاماره شال، خصوصى بر قونفرانس عقد ايتديلر. هپسي ده، ياره لي بولونمسي حسييله آرابه سندن طيشاري چيقاميان بارون دالارنك اطرافنه طوپلانديلر. اورده جنرالك آرابه سي ايله بارون دوستنك آرابه سي ارده سنده، مادام بوش ده حاضر اولديني حالده فلاماره شالك متاركه طلي ايچون صدر اعظم بر مکتوب يازماسنه قرار و يرديلر.» (۱)

پتروني اسارتدن، روسيه يي اضمحلال و فلاكتدن قورتاران مارط (قاهرينا)، ليوونيلي بر كويو قيزي ايدى. مارطك پدرى معلوم اولماديني ايچون محله نك پاپاسى تربيه ايلش، اون درت ياشنه كلد كدن صو كرا ده لوتنه مذهبنه سالك پاپاسلردن غلوق نامنده برينه خدمتجيك ايتمشدي. اون سكز ياشنده اسوه جلي بر نابطله ازدواج ايدن مارط، زوجنك روسلره وقوع بولان بر محاربه ده تلف اولماسي اوزرينه روسلر طرفندن اسير ايدلمش، اندن صو كرا جنرال باوئرك، ماره شال شهرمه تيه فك ودها صو كرا ده منچيقوفك آينه كچمشدي. نهايت پترو، منچيقوفك آوينده ويريلن بر ضيا فته مارطك جاذبه حسن و آننه فريفته اولمش، اوصروده زوجه سني ده تطبيق ايتمش اولديني ايچون مارطى كنديسنه متره س ايدنمشدي (۱۷۰۷).

پترو متره سنك ذكا و افكاريني دائما تقدير ايتديكي ايچون او كيجه جنرالارله برلكده ويرديكي قرارى ده موافق بولمشدي.

ایرتمی صباح شافیروف بر مکتوب یازہ ورق مارطہ ویرمش ،
 مارطدہ جذبہ حسن و آنک کوہ تسخیر کارانہ سنہ کووہ نہرک
 بالطہ جینک جادیرینہ گلشدی . مارط ، بالطہ جی یی « رجالر و نیازلر ،
 تبسملر و کوز یاشلریلہ اقناع ایدرک معاہدہ یی امضا ایتیمکہ راضی
 ایتدکن صوکر » (۱) بوتون مجوہراتی و ثروتی طوبلامش ،
 حتی ضابطلر نذرده اودنج پارہ آلارق بو قیمتدار ہدیہ یی
 بالطہ جنک کتخداسی عثمان آغایہ پترونک بر مکتوبی ایلہ
 برابر کوندرمشدی . بالطہ جی بو کرانبہا ہدیہ یی کوررکورمر
 براز یوموشار کی اولمش ، حتی غالبانہ بر طورلہ : « چار باش
 و کیننی کوندرسین ، بر چارہ سنہ باقارزا ! » جوابندہ بولونمشدی .
 بالطہ جینک بوتکلیفی اوزرینہ در حال شافیروف صدر اعظمک
 حضورینہ ہدیہ لرلہ گلش ، بالطہ جی محمد پاشای رشوتلہ آلدہ ایتیمکہ
 چالیشمشدی .

بالطہ جی محمد پاشا شافیروفہ اول امرده بوتون اردونک
 تسلیم اولماسنی تکلیف ایدیور ، شافیروفدہ بوکا قارشی روس
 اردونسک بر چاریکہ قدر تعرض ایدہ جکئی ، بناءً علیہ اردونک
 اسیر اولمقد سنہ صوک نفرہ وارنجیہ قدر تلف اولنی کوزہ
 آلدیردیغنی سویلیوردی . شافیروفک بو سوزلرینی عثمان آغادہ
 تصدیق ایتمش ، بونک اوزرینہ بالطہ جی آلتی ساعتک بر متارکہ
 عقد ایدرک بو ائنادہ شرائط صاحبیہ یی تنظیم ایلہ مشغول

اولاجنی سوسیلمشدی . محمد پاشا بو متارکہ احکامنہ تمامیلہ
 رعایت ایلشدی . حتی متارکہ ائناسندہ بارکیرلرینہ اوت آرامغہ
 کیدن روس اردوسنہ منسوب ایکی ایتالیایی تاتارلرک اسیر
 ایتدکلرینی خبر آلیر آلاماز بونلرک قفالرینی کسیدیرمش ، ایتالیادہ
 لیلریدہ روس اردوکاھنہ اعادہ ایتدیرمشدی (۱) .

فقط تاتار خانی دولت کرای ایلہ پونیا طووسکی ، روسلرلہ
 معاہدہ عقد ایدلمسنی اصلا ارزو ایتیمورلردی . دولت کرای ،
 صلح عقد ایدلدیکی تقدیردہ ، چارک سنوی تاتار خانلرینہ قرق
 بیک دوقہ ویرمسنی ، عثمانیلرہ اہاتی ثابت اولان مولداوا
 پرنسینک عزلتی طلب ایدیوردی . فقط محمد پاشا ، عثمان
 آغانک تشویقی ایلہ ، بوسوزلرک ہیچ برینہ اہمیت ویرمہمش ،
 مصالحہ نامہ احکامنہ ایستدیکی کبی ترتیب ایتدیرمشدی . عثمانیلر
 ایچون اودرجہ بیوک بر منفعت تأمین ایتمین بو مصالحہ نامہ
 موجبنجہ پترو آزاق قلعه سی ایلہ توابعی ترک ایدہ جک ،
 (قامینسقا) ، (صمارہ) و (طیغان) قلعلرینی ییقہ جق ، بوندن
 بویلہ بوتقال و براباش قازاقلرینک ایشلرینہ مداخلہ ایتیمہ جکدی .
 دیگر مادہ لردہ استانبولدہ چارک سفیر بولوندرمامسنہ ، اسرآنک
 مبادلہ سنہ ، حکومت عثمانیہ یی التجا ایدن اون ایکنجی شارلک
 ایستہ دیکی کبی مملکتستہ عودت ایتسنہ ، حتی ایستدکلری تقدیردہ
 پترو ایلہ شارلک مصالحہ ایتلرینہ ، روسیہ ایلہ دولت عثمانیہ نک

فیما بعد دوستانه یا شامالینه متعلق بولونیوردی . دیگر بر ماده ده
ایسه پترو نیک کمال سکون ایله رجعت ایده بیلیمی تأمین ایدیلور
و کری چکیله جکینه تأمینات اولمق اوزره پیر شافیروف ایله
میشل پتروویچ شهره مه تیغ رفهن اولارق آلیقونو لیوردی .
معاهده ، ۲۳ تموز ۱۱۷۱ تاریخنده امضا ایدلمش ، عثمانلیلر بو
معاهده احکامنه تماماً رعایت ایدرک روسلرک رجعتی ده تسهیل
ایتمشلردی . پترو ، عثمانلیلردن انتقام آلمق حرصیله مغلوب و منهزم ،
مضمحل و پریشان اردوسیله مملکتته دوزن کن ، عثمانلیلر معاهده
احکامنه رعایت فکریله روس اردوسنه هر درلو تسهیلاتی ارئه
ایدیورلر ، ارزاق تدارک ایلورلر ، آنلری فلاکتدن قورتارمغه
چالیشیورلردی .

آرتق بالطه‌جی محمد پاشا استقلال تامنی محافظه ایتمش ،
کوردیکی تبسملرک ، آلدینی هدیه لرک تأثیریه بومضر معاهده یی
عقد ایلشدی . عثمانلی اردولری قوصوه ، نیکبولی ، وارنه و مهاج
مظفریتلرینک پارلاق نتیجه لرینی آنجق (امحا محاربه لری) سایه سنده
احراز ایلدکلری ، دشمنلرندن مکافات صلحیه دییه تأویل اولونان
هدیه لره اصلاً تنزل ایتدکلری خالده بالطه‌جی محمد پاشا حرص
و منفعت تأثیریه بوقاعده دن ذهول ایتمش ، وطنه اک نافع
اولاجق بر فرصتی — بیوک بر موفقیت تأمین ایدیورم
ظنیله — آلدن قاجیرمشدی . واقعا بو اثناده عثمانلی اردوسنده
علائم ضعف کورولمشدی ؛ فقط روسلرک محرومیت

اون ایکنجی شارل

و پریشانسنه، روس اردوسنده قوه معنويه نك مفقود بولونماسنه
 قارشى بوضعفدن هيچ برضررت كوروله مزدي. روس اردوسى
 تماميله پریشان ايديلير، روسيه قارشى آخر تكليفلر درميان
 اولونابيليردى. ذاتاً پترو، بالطه جى محمد پاشايه شرائط صلحيه يي
 تكليف ايچون برهيئت كوندرديكى زمان، بوندن اول دولت
 عثمانيه ايله وقوع بولان حربلرده روسلارك يد ضبطنه كچمش
 اولان بوتون قلعه لرك تسليمه، (ليوونيا) نك ودها سائر ساحلى
 شهرلرك اسوه جه تركنه، ايجاب ايدرسه پتروسبورغك يرينه
 (بقوف) ك وحتى روسيه ايجلرنده كى سائر شهرلرك تركنه،
 له سچيفسكينك تكرار موقعه اقعاد ايدلمسنه، حكومته تضمينات و ذات
 شاهانه يده هدايا اعطاسنه راضى اولمشدى (۱). فقط شافىروف
 صدراعظم پاشانك غايت خفيف شرائط ايله صلحه راضى اولديغنى
 پترويه خبر و يرديكى زمان پترو صوك درجه ممنون اولمش،
 متره سى مارطك شو فكر عاقلانه سنى صوك درجه تقدير ايدرك
 بالاخره كنديسنه (قاته رينا) ناميله نكاح ايتمش، حتى برده
 (سنت قاتهرين) نشانى ايجاد ايدرك اوزرينه: «وطنه محبت
 و صداقتى اولانلره» عبارده سنى يازديرمشدى (۲).

پروت معاهده سى پترو ايچون پك مساعددى. پترو يي جنوبدن
 ضعيف دوشورمك قابل اولديغى كى شمالده كى فتوحاتنى استرداد

(۱) واليزه وسكى، بويوك پترو، ص ۳۶۷

(۲) به قىگور، تاريخ عمومى، جلد ۷، ص ۱۲۴

واسوه جه قارشى موقعى اشكال ايدرك دها آغر شرائط داخلنده عقد مصالحه ايتك ده ممكندى .

فقط بالطه جی بورالری نظر اعتباره آلمیور، اساساً نفسنده اعتماد ایدمه میوردی. حتی روسیه نك تکلیف ایتدیكى قلعه لرك النماشی برغنیمت عد ایتش ، « بزم استدیكمز قلعه لرك هر بری هزار سفر و هزار مشقتلره محتاجدر. حاضر بوقدر زحمت و مشقتسز الیزه کیررکن بونعمتی بیلمیوب فرصته مغرور اولورسه ق نمودباه بونك وخامتی چکیله جکینده شبهه یوقدر » (۱) فکرینه ذاهب اولمشدی .

*
*

پترو، اخذ انتقام حرصی ايله وطنه دوندیكى صروده اون ایکنجی شارل عثمانلی اردوگاهنه کلش ، کندیسنى استقبال ایدن قونت بونیاطووسکیدن بومهم فرصتك غائب ایدلدیکنی خبر آلمشدى. بوحواث شارلی صوك درجه حدتندیرمشدى . شارل متهور و پرخلجان طوغرو بالطه جینك چادرینه کلش ، عقد ایتدیكى معاهده دن طولایى کندیسنه سرزنشده بولونمشدى. بالطه جی محمد پاشا ویوک بر موفقیت احراز ایتدیکنه قانع بولوندیغی ایچون شارلك سوزلرینه هیچ اهمیت ویرمه مشدى .

حتی شارل بالطه جی محمد پاشایه :

— بتون روس اردوسی الکده ایدی، نه دن براقدك؟

(۱) تاریخ راشد ، ۳۶۱ - تاریخ واصف، ص ۱۶۴

دیدىكى زمان، بالطه جی (العفو زكوة الظفر) ك بك ياكش تلى ایتدیكى معناسنى شارله آكلاتمه چالیشمشدى . صوكرا شارل:

— بكي، بوبويله اولسون. فقط پترويه غایت آغر تکلیفلرده بولونمق قابل ایکن نیچون بوتکلیفلری درمیان ایتدك؟ خصوصیه جاری اسیر ایدوب استانبوله کوتورمك ده می الکده دکلدى؟ دییه حدتلی ، عضبی طور لرله بالطه جی یه صور دینی زمان بالطه جی معنیدار، حیل و دسائسله مملو نظر لرینی شارله عطف ایتش: — بن اونى اسیر ایدرسهم، مملکتی صوکرا کیم اداره ایدر؟ دییه جواب ویرمشدى..

ذیل

۱

پروت سفرندن اول شمال حربی ائناسنده روسیه نك ممالك عثمانیه
قارشى حرکاتنه مانع اولق ایچون اوزی والیسی یوسف پاشایه
کوندریلن امر:

اوزی والیسی یوسف پاشایه حکم که

سنکی وزیر مشارالیه سن. دردولتدارمه کوندردو کک قائمه ده
مسقو جاری طرفندن یوزاللی قدر آتلولریله بر جنرال رسالت
طریقیه نیمچه چاساری طرفنه تعیین اولنوب لیکن له دیاری
اختلال اوزره اولغله جنرال مسفور بغداد ایچندن کتمک
اوزره اولدوغی اعلام اولنوب طرف دولت علیه مدن استیذان
اولمدين بغداد ایچندن مسفورک ایاجیسی کچمسی امر قییح
ونجه مفاسدی مستتبع اولغله من بعد بغداد ایچندن مرورینه
رخصت کوسترلیوب منع اولماغیچون بغداد ویوده سته امر
شریفمله تنبیه هایونم اولغله ایمدی سنکه وزیر مشارالیه سن،
سندخی بو خصوصه تقید و اتمام ایله قائمه کش تحریر
اولونمق اوزره مسقو طرفندن ایلاجیلک طریقیه نیمچه چاسارینه

کیده جک جنرال نفس الامرده بغداد ایچندن کیتمک صدندنه
اولورسه رخصت کوسه ترلیوب منع اولماسنه دقت واهتمام
وبوندنصکره ظهوره کلان کیفیتیه دولتمدارمه عرض واعلام
ایلك پابنده فرمان عالیشانم صادر اولمشدر بیوردومکه

فی اوائل محرم ۱۱۲۱

۲

ینه مذکور مسئلهیه دائر بغداد وویو اداسنه کوندریلن امر :

بغدان ویوده سینه حکم که

مسقو چاری طرفندن یوز الی قدر آتلورلیله بر جنرال
رسالت طریقله نمچه چارینه کیتمک اوزره تعیین اولنوب
لکن له دیاری اختلال اوزره اولدوغندن جنرال مسفور
بغدان ایچندن کیتمک اوزره اولدوغن علی وجه الیقین خبر
آلنوب ودولت علیه طرفندن بلا اذن مروری امر قییح
وینجه مفاسدی مستتبع اولوب وسنکه ویوده مرقومسن ،
دولت علیه طرفی خیبر اولمدین اولمقوله لک بغداد ایچندن کچوب
کتمسی سکا دخی تهمت عظیم اولمغله تنبیه ایچون اشبو امر
شریفم شرفیافته صادر اولمشدر. ایمدی بوخصوصده کمال بصیرت
وانتباه اوزره حرکت ایدوب فی نفس الامر جنرال مسفور
بغدان مملکتی ایچندن مرور مراد ایدرسه رخصت کوسترمیوب
منع وکیرویه رجعت ایتدیرد کد نصکره کیفیتیه در دولتمدارمه

اعلام ایلیه سن . شویله که مسفور جنرال بر طریقله بغداد ممالکی
ایچندن کچوب کیتمک احتمالی اولورسه، سنکه ویوده مرقومسن ،
عزل ایله اکتفا اولنمیوب بلا تردد قتل اولنه جفکی مقرر
و محقق یلوب اکا کوره زیاده بصیرت وانتباه ایله حرکت ایلیه سن
دیو یازلمشدر .

فی اوائل محرم ۱۱۲۱

۳

(اوزی) طرفلرینک تحکیمی حقنده اوزی والیسی یوسف پاشایه
کوندریلن امر :

اوزی والیسی یوسف پاشایه حکم که

اوزی (۱) سرحدلری طرفندن ظهور ایدن بعض اخبار
و آثار اقتضاسیله اول طرفلرده بر مقدار عسکر بولماسی لازمه
حزم واحتیاطدن اولمغله اوزی ایالتنده واقع سنجاقلرک عموماً
زعما وارباب تیماری آلائی بکیلیله سنکه وزیر مشارالیه سن ،
معیت صوابدیدک ایله خدمتده بولنق اوزره یانکه مأمور اولاندن
ماعداروم ایلی والیسی وزیرم اسماعیل پاشا مکمل ومرتب
قپوسی خلقی ایله روم ایلی ایالتنده واقع الویه دن بوندن اقدام قلعه
تعمیرینه تعیین اولنسان ایلبصان و اولونیه و اوخری ودلونه
(۱) اوزی = دینییه سته نهری، اوزی قلعه سی = اوچاقوف

قلعه سی .

سنجاقلرندن ماعداسنك آلاى بكيلرى بالجمله زعما وارباب تيماريله
بركون اول (بندر) صحراسنه واروب اندن ضرب خيام آرام
وبعوناه ملك العلام قلعه مرقومه نك وحواليسنك محافظه سنه
وساير اقتضا ايدن خدمات عليه مده تشريك موافقت ايله بذل
وسعى وقدرت ايلرليچون روم ايلي واليسى وزير مشاراليه و آلاى
بكيلرى دخی باشقه باشقه امر شريفمله تنبيه وبركون اول آلاى
بكيلريله زعما وارباب تيمارى اولرندن ويرلرندن اخراج ومحل
مأموره تسيرلرليچون طرف طرف مقدم مباشرلر تعيين اولنمغله
انشاء تعالى وجه مشروح اوزره مأمور اولان عسکر اول
(بندر) صحراسنه وصوللرنده بعونه تعالى قلعه مرقومه نك
وحواليسنك محافظه وساير اقتضا ايدن خدمات عليه مده
مقتضای وقت وحاله كوره حركت ولازم كلن خدمات عليه مده
كركى كبی اتمام وكالته بذل وسعى وقدرت ايليوب واكر قريم
طرفندن واكر ساير اول طرفلرده واقع سرحدلرده بعض محلا ره
عسکر كوندرمك اقتضا ايدرسه شئونات كونيهدن ظهور ايدن
حوادثی كون مقتضای وقت وحاله مناسب وجه ايله عسکر
كوندروب الحاصل اول طرفلرده كافه امورى سنك رأى
رزينكه تعليق واحاله اولنمغله سنده مأمول ومنتظر اولدینی
وجه اوزره هر خصوصه كمال بصيرت وانتباه ايله حركت
واظهار لوازم غيرت وحيث ايدوب مآثر حميده ومساعي

پسنديده وجوده كتيرمكه اهتمام تام ايلك بابنده فرمان عاليشانم
صادر اولمشدر . بيوردومكه

في اواخر د ۱۱۲۱

۴

اون ايكنجى شارل (آق صو) دن كچركن كنديسندن زياده
پاره طلب ايدرك شارلك كچمسنى تأخير ايتديكندن طولاي عبدالرحمن
پاشانك مجازات ايدلسى ايچون اوزى واليسنه كوندريلن امر :

اوزى واليسى وزير يوسف پاشايه حكم كه
مختار الملة الفخام المسيحيه ، مصلح مصالح جماهير الطائفه اسوج قرالى
ختمت عواقبه بالخير ايله مسقوچارى بيننده (بالتاق) (۱) نام محله واقع
اولان معركده باامراء تعالى قرال مشاراليه انهمزام عارض اولمغله
ملاذ سلاطين جهان وملجاي خواقين دوران اولان سايه
دولت عليه ومظله سلطنت سنيه مه التجا قصديه اول طرفلرده
واقع سرحد منصورم حدودنده (آق صو) (۲) معبرلرنده
روس كچيدلى نام محله نهر مزبورى بروطرفه عبور واوزى
قلعه سى آلتنه كليركن اوزى قلعه سى محافظه سنه مأمور اولان
عبدالرحمان پاشاخيانت فطرت وجرأت خلقت حسيله اسوجلودن
كچيد آقچه سى ناميله بيك آلتون آلوب وبوندن ماعدا طائفه

(۱) پولاتوا ، بالتوه .

(۲) بوغ نهري .

مرقومه نك رجالدن یدی سكر نقر اسـ و جلوی كندوسی وینه
رجالدن ایکی نفر لر یله بر عورتی دخی كتخداسی اخذ ویا نلرنده
آلیقویوب بو كونه اطوار شنیعه و حرکات فضیحه یه اجتناسار
ایتدوکی علی وجه الیقین خبر آلتوب زیر جناح رأفت خسروانه مه
التجانیته حدود سرحد منصورمه داخل اولنلر حایه مراحم
وایه پادشاهانه مایله محمی اوله كلدوکی معلوم عالمیان و مستغنی
عن البیان اولمغله قرال مشارالیه حقنده دخی لوازم مهمما (نداری) (۱)
نوازی و مراسم خاطر سازی یه کما ینبغی مراعات اولنقی لازم ایکن
پاشای مذکور ك بو كونه ظهور ایدن اوضاع ناهموارینك
سزاسنه كوره ترتیب جزاسی لازم كلیکین مذکور محافظه
مزبور هدن رفع و سابقا آطه قلعه سی محافظه سنده اولان امیر
امراء الكرام حق دامه اقباله اوزی قلعه سی محافظه سنده امر
شریفمله تعیین اولنمغله ایمدی سنکی وزیر مشارالیه سن ، امر
شریفم سكا واصل اولدوغنده مزبور عبدالرحمان پاشایی
و كتخداسنی (بندر) ه احضار واسـ و جلودن كچید آچقه سی
نامیله آلدوغی بیک آلتونی بالتام تحصیل ایدوب واکر كندوسنك
واكر كتخداسنك طائفه مرقومه سنك ذکور وانا نندن اخذ
ویا نلرنده آلیقوید قلمری اسـ و جلونه مقدار ایسه انلری دخی
یدلرندن نزع و تحصیل واسـ و جلوی طرفنه تسلیم اولندقدن
صكره مزبور عبدالرحمان پاشایی و كتخداسنی (بندر) قلعه سنده
(۱) بوراسی اوله بویه یازلش ، صوكره دن دوزه لتلمشدر .

محکم قلعه بند ایدوب بعده حقلر نده نوجهله امر شریفم صادر
اولورسه مو جیله عمل ایلیه سن دیو یازلمشدره . بیوردمكه .
فی اواخر و ۱۱۲۱
استانبوله کلامك اوزره اطلاق اولمشدر .
فی اوائل ذالحجه ۱۱۲۱

۵

اون ایکنجی شارلك ممالك عثمانیه یه التجاسی اوزرینه روسیه نك
التماسیله عقد اولونان مصالحه حقنده اوزی والیسنه كوندزیلن
تبلیغنامه :

اوزی والیسی یوسف پاشایه حکم كه
بوندن اقدم مسـ و قو جاری ایله اسـ و جلوی قرالی بیننده واقع
اولان معرکه دن اول و صكره چارمشارالیه طرفندن درد و لتمدارمه
بر قاج قطعه نامه كلوب مفهومنده جنت مكان فردوس آشیان
مرحوم و مغفرت نشان قرن داشم سلطان مصطفى خان اسكنه اه
تعالی فی بحر الجنان زمانلرنده بیک یوزاون ایکی سنه سی محرمك
یكرمی آلتنجی كوندن اوتوز سنه مدت ایله عقد صلح اولنوب
لكن تخت عالی بخت اوزره جلوس هایون شو كتمقروم
وقوعندن برو تعاقب موانع حسیله دولت عالیهم ایله دوستلق
اوزره اولان سائر ملوك نصارانك رأیلری اوزره تجدید صلح
مراسمی ادایه فرصت بولیب تاخیره قالدوغندن اعتذارونیت
خالصه لراظهاریله صاحبك تجدیدی التماس و آستانه سعادتدارمه

الجبسنة بوخصوص ایچون رخصت کامله ویردوکنی دخی
نامه سنده اعلام ایدوب وچار مشارالیه بوجه ایله صلحه رغبت
و تجدیدنی رجا ایتیشیکن ردینه مسامح شرعی جائز اولماقغله
الهی مسفور ایله کرکی کبی مکالمه ایتدرلدکن صگره قرن داشم
مرحوم مشارالیه زمانده ویریلان عهدنامه ک جمله شروط
وقیودی و مواتی و عهددی ایله بلا تغییر و تبدیل طرف هایونمدن
دخی اول عهدنامه تجدید والهی مسفور تسلیم اولندوغندن
غیری چار مشارالیه نامه هایون سعادت مقرونم دخی شرف
صدور اولغله مابینده صاح و صلاح منعقد اولوب وبومصالحه
لازم المسالمة ک جمله شرایطی دولت علیه طرفندن مرعی
وکافه ضوابط وروابطی اسباب نقایصدن محمی اولسی اجل مهم
دولت علیه والزم لوازم سلطنت سنیه مدن اولغله لوازم مصالحه
کاینجی حفظ وصیانت اولماغیچون جناب امارت ماب ایالت
نصاب وزیر مشارالیه سن ، امر شریفم وصولنده منوال مشروح
اوزره قرن داشم مرحوم مشارالیه زمانلرنده چار مشارالیه ایله
دولت علیه بیننده واقع اولان صلح و صلاح طرف هایونمدن
دخی تجدید اولنوب عهدنامه هایون ویریلکله بومصالحه لازم
الحفاظه ک شروط و قیودینه رعایت اولکنندن زیاده اهتم
لازم اولغین بو خصوصه کمال اهتم ایله قیام واول سرحد
منصوره مده تنبیهی لازم اولنلره کرکی کبی تنبیه و تأکید واعلان
و اشاعه ایدوب دولت علیه ایله چار مشارالیه بیننده تجدید

و تأکید اولان مصالحه ک شروط و قیودنی علی الدوام رعایت
واسباب نقایصندن حفظ وصیانت ایدوب خلاف عهدنامه هایون
بروضع و حالت ظهور ایتماک اوزره کمال بصیرت ایله دقت
وبذل وسع و قدرت ایلیه سن. شویله کد شروط مصالحهیه مخالف
اول سرحدده برادنا حرکت ظهوره کمال احتمالی اولور ایسه
سؤال وجوابی طرف کززه عائد اولغله بوجه ایله عذرو جوابک
اسغا اولنیه جغنی مقرر و محقق بیلوب اکا کوره دائماً تقید تام
وسعی و اهتم ایتماکک بابنده فرمان عالیشانم صادر اولمشدر .
بیوردومکه

فی اواخر د ۱۱۲۱

برصورتی : اوزی محافظه سنده اولان وزیر اسماعیل پاشایه -
برصورتی : قلعه جدید محافظی وزیر محمد پاشایه - برصورتی : کفه
بکار بکسی صراضی پاشایه .

۶

رقه والیسی یوسف پاشا دن تدارکات سفریه اثناسنده امدادیه
طلبی ایچون کوندزین امرنامه :

رقه والیسی وزیر یوسف پاشایه حکم که

اشبو سنه مبارکده واقع سفر هایون نصرت مقرونمه
مأمور اولان عسا کر ظفر شعارم ایچون اقتضا ایدن مواجب لری
وایالتلرنده لازم کلان دخانیده لری و او جا قارک تسلیمی ولوندلرک

علوفه و بخشش لری و تعینات و سائر مالز مه لری و مهمات و جیخانه لری و طوپخانه نك اقتضا ایدن قصور مهارت لری چون زیاده خزینه لازم اولوب و سنین سابقه ده واقع اولان ایالت متصرف لری اولان و زرای عظامدن منصب لری نه عابد مصارف سفریه اولدوغندن امدادیه اولمق اوزره سفر هایون مهماتنه صرف اولمق ایچون برر مقدار آقچه تسلیم عامره ایده کلدکلری روزنامه چة هایون دفتر لرنده مسطور و معین اولدوغنه بناء سنکی وزیر مشار الیه سن ، اشبو سفر هایونم ایچون امدادیه اولمق اوزره سندن دخی قرق کیسه آقچه مطلوب و برکون مقدم تحصیلنه فرمانم اولوب و خصوص مزبور ایچون . . . مباشر تعیین و ارسال اولمغین ایمدی امر شریفم واردینی کبی اصلا بر درلو عذر و علت ایراد اولمغیوب فرمانم اولدوغنی اوزره اشبو سفر هایونم ایچون مطلوب اولان قرق کیسه آقچه بی تعجیل علی التعجیل تدارك و مباشر مومی الیه معرفتیه برکون اول آستانه معادتمه ارسال و خزینه عامره مه تسلیم ایتدیرمک بابنده فرمان عالی شانم صادر اولمشدر . بیوردومکه

اواخرزا ۱۱۲۳

۷

سفر برلك حرکاتك اجراسی ایچون والیرمه کوندریلن امرنامه لردن روم ابلی والیسنه کوندریلن امر :

روم ابلی والیسی وزیر عبدی پاشایه حکم که بتوفیقه تعالی بالذات حناب خلافتما بم اول بهار خجسته آنارده عسا کر منصوره مایله مسقوسفرینه توجه و عزیمت هایونم مصمم و مقرر اولوب و سنکی وزیر مشار الیه سن ، سنک دخی جنک و حربیه یرار تام السلاح و توانا بیك نفر قپوک خلقی و سواری آدم لركله و ایالت روم ایلینک عموماً زعماً و ارباب تیمار و آلائی بکلریله روز حضرده (ایساچقی) صحرا سنده اردوی هایونمه ملحق ملاقی اولمق اوزره مأمور اولمشیدک . الحاله هذه حرکت هایونم قریب اولوب و سنک دخی مقدماً و حالا مأمور اولدوغک اوزره وقت صرفومده محل مزبورده معسکر نصرت اثرمده بولماک اهم و الزم اولمغه ایمدی اشبوامر واجب الامتثال و وصولنده تأخیر و توقف ایتیموب مقدماً و حالا مأمور اولدوغک اوزره جنک و ضربیه یرار تام السلاح کزیده و توانا بیك نفر قپوک خلقی و سواری آدم لرك و عموماً ایالتک عسکریله و قتیه قالدوب بونلرده مکث و آرام ایتیموب ممکن اولدوغنی مرتبه مسارعت ایدرک انشاء تعالی روز حضرده (ایساچقی) صحرا سنده اردوی هایونمه ملحق ملاقی اولمغه اقدام و اهتمام ایلیه سن . شاید وقت مزبورده (ایساچقی) صحرا سنده معسکر نصرت اثرم ملحق و ملاقی اولمغه جق اولور ایسک اصلا بر درلو عذر و جوابک اصغما اولمغیوب انقضای مدت حیاتکک باعث اوله جق عقوبت فجیه لرلیله معاتب اوله جغکی امر مقرر بیلوب ا کا کوره زیاده بصیرت و انقباه ایله حرکت و اثنای راهده رعایا

و برایایه مجاناً زاد و ذخیره تکلیفی سائر بهانه لرایله خلاف شرع
شریف بردلو تعدی و تجاوزدن بغایت احتراز واجتناب ایلمک
بابنده فرمان عالیشانم صادر اولمشدر بیوردومکه :

فی اوائل ص ۱۱۲۳

۸

بالطه جی محمد پاشایله ویوک پترو اره سنده عقد اولنان مصالحه نامه
صورتی :

حالا بتوفیق ام المملک العلام عسا کر نصرت انجام نهر پروت
کنارنده مستو جارینی بالجمله مستو عسکریله محاصره و مقابله
و مقاتله ایله تضییق ایلدکلرنده بلطفه الکریم و فضله العمیم چار
مرقوم مصالحهیه مراجعت ایدوب و طرفندن صلحه طالب
اولدکلرنده صلح و صلاحک قیود و شروطی بووجه اوزره ممقود
و مربوط اولمشدرکه :

(آزاق) قلعه سی نیجه آلمش ایسه کالاول اراضی و سائر
تمتایله طرف دولت علیهیه تسلیم اولنه و (طیغان) و (قنانکه)
و (صمار) و (ماغده) و (یکی قلعه) سی کلیت ایله هدم اولنه
و (قنانکه) نک ایچنده اولان طوپ و جبهه خانه سنی بالکلیه دولت
علیه طرفنه تسلیم ایلیه و فیما بعد محل مرقومده طرفیندن قلعه بنا
اولنماق اوزره ولهلویه و اکاتباع اولان براباش و پوتقالویه (۱)

و قریم خانی اولان سعادتلو دولتکرای خان حضرتلری طرفه
تابع اولان قزاقلره من بعد مداخله اولغیوب اوتهدن برو نیجه
ایسه بتون اول یردن ال چکوب و بعد ایوم قردن ممالک محروسه یه
تجارت ایله کلوب و کیدن بازرگانلرندن ماعدا استانبولده ایلچی
نامنه طرفلرندن کمنه اقامت ایتیوب و بوندن اقدم و حالا اولان
مسلمان اسیرلری هر نه مقدار ایسه کیر و دولت علیه طرفه تسلیم
اولنق اوزره واسوج قرالی دولت علیه نک زیر جناح غایتنه التجا
ایتمکله بعد ایوم اسوج قرالنک کند و مملکتته امن و سلامت ایله
کتمسنه قطعا طرفلرندن ممانعت و تعرض اولغیوب مابینلرنده
توفیق ورخاو اتحاد بولنور ایسه مصالحه ایله لرو فیابعد دولت
علیه طرفدن مسقولویه وانک طرفدن دخی ممالک محروسه یه
منسوب اولان رعایا و برایا و سائرلرینه بر درلو تعدی و تجاوز اولنماق
شروط و عهدودی ایله سبقت ایدن کستاخانه حرکتلرندن اغماض
عین بیورلق اوزره شوکتلو عظمتلو غایتلو پادشاهمزک کمال
فضل و کرم ملوکانه لرندن رجا و نیاز اولنوب منوال مشروع
اوزره آستانه سعادته انشاء تعالی عهد و میثاق بغلنمق و طرفینه
صورت ویرلمک اوزره وکالت مطلقه من حسبیله تمسک تحریر
اولنوب طرفلرینه ویرلمشدر و چارمرقوم طرفدن درون تمسکده
مذکور اولان شروط و قیود اجرایی ایچون رهنلر و طرفیندن
تمسکر آلنوب ویرلدکن صوکره عسکرلری طوغریبوللریله
مملکتته کیتمنه کرک عسا کر منصوره و کرک طوایف تاتار

Ер цитирана

برنجی قاتهرینا وامضاسی

وسائر لرتدن بر فردمانعت و مداخله ایلیوب و ذکر اولنان ماده لر
تسلیم اولنوب طرفیندن عهدنامه لر اوقنوب ویرلدکن صو کره
چار مزبور طرفندن مأموراً رهن اولق اوزره اردوی همایون
نصرت مقرونه کلوب چارک محرم اسراری قدوة اعیان الله المسیحیه
بارون قانچلادو پترو شافرو (۱) و شرمات اوغلنک اوغلی جنرال
میخایل ولد پتروس (۲) ختمت عواقبهما بالخیر ، اتمام خدمت
ایلد کدنصکره بلاتأخیر مملکتلرینه کتمه لرینه دولت علیه طرفندن
اذن ورخصت ویرلمک اوزره اشبو محله شرح ویرلدی . تحریراً
فی الیوم السادس من شهر جمادی الآخر سنه ثلث و عشرين و مائه
والف (۲۳ تموز ، ۱۷۱۱)

۹

دولت عثمانیه ایله روسیه حکومتی بیننده پروت مظفریتنی متعاقب
بیوک پترو نک مرخصلری ایله دولت عثمانیه مرخصلری ادره سنده
۱۱۲۵ شوالی اواسطنده (ادرنه) ده عقد اولونان معاهده نک
صورتیدر :

برنجی ماده — مسقو چاری له ایچندن عسکرینی تاریخ
تمسکدن ایکی آیه دکن اخراج ایلیه . له ایچنده مسقو عسکرندن
کمنه قالمیه . و بوموادک امضاسندن اول یاخود صکره عسکر
مسفورک علوفه سنی بن قطع ایتدم ، بنم عسکریم دکلدرد . دیوقالمیرینه

(۱) پیه رشافیروف .

(۲) شرمه تیه فک حقیدی میشهل بوریس .

علت و بهانه ایتیموب البته ایکی آیه دکن له ایچندن اخراج ایلیه
وله لونک امورینه قارشمیه و بردرلو بهانه ایله عسکرن بوندن
صکره له مملکتنه کوندرمیوب له مملکتندن کلیت ایله آل چکه
و بومراتبهیه امداد ایتک طریقله دخی لهدن ولهه متعلق طیراقدن
کچمیه و مسقو چاری و عسکری بومراتبه دن عودت ایتک استبد کده
انجق بردفعه جمله سنی له حدودینک اوتنه کنارندن مسقو مملکتنه
کچوب و بردخی له ایچندن بومراتبهیه کچمیه . لکن اسوج قرالی
یاخود عسکری له مملکتنه کیروب وله لوی مسقورک علیه تحریک
واضلال ایدرسه وله لو اسوج قرالی ایله اتفاق اوزره اولوب
بو وجه اوزره دشمنلرک جنکه ظاهر و متعین اولدینی بر له
مسقو عسکری له ایچنه کیرمک و دشمنلرینک اوزرینه عداوت
اجرا ایتک جائز اوله و بو خصوصی دولت علیه نقض عهده
حمل ایلیه و بو ذکر اولنان سبب ایله اسوج قرالی ایله مسقو
چاری بیننده له مملکتنده محاربه و اتع اولورسه بعدالحواربه
اسوج قرالی عسکریه له مملکتندن چیقوب کیتدکده مسقو
چاری دخی له مملکتنده توقف ایتیموب بتون عسکریه چیقوب
کیده و بر طریقله له مملکتنده مسقو عسکرندن کمنه قالمیه
واسوج قرالی دولت علیه نک اعانتی و دوستلنی ایله له مملکتی
ایچندن کندو مملکتنه مرور ایدرکن بو بهانه ایله مسقو چاری
یاخود عسکری له ایچنه کیرمیه .

ایکنجی ماده — اسوج قرالی دولت هزنه زمانده و هر

نه یولده کوندرمک مراد ایدرسه کوندره . مدت ویول تعیین اولنیه واکر قرال مشارالیهی دولت علیه مسقو مملکتی ایچندن کوندرر ایسه ولایتنه واروب واصل اولنجیه دکین اکر کندوسی واکر عسکرندن واکر دولت علیه طرفندن یاننه قوشیلان عسکرندن مسقولویه و مسقو مملکتیرینه آشکاره و کیزلو بردلو ضرر و زیان واقع اولیه و کذلک اسوج قرالی کیدر ایکن ولایتنه واروب واصل اولنجیه دکین قرال مشارالیه و عسکرینه ویاننه تعیین اولنان دولت علیه عسکرینه مسقو چاری طرفندن و مسقولودن و چار مشارالیه تابع اولنلردن کیزلو و آشکاره بر درلو ضرر و زیان ایرشمیه . امین و سالم کیدلر و کذلک اسوج قرالی ولایتنه واروب واصل اولدقدن صوکره اوته دن دولت علیه عسکری دونوب کلور کن دخی مسقولودن و مسقو چارینه تابع اولنلردن اکر کیزلو واکر آشکاره بر درلو ضرر و زیان ایرشمیوب امین و سالم کلهلر .

اورنجی ماده — اوزی صوینک اوته طرفنده اولان قزاقلر مملکتلریله و قلعهلریله مسقو چارینک تصرفنده اولمغله یینه کالاول تصرفنده قاله و نهر مزبورک برو طرفنده اولان کیو (۱) قلعه سی واکا تابع اولان یلنقهلر (کیو) قلعه سنک قدیمی سنوریه مرحوم و مغفورله سلطان محمدخان حضرتلری زماننده تحدید اولندوغی اوزره چار مشارالیهک تحت حکومتنده (۱) کیهف .

اوله و بونلرک ماعداسندن اوزی صوینک برو طرفندن مسقو چاری آل چکه و نهر مزبورک برو یقه سنه اتصالی اولان (سیهجه) نام جزیره دن دخی مسقو چاری طرفنده قالان قزاق طائفه سی آشکاره و کیزلو قریم طرفنه وسائر دولت علیهیه تابع اولان بلاد اسلامیه اهالیسنه صلح و صلاحه مغایر بر درلو ایصال خسارت ایلیوب و ضرر و زیان ایرشدیرمیلر واکر خلاف صلح و صلاح حرکتلری اولور ایسه مسقو چاری انلر مسقولی دکلدن، قزاق طائفه سیدر دیو بهانه ایلیوب حقلرندن کله و بو مقوله تصدیلرین دفع ایلیه و کذلک تاتار طائفه سی دولت علیه طرفنده اولان قزاقلر دخی مسقولویه و مسقو طرفنده قالان قزاقلره خلاف صلح و صلاح بر درلو ضرر و زیان ایرشدیرمیوب صلح و صلاحه مغایر حرکتلری اولور سه دولت علیه دن حقلرندن کلنه .

دردنجی ماده — آزاق قلعه سی دولت علیه نک سنوری اوجنده و چرکس کرمان قلعه سی دخی مسقو چارینک سنوری اوجنده واقع سرحد قلعهلری اولوب بو ایکی قلعهلرک بیننده قلعه احداثی اختلاله باعث وضع فاسد اولمغله ذکر اولنان قلعهلرک بیننده ایکی طرفندن دخی قلعه یاپلیه و مقدا آزاق قلعه سنک دولت علیهیه تسلیمی و طیفانک هدمی ائناسنده مهمات وضعی ایچون چرکس کرمان قلعه سیله آزاق قلعه سی بیننده چرکس کرمان طوپراغی اوزرینه احداث اولنان قلعه و قلعه مثللو بنا درت آیه دکین هدم اولنه دیو یوسف پاشا تمسککنده شرط

اولمغله اکر شمدی یه دکین بو شرط کلیت ایله اجرا اولنماش
ایسه بلا تأخیر کلیت ایله اجرا اولنه ، لیکن آزاق قلعہ سی
دولت علیه طرفه ردو تسلیم اولنه جنی وقتلر ده قلعہ هدم اولمش
وذکر اولنان قلعہ مه دومه یرینک آزاق قلعہ سیله بیننده (تن)
صویندن غیرى فاصله سی اولمیوب آزاق قلعہ سنه تابع اولان
قلعه لر دن اولمغله دولت علیه اول قلعہ نک یرینه قلعہ یامق مراد
ایدرسه بنا اولنه .

بشبی ماده — آزاق قلعہ سی نیجه آلمش ایسه کالاول اراضی
وسائر تقاتیله تسلیم اولنه دیو واقع اولان مصالحه تمسکینده مسطور اولوب
وقلعہ مزبور مسقو طرفندن اندوغی زمانده ایچنده آلمش عدد توج
طویلری واریکن قلعہ مزبوره بودفعه دولت علیه طرفندن تسلیم
اولندقدمه ذکر اولنان توج طویلر قلعہ مزبوره آلیقونلیوب
یرینه تیمور طویلر قلعہ ذکر اولنان آلمش توج طویلر ظهوره
کتوریلوب دولت علیه طرفه اعاده اولمق ایچون چارمشار الیه
طرفندن کمال دقت واهتمام ایله تفتیش وتفحص اولنوب وحاضر
بولنان طویلر بلا تردد چار طرفندن دولت علیه مه تسلیم اولنه
وحاضر بولنیا نلرک قیمت مثلاری طرف دولت علیه مه ادا اولنه
وسالف الذکر طویلرک عینی ویاخود قیمت مثلاری ویرلده
توج طویلرک یرینه قالان تیمور طویلر مسقو چاری طرفه ویریه .

آلتنجی ماده — بغدادان حدودنده واقع اولان مصالحه
عقبنده مسقوک (قنانکه) قلعہ سی وصمار دماغنده اولان یکی
قلعه سی هدم اولنوب و فیابعد یرینه طرفیندن قلعہ بنا اولنماق
شرط اولمغله ینه اول شرطه رعایت اولنوب ایکی طرفندن دخی
اول محللرده قلعہ بنا اولنیه .

یمنجی ماده — ارل ایله صمار صوینک نهر اوزی یه
قوشدینی محلدن ذکر اولنان صولرک راست اورته سیله باشلرینه
وارنجه حدود قطع اولنوب صمار طرفی دولت علیه نک زیر
حکومتده اوله واول یرلرده دولت علیه طرفندن قلعہ وحصار
ویلنقه بنا اولنیه وارل طرفی مسقو چارینک زیر حکومتده
اوله وکذلک چار طرفندن دخی اول یرلرده مجدداً قلعہ وحصار
ویلنقه بنا اولنیه ومقدما نهر پروت کنارنده دولت علیه مه ایله
مسقو چاری بیننده عقد اولنان صلحده آزاق قلعہ سی نیجه
آلمش ایسه کالاول اراضی وسائر تقاتیله طرف دولت علیه مه
تسلیم اولنه دیو مسطور اولمغله ذکر اولنان ارل وصمار صولرینک
باشلرنده (تن) صوینه و آزاغه وارنجه مابینده اولان اراضی
آزاق قلعہ سی مسقو الله کیر مزدن اول دولت علیه نک ضبطنده
ایکن نوجهله محدود ونه طرفندن تصرف اولنه کلش ایسه حالت
قدیمه سی اوزره قاله . آنجق اول یرلرده قلعہ ویلنقه وار ایسه
حالا هر کیمک ضبطنده بولنور ایسه اولکی حال اوزره انک
ضبطنده قاله ومویش یانلرنده اولان یوردلری علی حاله قاله .

سکزیجی ماده — مسقو چارینه تابع کرک مسقو و کرک قزاق و غیریلر آزاق و قریم و سائر سرحد اسلامیة رعایا سنه بر درلو تصدی و تجاوز ایتیوب و اسیر آلیوب و طوار سورمیةلر و کیزلو و آشکاره بر فردہ ضرر و کزند ایرشدیرمیوب و بومقوله شقاوتله تجاوزدن و بر درلو تعدیدن محکم منع اولنهلر . شرایط صالحه مغایر اوضاع و اطوارلری ظاهر اولدقده آشکاره محکم حقلمندن کلنه . دولت علیه طرفندن دخی قریم خانلرینه و قلغای و نورالدینلرینه و غیر سلطانلره و طوائف تاتاره و سائر سرحد حا کملری و ضابطلرینه تنبیه اولنه که انلردن دخی مسقو چارینه و رعایا سنه و مملکتلرینه آز چوق عسکر ایله وارلیوب و تعدی و تجاوز ایتیوب و اسیر آلیوب و طوارلرن سورمیوب و کیزلو و آشکاره ضرر و زیان ایرشدیرمیةلر و بر درلو رنجیده ورمیده ایلیهلر و بومقوله صلح و صلاحه مغایر ایشده بولنانلرک خبری الندقدہ حمایه اولنمیوب جرملرینه کوره مقتضای عدل و شرع اوزره حقلمندن کلنه و طرفیندن بومقوله تعدیات حسبیه نزاع واقع اولدقده قریم خانلری و سرعسکر اولان سلطانلر و طرفینک سرحد حا کملری و ضابطلری حق و عدل اوزره کوروب احقاق حق اولنوب طرفیندن شرایط صلح و صلاحه رعایت اولنهرق بومقوله اختلالی دفع ایدهلر و طرفینک سرحد حا کملری و ضابطلری فصل ایدہ مدکلری ایشلر ظهور ایدرسه

آستانیه حواله ایلیهلر . بومقوله نزاع ممکن مرتبه مدت قلیلهده کوریلوب فصلنده اہمال و تأخیر اولنمیه .

طقوزنجی ماده — اکر قالموق طائفہ سی دولت علیه تابع قریم خلقنہ و قریمه تابع چرکس و نوغایلیوبہ دشمنلک ایدوب ضرر و زیان ایدرسه اولمقوله قالموقلرک ایچندہ مسقولودن و مسقوہ تابع اولنلردن بر فرد بولنمیه و کذلک قریملودن و سایر طوائف تاتاردن دخی قالموق بہانہ سیلہ مسقولوبہ و مسقو مملکتہ ضرر و زیان ایرشدیرمیہلر و طرفیندن بو مقوله ضرر و زیان واقع اولدقده ایکی طرفدن دخی اولمقوله یرامازلرک حقندن کلنوب محکم ضبط اولنهلر و طرفیندن آلنان اسیر و حیوانات ردا اولنه .

اوتنجی ماده — دولت علیه طرفندن قریملویہ متعلق ایراد اولنان مطالبہ احوالی چون رخصتمز اولیوب و هنوز بو خصوصہ چارک مرادی معلومز اولمامقلہ سائر وقتندہ سویلشیلوب طرفینک رضالریلہ رضالشیلہ .

اودہ برنجی ماده — تاریخ تمسکدن متوالیہ یکرمی بش سنہ تمامہ دکن بو مصالحہ مدت تعیین اولنوب و مدت مصالحہ و زمان مسالمدہ بالادہ تفصیل اولنان شرایط صلح و صلاح طرفیندن کمال اہتمام ایله مرعی طوتیلہ واکر مدت مزبورہده منقضیہ اولمدین صلحک امتدادی مراد اولنور ایسہ طرفین رضالریلہ مد اولنه و بو عقد اولنان صلح و صلاح چار مشارالیک

معلومی اولدوقده قبولی مشعر نامه سیله طرف دولت علیه مدن عقدنامه آلمیچون چار طرفندن معتبر الچی تعیین اولنه و صلاح صلاح استقرار بولدیخی کونکه تاریخ هجرت نبویه دن بیک یوز یکرمی بش سنه سی ماه جاذی الاخرینک اوچنچی کونیدر ، تاریخ مزبور دن طقسان کون تمامنه دکن الچی کلوب در دولتدارمه واصل اوله وکلن الچی مومی الیهما مرخص رهنر ایله معاً عهدنامه هایون آله لر و بولتمسکده مسطور اولان مراددن ماعدا طرفینه نافع و خیرلو بعض ماده لر دخی ایکی طرفدن مراد اولنورایسه شرایط مصارفات و لوازم موالاته رعایت اولنه رق چار طرفندن کلن الچی ایله سویلشیلوب عهدنامه یه درج و الحاق اولنمق جائز اوله واکر اول زمانده طرفیندن بر یکی ماده عقد اولنمزه حالا عقد اولنان شروطی مشتمل تمسک دولت علیه طرفندن مقبول و مقرر اوله .

۹

عقد صلحی متعاقب شرائط صلحیه رعایت ایتیمی ایچون قریم خانه یازیلان تبلیغنامه :

سنکی سلطان مشارالیه سن ، اشبو امر شریفم سکا واصل اولدوقده اکر عساکر تاتار عدو شکار ایله ایصال خسارایچون مسقو مملکتته طوغری عزیمت ایتیش بولنور ایسک قطعاً بر خطوه ایلزو کیتیمیوب یانکده اولان باجله تاتار عسکریله

بولندیغک محلدن کیرو عودت ایدوب واکر هنوز یرکدن حرکت ایتماش ایسک اصلاً مملکت مزبور طرفنه حرکت وعزیمت ایتیمیوب وطوایف تاتاردن دخی بر فردک کیتیمسنه رخصت کوسترمیوب دولت علیه مایله چار مرقوم بیننده منوال مشروح اوزره صلح وصلاح واقع اولدیغین ولایت قریم ومضافاتندن اولان محللرده واقع طوایف تاتار و سائر لرینه اعلان واشاعت وشروط مصالحیه مغایر وضع وحرکتلردن بغایت بجانب اولنمق اوزره کرکی کبی تنبیه وتاکیدایلمک بابنده فرمان عالیشان صادر اولمشدر .

فی اوائل جاذی الاول ۱۱۲۳

بر صورتی

حالا نورالدین اولان صفا کرای سلطانه

۱۰

اسوج قرالی دمیر باش شارله یومیه ویریلن پاره نك قطعی حقنده بندر محافظی محمد پاشایه ویریلن امر (۱) .

اوزی والیسی اولوب حالابندر محافظی اولان وزیر محمد پاشایه وبندر دفتر دارینه حکم که

حالابندرده مکث اوزره اولان اسوج قرالی بوندن اقدم دولت علیه ابد پیوندکم زیر جناح حمایتنه التجا ایلد کده حقنده

(۱) دهها سوکره دیگر بر امر کوندیلرک پاره نك کافی السابق ویرلسی تنبیه اولمشدر .

لوازم مهمان نوازی مراعاتیه ترتیب اولنان تنزیل دفتری
موجبنجه بووقته دکن قرال مشارالیه روزمره تعینات بهاسی
درتیوز اون درت بحق غروش ویریله کلدوکی خزینۀ عامرم
دفترلنده مقید اولوب لکن کتب فقیه معتبره دن و مسائل کتاب
هندن تتبع اولندقدۀ « و اذا دخل الجربى الينا ستانماً لم يكن ان
يقيم دارنا ستة » و يقول له الامام ان الخ... » مسئلۀ شرعیه نك
خوای حکمت احتواسی اوزره جربی طائفه سندن داراسلامه داخل
اولان مستأمن سنه تمامه دکن اقامت ایدرسه اوزرینه جزیه
وضع اولنق لازم کلمکین حالا مشار الیهک اوزرینه جزیه وضع
اولنمیوب روزمره تعیناتی بهاسی اولان درتیوز اون درت بحق
غروشدن آنحق الی غروش ویریلوب ماعداسنک قطعی ایله
اکتفا اولنق فرمانم اولمغین ایمدی سنکه وزیر مشار الیه
ودفتردار مومی الیه سن ، اشبو امر شریفم واردینی کی خزینۀ
عامرم دفترلری موجبنجه قرال مشار الیه مدن روزمره تعیناتی
بهاسی اولان درت یوز اون درت بحق غروشدن آنحق الی
غروش ویریلوب ماعدا اوچیوز آلتش درت بحق غروش قطع
اولنق ایچون یازلمشدر .

فی واسط شوال ۱۱۲۳

برصورتی

قرال مشار الیهک اتباعندن مارسحق ظابوریا نك روزمره تعیناتی
بهاسی اولان اون بیک سکزیوز سکسان آتی آقهنک بالکلیه قطعی
ایچون .

بالطه جی محمد پاشانک (مدالی) به تعینی حقنده ویریلن امر :

ادرنه بوستانجی باشینسه حکم که

وزیر اعظم سابق محمد پاشا مدلو قلعه سنه واروب انده
اقامت ایتک اوزره خطهایون شو کتمقروم صادر اولوب و مشار
الیهی مدلولیه کتورمک ایچون درکار معلام قیوجی باشیلرندن
افتخار الامجد والا کارم یوسف مباشر تعیین اولمغین ایمدی
سنکه مومی الیه سن امر شریفم وصولنده مشار الیهک یاننه
براوسته لریله اون نفر بوستانجی قوشوب قیوجی باشی مومی الیه
معاً مشار الیهی مدلولیه ارسال و قلعه مزبورده اقامت ایتک
خطهایون شوکت مقروم موجبنجه فرمان عالیشانم صادر
اولمشدر. بیوردومکه .

فی واسط ذی الحجه ۱۱۲۲

بالطه جی محمد پاشانک پروت مصالحه سی حقنده بین المؤرخین مختلف
فکرلر جاریدر . بعضلری بالطه جی محمد پاشانک عسکرانک نقطه نظرندن
روس اردوسنی محوایتمی لازم کله جکنی ، سیاست ده روسیه بی ضعیف
دوشورمک ایچون دها آغر شرائط درمیان ایده بیله جکنی نظر دفته
آلمیه رق بالطه جی بی حقی کوسترلر . بعضلری ده بالطه جی بی اهانتله
دکلسه ده جهالت و طمعه اتهام ایدرلر . بز ، بالطه جی حقننده کی

تدقیقاتی روسیه ده و مملکت مزده موجود اک موثوق و ثائقه نظراً
بی طرفانه بیان ایتدک . فقط بوبابده کړک مملکت مز و کړک اوروبا
مؤرخلرینک افکارینی ده اورتایه قویق ارزو ایتدیکمزدن بروجہ آتی
آنلری ده درج ایدیورز :

شمدی مسقو اردوسنی هیئت حاضرہ سیلہ طوتمق ممکن
اولسہ بیلہ مواد منعقدہ نک فعلاہ کلسی تکلفات و محاربات عظیمہ یی
موجب اولور ذیلہ رک زبون کشاک وادیسنہ ارخای عنان
اولنمادی .

نتایج الوقوعات

روس اردوسنک بولوندیغی حال نومیدی نظر اعتبارہ آله جق
اولورسہ ، روسلر ایچون غایت آغراولان پروت معاہدہ سی
عثمانیلر ایچون دها آغراولمش ، باب عالی جسیم تدارکات حربیہ ده
بولونقدن صوکر ا بوسفرلہ آنجق موقت بر فائده ، شہہ لی بر
مظفریت اکتساب ایدہ بیلمشدر .

حامہر

بومعاہدہ نک عقدی خصوصندہ روس اردوسنک جسارتیی
صدر اعظمی قورقوتدی ، یوقسہ قاتہرینانک توصیه سی اوزرینہ
کړک کنڈیسنہ و کړک معیتی رجانہ کوندریلن قیمتدار ہدیہ لرکی
تأثیری اولدی ، بوراسنی کسدیرمک ممکن دکلدہر .

برہ تئانو

صدر اعظم ، کنڈیسنہ تقدیم اولونان ۲۰۰،۰۰۰ روبلہ

قیمتندہ کی ہدیہ لرہ طایانامادی . آلتی ساعتک برمتارکہ عقد
ایدرک بو ائندہ شرائط صلحیہ مذاکرہ ایدلدی .

بہ قہکر

شوقدر وارکہ احسان الہی اولان شوغلبہ کاملہ ومظفریت
جلیلہ نک قیمت حقیقیہ سنی تقریرہ ہمت وموفقیتلہ ثروت نصرتک
حسن استعمال اولنہ مدینغی سوزلری ده ذہنلرہ جولاندن خالی
اولہ مز . العلم عنداہ .

تاریخ عطا

بوغلبہ یہ موفقیتی کندوتدیرینہ عطف وعزم وزعم ایدرک
مظفریت ہروقندہ الدہر مطالعہ واہیہ سیلہ شروط مکالمہ
ومعاہدہ یی جبل معتمد ومؤتمنلہ بروتمتینہ ربط ایتکسزین
روسیہ عسکرینک سیلارینغی اخلایلہ کان اساس ضابطہ استحقاقی
ربط ایتک زعم خیالیلہ شد خرام معاودت وادرنہ ساحہ سنہ
حط رحل مراجعت ایلدکدہ ...

حدیقہ الوزرا

پترو ۱۷۱۱ ده عثمانیلرہ یکی برضربہ اورمغہ چالیشیرکن
(پروت) ده ویووک بر مغلوبیتہ کرفتار اولدی . بورادہ بوتون
آثار و افعالی ، حتی حیاتی ده مخاطرہ ده قالدی . فقط زوجہ سنک
متاتی وصدر اعظمک ارتکابی کنڈیسنی بوفلاکتدن ده قورتاردی .

بروکنہر

صدر اعظم بالطہ جی محمد پاشا روس اردوسنی محواتمک آئندہ

ایکن هیج برشی یامیه رق چاریچک نك رشوتلرینه قایلیدی . پتروایله پروتده بر معاهده عقدایتدی . بومعاهده واقعا روسیه ایچون مضردی ؛ فقط وضعیت عسکریه نظردقته آله جق اولورسه اودرجه آغر دکلدی .

قارل ریته رفون ساقس

چار ، پروت ساحلارنده کنديسنه عددجه فائق برعثمانلی اردوسی طرفندن قوشادلینی زمان یاسیر ویاخو اولاجقدی . فقط مقدرات الهیه آکلاشلماز ! چار بوراده برقادینک تدبیریه قورتولدی . بوقادینده روایت کوره اسوه جلی برعسکرک قیزی ایدی . چار بوقادینی نهایت زوجه لک شرفه نائل ایلشدی . ایشته بوقادین ، آلتونلره مجلوب اولان صدراعظمی الماسلریله قاندردی ، چارده قورتولمغه موفق اولدی .

اسوج قرالی ایکنجی اوسقار

روس اردوسی پریشان اولاجنی برصرده صدراعظمک مصالحه بی قبول ایتمسی یالکیز حس طمعکارانه عطف اتمک طوغرو دکلدی . بالطه جی ، تجارب عسکریه دن محرومیتی ، فطری مترددلیکی نتیجه سندن کنديسنک مسئول اولاجنی طالع حربدن قورقماسی حسبیه بوکا قرار ویرمشدر .

سالابه رری

پترو ۱۷۱۱ ده کنديسنه فوق العاده فائق قوتلره محاصره

ایدیلهرک حیاتی عثمانلیرک آئنده اولدینی حالده اردویه قوماندا ایدن صدر اعظمک ارتکابی سایه سنده یالکیز اولجه ضبط ایتدیکی آزوف قلعه سنی براقهرق وروسیه نك مقدراتی ایچون بک مساعد شرائط تحتیده مصالحه عقدایله رک حیاتی قورتارمغه موفق اولمشدر .

یورق فون وارتنبورغ

بومعاهده واقعا باب عالی ایچون نافع ایدی ؛ فقط روسیه ایچون دها فائده لی ایدی . چونکه چارغایت نومیدانه بروضعیتده قالدینی حالده حیات وحریتی قورتارمغه موفق اولمشدی . ژوآنهن ، ژول وان غاومر

پترو ، معاهده بی عقد ایتدیکی کون آبراقزیشه یازدینی مکتوبده « مملکتی ایچون چالیشمغه باشلادینی تاریخدن بری » بوقدر فنا بروضعیتده قالماسا دینی بیان ایدیور ، فقط « دوچار اولدینی ضایعاتک دیگر طرفدن محافظه ایلدیکی فتوحاتی تأییده خدمت ایلجه جکنی ده » علاوه ایلوردی .

والیزه ووسکی

بواننده قرال (بویوک فره دریق) برکیجه قوناغمزه یقین اعیان بلده دن برینک خانه سنه کلوب بزنیاننه دعوت « وایادولت علیه نك برقاچ سنه جنک وجداله نیتلری وارمیدر ؟ » دیهرک کلامی سمت آخره توجیه و « یوزیکرمی اوچ (۱۷۱۱) تاریخنده

پروت صوبی کنارنده وجه معهود اوزره تضییق اولنان مسقو چاری اخذ واسیر اولنق ممکن ایکن نیچون مسامحه اولندی؟» دیو سؤال ایلدکده: «وقعه مذکوره دولت علیه نك درت قرال ایله اون یدی سنه علی التوالی مدافعه و مجادله ایلدیکی اوقاتدن چوق اوزاق اولدیغنه بناءً اویله اطرافی آجیق محارده رعایا و برائیک پامال اولسی تجویز کرده جناب خداوندکار اولیوب مجرد دفع صائل و سد سکندر کی سیل صرمره حائل اولق ایچون عجاله الوقت برسر عسکر تعیین اولنشیدی. چار مذکور کندیکن سوء عملی بلاسنه کرفتار واکل اوراق اشجار مثللو مشقتلره دوچار اولمغله استیانه مسارعت و اطرافیه آزاق قلعه سنی تسلیمه مبادرت اتمکن (العفو زکاة الظفر) مدلولنجه رجاسنه مساعد و سبیلی تخلیه اولنق شیمه کریمه پادشاهانیه مناسب اولان امور دندر» دیو جواب ویریلوب اکرچه قبول صورتنده سکوت ایلدی، اما مسقولودن غایته آزرده خاطر اولمغله درت ییل مقدم مظهر اولدقلری عفو و عاطفتدن حالا متأسف و دلگیر اولدینی احساس اولنشدر.

سفارتنامه احمد رسمی

مع مافیه قادینلر و یاره لیلرله طولو بولونان روس اردوگاهنده عظیم بردهشت حکم فرما اولیوردی. ایشته اردوگاهنده بوتون جسارتلری، روسیه نك مستقبل ایمپراطور یچه سی قاتهرینا ایقاظ ایتدی. پاره و مجوهرات، نه بولاییلدیه طویلادی. بونی صدر

اعظمه هدیه اولارق تقدیم ایتک اوزره بر هیئت مخصوصه کوندردی. بو هیئته، تورکر هر نه ایسترلر سه راضی اولمالری تنیه ایدلمشدی.

رامبو

صدر اعظم بالطه جی محمد پاشا کندیسنه چاریچه قاتهرینا طرفندن کوندریلن هدیه لره قایلیدی. قارلوفچه معاهده سنک حجابی فالچی معاهده سی ایله تمیز لرم ظننده بولوندی.

لاژونکیهر

قاتهرینانک صدراعظمه کوندردیکی هدیه لر پترونی قورتارمش و روسیه ایچون هر حالده مساعد اولق اوزره پروت معاهده سی عقد اولونمشدر.

یوهان بلوخویچ

قاتهرینا توسط ایتدی. رجاری و وعدلری، حتی اردودن طوبلایا بیلدیکی آلتونلری و مجوهرلریله امید ایدلیه جک شرائط داخلنده چاری قورتاردی.

فهلکس ژولیهن

پترو آرتق کندیسنی محو اولمش عد ایدیوردی. فقط زوجه سی قاتهرینا اونی قورتاردی. روس اردوگاهنده نه قدر آلتون بولاییلدی ایسه کافه سنی مجوهرلریله برابر عثمانی اردوسی قوماندانه کوندردی. صدر اعظم بو بخششی آلتجه مذاکره یه راضی اولدی، پترونک عسکر یله برابر چکیلیمسینه موافقت ایتدی.

ماله

چار، پروت ساحلارنده اويله مهلك بروضيتنده قالمشدي كه،
صدر اعظم چاريچنه ك دسيسه لرينه قايلداسه ایدی روس اردوسی
صوك نفرينه وارنجيه قدر هلاك اولاجقدی . دریو

پترو، تسلیم سلاح ایتھکلہ یا لکڑی بوجھتدن (اودہ قرہ د کزدن)
مقصدینک اجراسنہ موفق اولامیہ جقدی . نقاط سائرده ایسه
ایستدیک کی حرکت ایتھکلہ سربستدی . پترو مغلوب اولمشدی ؛
فقط اسیر ویا تلف ایدلش اولسه ایدی کنیدیسی ایچون توسیع
اراضی املازی ، اتصالات بحریه و تجاریه ، مدنیت ، شان
وشرف ... حاصلی هرشی عو اولمش اولاجقدی .

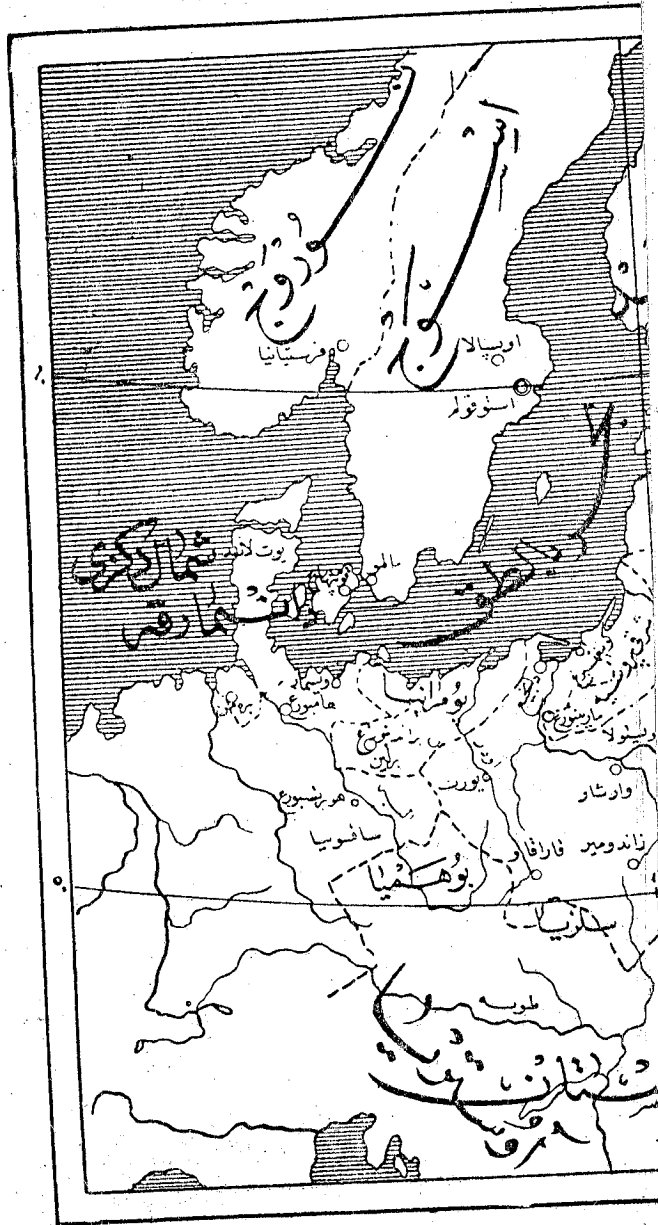
ژ . اُنو ، شه نشو

CATNALMAL

11-10-68

27. BASARANI

10. 7. 20.

